

ROČENKA SLOVENSKÉHO STAVEBNÍCTVA 2009

MINISTERSTVO VÝSTAVBY
A REGIONÁLNEHO ROZVOJA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Bratislava 2009

P u b l i k á c i a

**ROČENKA SLOVENSKEHO STAVEBNÍCTVA
2009**

SPRACOVATEĽ PUBLIKÁCIE

ÚEOS - Komerčia, a.s.
Sekcia ESOM
Ružová dolina 27
824 69 Bratislava 2

tel. 02/58100531, 58100522
fax: 02/58100500
E-mail: prelovska@ueos.sk

VYDAVATEĽ PUBLIKÁCIE

**Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja
Slovenskej republiky**
Odbor stavebníctva
Prievozská 2/B
825 25 Bratislava 26

tel.: 02/59364258
E-mail: stavebnictvo@build.gov.sk

Bratislava, august 2009

ÚVOD

Cieľom publikácie „**Ročenka slovenského stavebníctva**“ je poskytnúť základné informácie o makroekonomickom vývoji, o investičnej výstavbe, stavebníctve a priemysle stavebných látok na Slovensku, a to osobám, ktoré pôsobia v odvetví stavebníctva a vo výrobe stavebných výrobkov a materiálov, ale i laickej verejnosti, ktorá sa zaujíma o túto problematiku, rovnako tiež zahraničným záujemcom, ktorí sa chcú uplatniť na slovenskom stavebnom trhu. Okrem toho môže byť táto ročenka vo všeobecnosti zdrojom informácií aj pre iné odvetvia a odbory, inštitúcie, školy a samosprávne orgány a pod.

Ročenka vznikla na základe iniciatívy odboru stavebníctva Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja SR (predtým Ministerstva výstavby a verejných prác SR) v roku 1994. V ďalšom období sa k tejto iniciatíve ministerstva pridal aj Zväz stavebných podnikateľov Slovenska. Ročenku stavebníctva od jej vzniku spracováva spoločnosť ÚEOS - Komercia, a.s., Bratislava, ktorá sa dlhodobo venuje problematike stavebníctva a priemyslu stavebných látok, pričom využíva podklady rôznych inštitúcií.

V súčasnosti vychádza 16. aktualizované vydanie ročenky, ktoré nadväzuje na predchádzajúce vydanie, aktualizuje pôvodné a dopĺňa nové údaje a informácie. Číselné a iné údaje sa vzťahujú spravidla ku koncu roka 2008, ale v niektorých prípadoch sú i novšie podklady, týka sa to napr. zákonov vzťahujúcich sa k výstavbe a stavebníctvu, organizačnej štruktúry MVRR SR, informácií o ZSPS a pod. Vzhľadom na skutočnosť, že ide v prevažnej miere o údaje do konca roka 2008, teda za minulé obdobie, bude sa v tejto ročenke používať ešte slovenská mena, t.j. nebude v plnej miere uplatňovaný prechod na euro a prepočet konverzným kurzom 1 Eur = 30,1260 Sk. Použitý bude iba čiastočne v texte, nie v tabuľkách. Je to aj z toho dôvodu, že ŠÚ SR uskutočnil okrem toho aj ďalšie prepočty, ktoré by museli byť následne zohľadnené, napr. do roku 2008 sa používali stále ceny 2000 od roku 2009 už je prepočet stálych cien 2005 a pod. Všetky tieto skutočnosti budú následne zohľadnené v ročenke stavebníctva 2010.

Ročenku slovenského stavebníctva tvoria nasledujúce časti a prílohy:

1. Makroekonomická situácia v SR (vývoj HDP a jeho štruktúra, investície, cenový vývoj, zamestnanosť a mzdy, organizačná štruktúra hospodárstva)
2. Vývoj stavebnej produkcie v SR (postavenie stavebníctva v národnom hospodárstve, organizačný vývoj stavebníctva, vývoj objemu stavebnej produkcie, vývoj štruktúry stavebnej produkcie, ekonomické výsledky stavebných podnikov nad 20 zamestnancov, vývoj stavebnej produkcie v regiónoch)
3. Priemysel stavebných látok (postavenie priemyslu stavebných látok, ekonomické výsledky, vývoj produkcie, zamestnanosť, produktivita práce)
4. Vývoz a dovoz v stavebníctve (vývoz a dovoz v priemysle stavebných látok, vývoz stavebných prác)

Tabuľkové a textové prílohy

Bratislava, august 2009

ROČENKA SLOVENSKEHO STAVEBNÍCTVA 2009

O B S A H

	STR.
1. MAKROEKONOMICKÁ SITUÁCIA V SR	1
1.1 Vývoj HDP a jeho štruktúra	1
1.2 Investície	5
- Tvorba hrubého fixného kapitálu	5
- Prílev priamych zahraničných investícií	10
- Odlev priamych zahraničných investícií	13
- Výstavba bytov	13
1.3 Cenový vývoj	16
1.4 Zamestnanosť a mzdy	18
1.5 Organizačná štruktúra hospodárstva	21
2. VÝVOJ STAVEBNEJ PRODUKCIE V SR	22
2.1 Postavenie stavebníctva v hospodárstve SR	22
2.2 Organizačný vývoj stavebníctva	26
2.3 Vývoj objemu stavebnej produkcie	29
2.3.1 Negatívne javy prejavujúce sa v stavebníctve	31
2.4 Vývoj štruktúry stavebnej produkcie	34
2.5 Ekonomické výsledky stavebných podnikov s 20 a viac zamestnancami	40
2.5.1 Produkcia, zamestnanosť, produktivita práce a mzdy	40
2.5.2 Hospodársky výsledok	41
2.5.3 Vývoj platobnej neschopnosti v stavebných podnikoch	42
2.6 Vývoj stavebnej produkcie v regiónoch	43
3. PRIEMYSEL STAVEBNÝCH LÁTOK	46
4. VÝVOZ A DOVOZ V STAVEBNÍCTVE	53
4.1 Vývoz - dovoz v priemysle stavebných látok	53
4.2 Vývoz stavebných prác	55
PRÍLOHY	57
POUŽITÉ PODKLADY	104

ZOZNAM TABULIEK

	STR.
1. Hrubý domáci produkt podľa zložiek výdavkov v mld. Sk - bežné ceny	2
2. Hrubý domáci produkt podľa zložiek výdavkov v mld. Sk - stále ceny 2000	3
3. Podiel vybraných odvetví na tvorbe HDP v % (bežné ceny)	4
4. Vývoj miery investovania v Slovenskej republike v rokoch 2002 - 2008	6
5. Tvorba hrubého fixného kapitálu podľa klasifikácie produkcie (KP) (bežné ceny)	7
6. Štruktúra tvorby hrubého fixného kapitálu podľa klasifikácie produkcie (KP) v % (b. c.)	8
7. Tvorba hrubého fixného kapitálu podľa ekonomických činností (OKEČ) (bežné ceny)	9
8. Prílev priamych zahraničných investícií do SR v rokoch 2001 - 2008 - podľa Národnej banky Slovenska	11
9. Podiel priamych zahraničných investícií podľa odvetvového smerovania k 31.12. (%)	12
10. Podiel priamych zahraničných investícií podľa územného smerovania k 31.12. (%)	13
11. Podiel jednotlivých krajov na počte dokončených bytov v SR v rokoch 2005 až 2008	14
12. Počet a štruktúra začatých, dokončených a rozostavaných bytov v roku 2008 podľa druhu vlastníctva	15
13. Miera inflácie a medziročný rast cien priemyselných výrobcov a stavebných prác v rokoch 2002 - 2008 (v %; predchádzajúce obdobie = 100)	16
14. Porovnanie vývoja nákupných a výrobných cien stavebných materiálov s cenami stavebných prác v rokoch 2002 - 2008	17
15. Základné charakteristiky zamestnanosti a mzdového vývoja v SR v rokoch 2002 - 2008	19
16. Vývoj zamestnanosti vo vybraných odvetviach hospodárstva SR v rokoch 2004 - 2008	20
17. Vývoj podielu odvetvia stavebníctva na tvorbe HDP a celkovej zamestnanosti v hospodárstve SR v rokoch 2002 - 2008 v %	26
18. Vývoj objemu a štruktúry stavebnej produkcie podľa sektorov vlastníctva v rokoch 2002 - 2008	26
19. Organizačný vývoj v odvetví stavebníctva v rokoch 2004 až 2008 (podľa organizačnej štatistiky; registra organizácií ŠÚ SR)	27
20. Produkcia a zamestnanosť v odvetví stavebníctva podľa podnikateľských subjektov rok 2008	29
21. Vývoj základných ukazovateľov v odvetví stavebníctva SR ako celku v rokoch 2002 až 2008 (stále ceny 2000, bežné ceny)	30
22. Porovnanie vývoja stavebných investícií s vývojom stavebnej produkcie v rokoch 2002 - 2008	32
23. Dokončené byty v SR v rokoch 2002 - 2008 (počet)	32
24. Objem a štruktúra stavebnej produkcie (vykonanej vlastnými zamestnancami) v tuzemsku a zahraničí v roku 2008	34
25. Vývoj štruktúry stavebnej produkcie podľa smerov výstavby (2002 - 2008) v %	35
26. Vývoj stavebnej produkcie podľa smerov výstavby v rokoch 2002 - 2008 (bežné ceny)	35
27. Stavebná produkcia vykonaná vlastnými zamestnancami v podnikoch s 20 a viac zamestnancami podľa veľkostnej štruktúry v rokoch 2003 - 2008 (v mil. Sk, bežné ceny)	40
28. Vybrané ukazovatele stavebných podnikov s 20 a viac zamestnancami za rok 2008 (podľa veľkostnej štruktúry)	41
29. Vývoj pohľadávok a záväzkov ku koncu roka 2008 v stavebných podnikoch s 20 a viac zamestnancami podľa druhu vlastníctva (v mil. Sk)	43
30. Vývoj stavebnej produkcie v SR v roku 2008 podľa krajov	43

31.	Vývoj počtu zamestnancov a produktivity práce v stavebníctve SR v roku 2008 podľa krajov	44
32.	Vývoj vybraných ukazovateľov za PSL v rokoch 2004 - 2008	47
33.	Vývoj výnosov v priemysle stavebných látok (PSL)	50
34.	Produkcia v priemysle stavebných látok (PSL)	50
35.	Produktivita práce v priemysle stavebných látok (PSL) - (z produkcie na zamestnanca)	50
36.	Vývoj priemerného evidenčného počtu zamestnancov v priemysle stavebných látok (PSL)	51
37.-42.	Vývoj produkcie vybraných komodít jednotlivých odborov výroby priemyslu stavebných látok v naturálnych jednotkách v rokoch 2007 a 2008	51-52
43.	Vývoz, dovoz a obrat zahraničného obchodu v priemysle stavebných látok (PSL)	53
44.	Vývoz a dovoz stavebných materiálov a výrobkov	54
45.	Stavebná produkcia realizovaná v zahraničí (bežné ceny)	55
46.	Stavebná produkcia podľa dodávateľských zmlúv realizovaná v zahraničí v podnikoch s 20 a viac zamestnancami (bežné ceny)	56

ZOZNAM GRAFOV

	STR.	
1.	Vývoj hrubého domáceho produktu podľa zložiek výdavkov v rokoch 2002 - 2008 stále ceny 2000	3
2.	Podiel vybraných odvetví na tvorbe HDP v % za roky 2002 - 2008 (bežné ceny)	4
3.	Vývoj miery investovania v SR v rokoch 2002 - 2008 v %	6
4.	Medziročný vývoj investícií do stavieb (b. c.), predchádzajúci rok = 100	8
5.	Štruktúra investícií v roku 2008 podľa smerovania do odvetví (b. c.)	9
6.	Podiel jednotlivých krajov na počte dokončených bytov v SR v roku 2008	14
7.	Miera inflácie a medziročný rast cien priemyselných výrobcov a stavebnej výroby roky 2002 - 2008 v %	16
8.	Porovnanie vývoja nákupných a výrobných cien stavebných materiálov s cenami stavebných prác za roky 2002 - 2008 (porovnanie s predchádzajúcim rokom)	18
9.	Vývoj podielu zamestnanosti vo vybraných odvetviach na zamestnanosti v hospodárstve SR celkom v % - roky 2004 - 2008	20
10.	Podiel stavebníctva na tvorbe HDP a na celkovej zamestnanosti v hospodárstve SR v rokoch 2002 - 2008 (%)	26
11.	Štruktúra stavebnej produkcie podľa podnikateľských subjektov - rok 2009	28
12.	Vývoj vybraných ukazovateľov v odvetví stavebníctva - roky 2002 - 2008 (predchádzajúce obdobie = 100; %)	30
13.	Vývoj stavebnej produkcie v tuzemsku podľa smerov výstavby za roky 2002 - 2008	36
14.	Podiel jednotlivých krajov na stavebnej produkcii v roku 2008	44
15.	Vývoz a dovoz v PSL v rokoch 2002 - 2008	54

1. MAKROEKONOMICKÁ SITUÁCIA V SR

V roku 2008 sa zrýchľujúce tempo rastu **slovenskej ekonomiky**, ktoré pretrvávalo štyri roky po sebe, zastavilo. Hrubý domáci produkt vzrástol reálne medziročne o 6,4 %, v roku 2007 to bolo 10,4 %. Zmiernenie dynamiky ekonomiky súviselo so spomalením zahraničného dopytu, pričom domáci dopyt rástol rovnakým tempom ako v roku 2007. Zvýšenie domáceho dopytu bolo najviac ovplyvnené investičným dopytom, čo sa prejavilo aj na tvorbe hrubého fixného kapitálu. Na reálny rast konečnej spotreby pôsobil tiež vyšší rast inflácie. Tvorbu HDP ovplyvnil aj nižší výber daní z produktov znížených o subvencie na produkty. Na celkovej tvorbe hrubého domáceho produktu sa podieľal rast produktivity práce (meranej z HDP) o 7,3 % v s. c. (v b. c. o 7,3 %) a zároveň sa zvýšila aj celková zamestnanosť o 2,8 %.

V priemere za rok 2008 dosiahla medziročná **inflácia** 4,6 % (o 1,8 % percentuálneho bodu viac ako v roku 2007) hlavne v dôsledku zvýšenia cien potravín, ktoré vzrástli v roku 2008 na 8,0 % (o 4,0 p. b.). Rast jadrovej inflácie sa zrýchlil na 4,6 % (o 1,7 p. b.) a čistej inflácie na 3,8 % (o 1,2 p. p.). Regulované ceny sa zvýšili na 4,5 % (o 2,8 p. b.). Na zvýšenie úhrnej cenovej hladiny mal v roku 2008 rozhodujúci vplyv rast cien potravín a pohonných látok.

Nezamestnanosť (podľa výberového zisťovania pracovných síl) štvrtý rok po sebe klesala. V priemere za rok 2008 dosiahla 257,5 tis. osôb, oproti roku 2007 sa počet nezamestnaných znížil o 34,4 tis. osôb (o 11,8 %). Miera nezamestnanosti klesla medziročne o 1,4 p. b. na 9,6 %.

1.1 VÝVOJ HDP A JEHO ŠTRUKTÚRA

V roku 2008 bol podľa spresneného odhadu vytvorený **hrubý domáci produkt** (HDP) v objeme 2 028,4 mld. Sk (67,3 mld. Eur) v b. c., resp. 1 520,8 mld. Sk (50,5 mld. Eur) v s. c. 2000. V porovnaní s rokom 2007 vzrástol reálne HDP v stálych cenách o 6,4 % (v bežných cenách o 9,5 %). Prírastok HDP bol v roku 2008 o 4,0 p. b. nižší ako v roku 2007.

Z vytvoreného HDP v roku 2008 tvorila pridaná hodnota v b. c. 1 839,0 mld. Sk (61,0 mld. Eur), čo predstavuje reálny rast oproti roku 2007 o 7,2 %. Z pohľadu produkčných odvetví súviselo jej medziročné zvýšenie s vyššou pridanou hodnotou v obchode, hoteloch a reštauráciách a doprave (o 17,0 %), **v stavebníctve (o 14,0 %)**, vo finančnom sprostredkovaní a nehnuteľnostiach (o 10,5 %), vo verejnej správe, školstve, zdravotníctve a ostatných službách (o 6,7 %), v pôdohospodárstve a rybolove (o 6,6 %) a nižšou pridanou hodnotou v priemysle (o 3,7 %). Objem HDP v roku 2008 ovplyvnil rast hrubej produkcie reálne o 6,0 % na 4 692,8 mld. Sk v b. c. (155,8 mld. Eur) a medzispotreby o 5,3 % na 2 853,8 mld. Sk (94,7 mld. Eur). Podiel medzispotreby na hrubej produkcii bol medziročne nižší o 0,1 p. b. a dosiahol 60,8 %.

Na celkovom objeme pridanej hodnoty mal rozhodujúci podiel priemysel 28,1 %, obchod, hotely a reštaurácie a doprava 26,2 %. Finančné sprostredkovanie a nehnuteľnosti sa podieľali 17,7 %, verejná správa, školstvo, zdravotníctvo a ostatné služby 15,9 %, **stavebníctvo 8,7 %** a pôdohospodárstvo a rybolov 3,4 %.

Medziročný rast HDP podporili všetky jeho hlavné výdavkové zložky. K posilneniu domáceho dopytu prispel v roku 2008 najmä rýchlejší rast konečnej spotreby domácností o 10,8 % (o 0,9 p. b. oproti roku 2007). Na celkovej konečnej spotrebe domácností sa najviac podieľali výdavky na bývanie 26,3 %, na nákupy potravinárskeho tovaru 18,4 %, na rekreáciu a kultúru 9,2 % a na dopravu 8,7 %. Najrýchlejšie rástli výdavky na nábytok, bytové vybavenie a bežnú údržbu domu o 25,1 % a na odievanie a obuv o 20,9 %. V porovnaní s rokom 2007 bola konečná spotreba verejnej správy v roku 2008 v b. c. vyššia o 8,6 % (o 7,8 p. b.). V štruktúre konečnej spotreby verejnej správy tvorili najvyšší podiel výdavky na odmeny zamestnancov 39,3 %, naturálne sociálne dávky 26,0 % a výdavky na medzispotrebu 25,9 %. Tvorba hrubého fixného kapitálu sa zmiernila na 8,8 %. Zahraničný dopyt vzrástol v b. c. o 4,6 % (pokles o 9,8 p. b. oproti roku 2007). Vyššia bola aj spotreba neziskových inštitúcií slúžiacich domácnostiam o 5,4 % (rast o 0,9 % p. b.).

Saldo zahraničného obchodu tovarov a služieb bolo v roku 2008 podľa predbežných výsledkov v b. c. pasívne v objeme 49,4 mld. Sk (1,6 mld. Eur), čím sa zvýšilo o 30,4 mld. Sk (1,0 mld. Eur) oproti roku 2007. Jeho úroveň ovplyvnilo pasívne saldo zahraničného obchodu tovarov vo výške 21,5 mld. Sk (0,7 mld. Eur) a pasívne saldo vývozu a dovozu služieb 15,1 mld. Sk (0,5 mld. Eur). Podiel čistého pasívneho salda na hrubom domácom produkte sa medziročne zvýšil z 1,0 % na 2,4 %. Exportná výkonnosť ekonomiky (meraná podielom vývozu výrobkov a služieb na HDP) poklesla na 82,6 % (o 3,9 p. b.). Dovožná náročnosť (meraná podielom dovozu výrobkov a služieb na HDP) sa znížila na 85,0 % (o 2,0 p. b.).

Hrubý domáci produkt podľa zložiek výdavkov v mld. Sk - bežné ceny

Tabuľka č. 1

Ukazovateľ		Skutočnosť						
		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Hrubý domáci produkt	mld. Sk	1 109,2	1 223,3	1 362,0	1 485,7	1 659,4	1 852,8	2 028,4
	index	108,8	110,3	111,3	109,1	111,7	111,7	109,5
Konečná spotreba domácností	mld. Sk	630,0	681,9	763,0	834,2	926,5	1 018,1	1 127,8
	index	108,5	108,2	111,9	109,3	111,1	109,9	110,8
Konečná spotreba verejnej správy	mld. Sk	227,4	252,1	262,8	275,1	318,4	320,9	348
	index	107,8	110,9	104,3	104,7	115,8	100,8	108,6
Tvorba hrubého fixného kapitálu	mld. Sk	303,5	302,8	326,4	394,3	439,5	483,5	526,2
	index	104,3	99,8	107,8	120,8	111,5	110,0	108,8
Vývoz tovarov a služieb	mld. Sk	788,6	927,9	1 014,2	1 132,8	1 401,0	1 602,2	1 675,2
	index	106,4	117,7	109,3	111,7	123,7	114,4	104,6
Dovoz tovarov a služieb	mld. Sk	868,4	950,3	1 050,9	1 201,0	1 464,6	1 621,1	1 724,7
	index	105,4	109,4	110,6	114,3	122,0	110,7	106,4
Saldo zahraničného obchodu	mld. Sk	-79,8	-22,4	-36,7	-68,1	-63,7	-19,0	-49,4

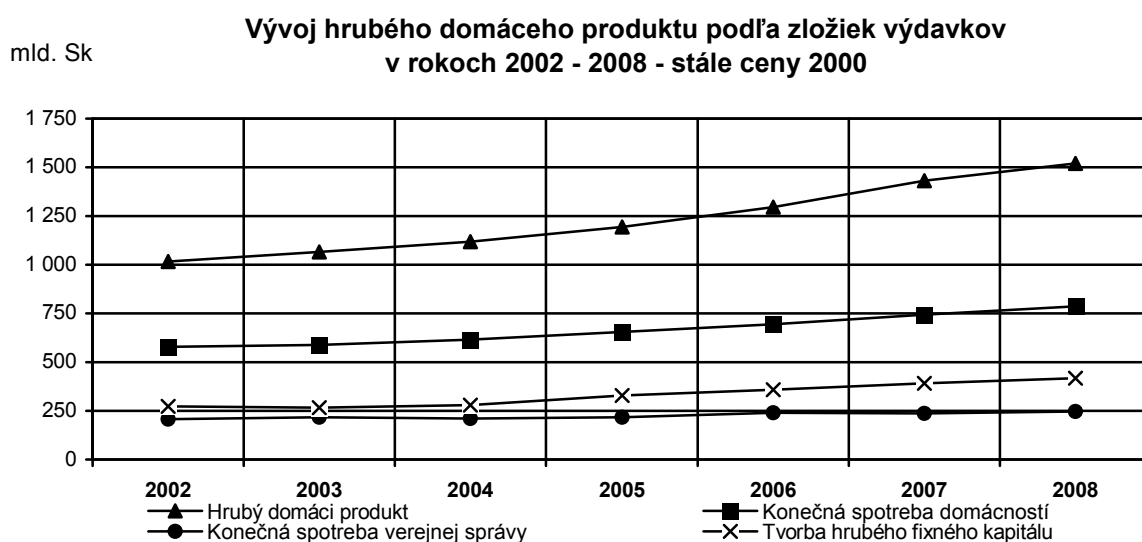
Hrubý domáci produkt podľa zložiek výdavkov v mld. Sk - stále ceny 2000

Tabuľka č. 2

Ukazovateľ		Skutočnosť						
		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Hrubý domáci produkt	mld. Sk	1 016,8	1 065,0	1 119,9	1 193,2	1 294,5	1 429,5	1 520,8
	index	104,8	104,7	105,2	106,5	108,5	110,4	106,4
Konečná spotreba domácností	mld. Sk	579,9	589,2	614,2	654,5	693,0	742,0	787,6
	index	105,1	101,6	104,2	106,6	105,9	107,1	106,1
Konečná spotreba verejnej správy	mld. Sk	207,3	215,8	211,0	218,1	240,4	237,2	247,4
	index	103,9	104,1	97,8	103,3	110,2	98,7	104,3
Tvorba hrubého fixného kapitálu	mld. Sk	274,1	266,7	279,5	328,8	359,2	390,6	417,1
	index	100,2	97,3	104,8	117,6	109,3	108,7	106,8
Vývoz tovarov a služieb	mld. Sk	744,9	863,6	927,3	1 019,7	1 234,3	1 404,7	1 449,2
	index	105,4	115,9	107,4	110,0	121,0	113,8	103,2
Dovoz tovarov a služieb	mld. Sk	811,2	871,6	944,2	1 060,8	1 249,1	1 360,1	1 405,2
	index	104,4	107,4	108,3	112,4	117,7	108,9	103,3

Poznámka: Metóda ESNÚ 95, revidované údaje; v rokoch 2005-2006 podľa polodefinítivných ročných účtov; v roku 2007 podľa predbežného ročného účtu; údaje v roku 2008 sú spresnenými štvrtročnými odhadmi.

Graf 1

Tvorba hrubého domáceho produktu vzrástla okrem priemyslu (pokles o 4,8 mld. Sk, t.j. o 0,9 % v b. c.) vo všetkých ostatných odvetviach.

Oproti roku 2007 sa v roku 2008 (v b. c.) zvýšila tvorba HDP pôdohospodárstve a rybolove o 6,3 %, v **stavebníctve o 21,1 %**, v obchode, hoteloch a reštauráciách a doprave o 17,8 %, vo finančnom sprostredkovaní, nehnuteľnostiach a prenájme o 15,6 %, vo verejnej správe, obrane, školstve, zdravotníctve, sociálnej pomoci a spoločenských službách o 10,7 % a čisté dane z produktov zaznamenali rast o 2,2 %.

V slovenskej ekonomike je relatívne vysoký podiel priemyselnej výroby na tvorbe HDP, v roku 2008 dosiahol v b. c. výšku 25,5 %, o 2,7 p. b. menej ako v roku 2007. Podiel obchodu, hotelov a reštaurácií a dopravy na tvorbe HDP tvoril 23,7 %, finančného sprostredkovania, nehnuteľností a prenájmu 16,1 %, verejnej správy, obrany, školstva, zdravotníctva, sociálnej pomoci

a spoločenských služieb 14,4 %, **stavebníctva 7,9 %**, o 0,8 p. b. viac ako v roku 2007, pôdohospodárstva a rybolovu 3,1 %. Čisté dane z produktov tvorili 9,3 %.

Podiel vybraných odvetví na tvorbe HDP v %

(bežné ceny)

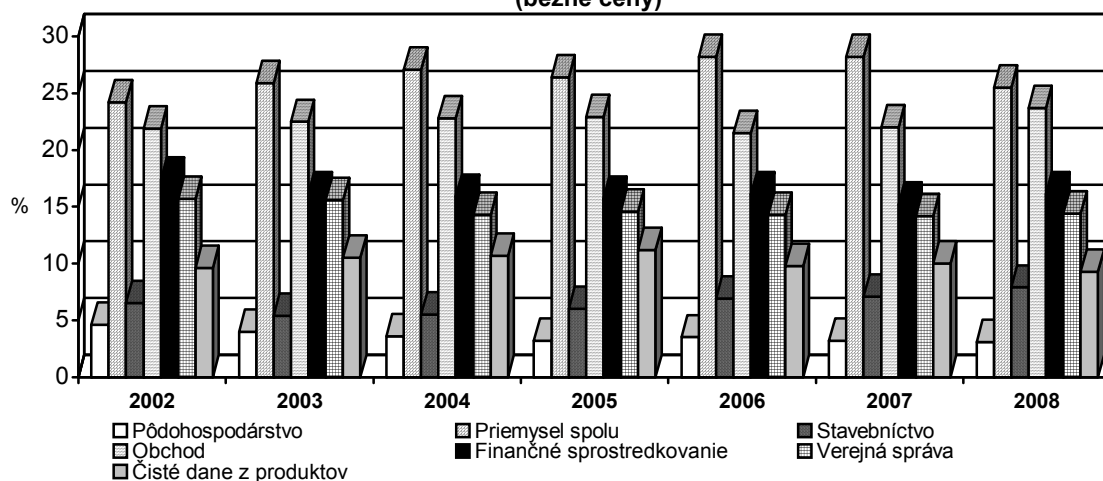
Tabuľka č. 3

Odvetvie	Skutočnosť						
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Pôdohospodárstvo, rybolov	4,6	4,0	3,6	3,2	3,5	3,2	3,1
Priemysel spolu	24,2	25,9	27,1	26,4	28,2	28,2	25,5
Stavebníctvo	6,5	5,4	5,5	6,0	6,9	7,1	7,9
Obchod	21,9	22,5	22,8	22,9	21,5	22,0	23,7
Finančné sprostredkovanie	17,4	16,1	15,9	15,7	16,1	15,2	16,1
Verejná správa	15,7	15,6	14,3	14,6	14,3	14,2	14,4
Ostatné - čisté dane z produktov	9,6	10,5	10,7	11,2	9,8	10,0	9,3

Poznámka: Obchod = Obchod, hotely, reštaurácie, doprava, skladovanie. Finančné sprostredkovanie = Finančné sprostredkovanie nehnuteľností, prenájom a obchodné činnosti. Verejná správa = Verejná správa, obrana, školstvo, zdravotníctvo, sociálna pomoc, spoločenské služby, činnosti domácností. Čisté dane z produktov = Daň z pridanej hodnoty, spotrebná daň (aktualizovaná), daň z dovozu, mínus subvencie.

Graf 2

Podiel vybraných odvetví na tvorbe HDP v % za roky 2002 - 2008
(bežné ceny)

Z celkového objemu HDP v roku 2008 vytvoril podľa predbežných údajov ŠÚ SR súkromný sektor 93,0 % (čo predstavuje podiel o 1,4 p. b. vyšší ako v roku 2007). Podiel súkromného sektora na tvorbe HDP bol v roku 2008 **v stavebníctve 99,9 %**.

V roku 2008 tempo rastu ekonomiky pokleslo a v roku 2009 sa reálne očakáva recesia, t.j. pokles tvorby hrubého domáceho produktu. Jednou z príčin je aj globálna hospodárska a finančná kríza, ktorá v treťom štvrtroku 2008 už začala zasahovať aj slovenskú ekonomiku. Vykázaný reálny rast HDP na Slovensku vo výške 6,4 % bol pritom v roku 2008 druhý najvyšší v Európskej únii po Rumunsku, ktoré dosiahlo rast HDP vo výške 8,5 %.. Rast HDP na Slovensku bol v rokoch 2003-2008 trvale vyšší ako v krajinách EÚ spolu a tiež ako v krajinách eurozóny spolu (v roku 2008 to bolo o 5,5, resp. 5,6 p. b.).

1.2 INVESTÍCIE

Tvorba hrubého fixného kapitálu

Vývoj **ročnej miery investovania** je meraný podielom tvorby hrubého fixného kapitálu na hrubom domácom produkte.

Tvorba hrubého fixného kapitálu - je definovaná ako:

- obstaranie nového dlhodobého hmotného a nehmotného majetku, použitého dlhodobého hmotného a nehmotného majetku, obstaranie neprodukovaných hmotných a nehmotných aktív,
- zvýšenie hodnoty neprodukovaných aktív (napr. skvalitnenie pôdy, lesov, atď. a nehmotných aktív).

Tvorba hrubého fixného kapitálu teda zahŕňa nadobudnutie a úbytky dlhodobého majetku výrobcami v priebehu daného obdobia. Dlhodobým majetkom sú hmotné alebo nehmotné aktíva, ktoré boli vyrobené ako produkcia a ktoré majú charakter dlhodobej spotreby a ich cena prevyšuje stanovený limit (v súčasnosti dlhodobý hmotný majetok - 30 000,- Sk a viac a nehmotný majetok - 50 000,- Sk a viac), t.j. nové investície, zhodnocovanie hmotného a nehmotného (investičného) majetku, nákup existujúceho hmotného a nehmotného majetku. Hodnotu tvorby znižuje predaj dlhodobého hmotného majetku, odovzdávanie prostredníctvom bártrovej výmeny alebo naturálneho kapitálového transferu.

Hlavným zdrojom ekonomického rastu sú **investície**. Hospodársko - politickou prioritou preto je všestranná podpora hospodárskych aktivít. V roku 2008 dosiahla celková tvorba hrubého kapitálu v b. c. 584,0 mld. SK (19,4 mld. Eur), v tom bola tvorba hrubého fixného kapitálu 526,2 mld. Sk (17,5 mld. Eur) a zmena stavu zásob 57,9 mld. Sk (1,9 mld. Eur).

Rast tvorby hrubého fixného kapitálu predstavoval v roku 2008 v s. c. 6,8 % a v rokoch 2009 až 2010 je predpoklad, že by sa medziročný vývoj mohol pohybovať v úrovni -5,1 až 1,9 %. Na tvorbu hrubého fixného kapitálu bude vplyvať nedostatok dopytu v zahraničí, prepád ekonomiky, prebytočné kapacity a sťažený prístup k finančným prostriedkom, ako dôsledky globálnej hospodárskej a finančnej krízy.

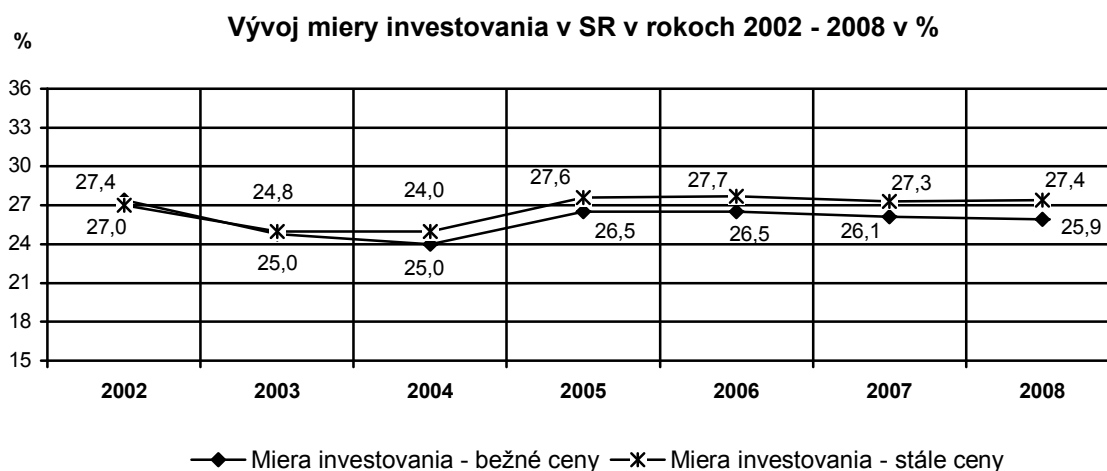
Úroveň tvorby hrubého fixného kapitálu (v b. c.), meraná podielom tvorby hrubého fixného kapitálu na HDP, mala v rokoch 2002 - 2004 klesajúcu tendenciu, a to z 27,4 % v roku 2002 na 24,0 % v roku 2004. V roku 2005 dosiahla miera investovania úroveň 26,5 %, čo je o 2,5 p. b. viac ako v roku 2004, v roku 2006 to bolo tiež 26,5 % a v roku 2007 26,1 %. V roku 2008 dosiahla miera investovania úroveň 25,9 %, čo predstavuje medziročný pokles o 0,2 p. b..

Vývoj miery investovania v Slovenskej republike v rokoch 2002 - 2008

Tabuľka č. 4

Ukazovateľ	Skutočnosť						
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Miera investovania - podiel tvorby hrubého fixného kapitálu na HDP (bežné ceny) - v %	27,4	24,8	24,0	26,5	26,5	26,1	25,9
Index (predchádzajúce obdobie = 100)	95,9	90,5	96,8	110,7	99,8	98,5	99,4
Miera investovania - podiel tvorby hrubého fixného kapitálu na HDP (stále ceny) - v %	27,0	25,0	25,0	27,6	27,7	27,3	27,4
Index (predchádzajúce obdobie = 100)	95,6	92,9	99,7	110,4	100,7	98,5	100,4

Graf 3

Rast tvorby hrubého fixného kapitálu (THFK) by mal približne zodpovedať reálnemu rastu HDP. V období prekonávania nerovnovážneho stavu slovenskej ekonomiky to tak nebolo. Makroekonomické výsledky od roku 2002 však už signalizujú prekonávanie nerovnovážneho vývoja medzi spotrebou, investíciami a úsporami. V roku 2002 vzrástla reálne (t.j. v s. c. 2000) tvorba hrubého fixného kapitálu o 0,2 % a po poklese v roku 2003 o 2,7 % vzrástla tvorba HFK v roku 2004 o 4,8 %. V roku 2005 sa oproti roku 2004 zvýšila tvorba HFK už o 17,6 %. V porovnaní s tempom rastu HDP rástla reálne tvorba hrubého fixného kapitálu v roku 2005 rýchlejšie o 1,3 p. b.. V roku 2006 vzrástla tvorba HFK o 9,3 %, v roku 2007 o 8,7 % a v roku 2008 o 6,8 %.

Podľa predbežných výsledkov ŠÚ SR bol v roku 2008 vytvorený hrubý fixný kapitál v objeme 526,2 mld. Sk (17,5 mld. Eur) v bežných cenách, pri medziročnom raste o 8,8 %, (417,1 mld. Sk /13,8 mld. Eur/ v stálych cenách 2000, medziročný rast o 6,8 %). Oproti roku 2007 bolo tempo rastu tvorby HFK v roku 2008 reálne o 1,9 p. b. nižšie. Reálne tempo rastu HDP bolo v roku 2008 o 0,4 p. b. nižšie ako tempo tvorby hrubého fixného kapitálu. Tvorba

hrubého fixného kapitálu bola ovplyvnená hlavne vyšším investovaním do nových fixných aktív o 6,6 % v hodnote 522,4 mld. Sk (17,3 mld. Eur) v b. c.. Naopak zaznamenaný bol pokles objemu nadobudnutého použitého dlhodobého majetku o 34,8 % na 69,5 mld. Sk (2,3 mld. Eur) a pokles úbytku použitého dlhodobého majetku o 36,5 % na 66,69 mld. Sk (2,2 mld. Eur).

V tabuľke č. 5 je uvedená tvorba hrubého fixného kapitálu podľa klasifikácie produkcie v rokoch 2002 až 2008 a indexy jeho medziročného vývoja.

Tvorba hrubého fixného kapitálu podľa klasifikácie produkcie (KP) (bežné ceny)

Tabuľka č. 5

Ukazovateľ	M. j.	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Tvorba hrubého fixného kapitálu								
Hospodárstvo spolu, v tom:	mld. Sk	303,5	302,8	326,4	394,4	439,5	483,5	526,2
• Kultivované aktíva	mld. Sk	13,4	11,3	13,0	15,0	9,4	15,3	11,2
• Stroje a zariadenia, v tom:	mld. Sk	145,3	146,6	152,4	188,3	179,0	187,1	219,9
- ostatné stroje a zariadenia	mld. Sk	105,6	108,4	121,4	153,1	133,0	137,3	160,9
- dopravné zariadenia	mld. Sk	39,7	38,2	31,0	35,2	46,0	49,8	59,0
• Stavby spolu, v tom:	mld. Sk	133,9	130,7	146,5	172,7	232,6	248,4	267,9
- budovy na bývanie	mld. Sk	37,1	37,2	38,6	43,6	38,8	43,6	51,7
- ostatné stavby	mld. Sk	96,8	93,5	107,9	129,1	193,8	204,8	216,2
• Nehmotné fixné aktíva	mld. Sk	10,9	14,2	14,5	18,4	18,5	32,7	27,2
Indexy (predchádzajúce obdobie = 100)								
Hospodárstvo spolu, v tom:	%	104,3	99,8	107,8	120,8	111,5	110,0	108,8
• Kultivované aktíva	%	125,8	84,1	115,1	115,5	62,8	162,8	72,7
• Stroje a zariadenia, v tom:	%	108,3	100,9	104,0	123,5	95,1	104,5	117,6
- ostatné stroje a zariadenia	%	117,2	102,7	112,0	126,1	86,9	103,2	117,2
- dopravné zariadenia	%	90,2	96,3	81,2	113,5	130,7	108,2	118,6
• Stavby spolu, v tom:	%	98,2	97,6	112,1	117,9	134,7	106,8	107,9
- budovy na bývanie	%	104,4	100,1	103,8	113,0	88,9	112,3	118,6
- ostatné stavby	%	96,0	96,6	115,3	119,6	150,1	105,7	105,6
• Nehmotné fixné aktíva	%	109,7	130,1	102,7	126,3	100,8	176,9	83,0

Poznámka:

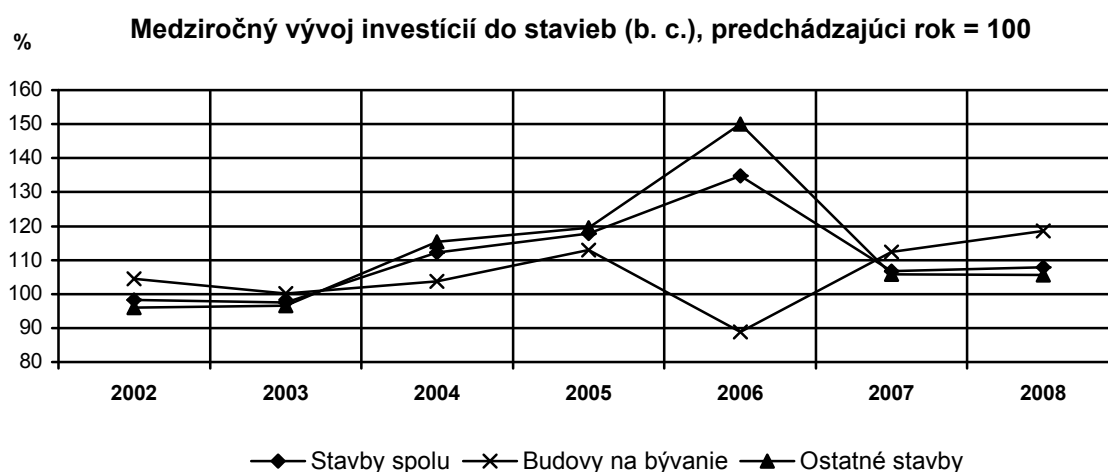
Uvedené údaje prezentujú tvorbu hrubého fixného kapitálu v bežných cenách podľa Klasifikácie produkcie založenej na Európskej štandardnej klasifikácii produkcie (CPA). Indexy charakterizujú relatívny časový vývoj. Metóda ESNU 95, revidované údaje; v rokoch 2005-2006 podľa polodefinitívnych ročných účtov; v roku 2007 podľa predbežného ročného účtu; údaje v roku 2008 sú spresnenými štvrťročnými odhadmi.

Strojná časť tvorby hrubého fixného kapitálu rástla v bežných cenách medziročne od roku 2002 rôznymi tempami. Výrazný nárast v roku 2005 je tiež prejavom obstarávania strojných zariadení do nových automobiliek. Stavebná časť investícií v bežných cenách v rokoch 2002 a 2003 zaznamenala medziročný pokles o 1,8 % a 2,4 %, pričom pokles investícií do ostatných stavieb bol v úrovni 4,0 % a 3,4 %. Investície do budov pre bývanie v tomto období vzrástli o 4,4 % a 0,1 %. V roku 2004 sa investície do stavieb zvýšili o 12,1 % a v roku 2005 o 17,9 %. V roku 2006 nastal obrat

v prospech vyššieho podielu stavebnej časti investícií a zaznamenaný bol rekordný nárast tejto časti tvorby hrubého fixného kapitálu, a to o 34,7 % (z toho: budovy na bývanie pokles o 11,1 %, ostatné stavby nárast o 50,1 %). V roku 2007 sa tempo rastu stavebnej časti investícií znížilo na 6,8 %, pričom investície do budov na bývanie vzrástli o 12,3 %.

V roku 2008 smerovala investičná aktivita predovšetkým do stavieb 267,9 mld. Sk (8,9 mld. Eur), z toho: do budov na bývanie 51,7 mld. Sk (1,7 mld. Eur). Do rozvoja technického potenciálu vo forme strojov a zariadení smerovalo 219,9 mld. Sk (7,3 mld. Eur), z toho: do dopravných prostriedkov 59,0 mld. Sk (2,0 mld. Eur). Tvorba hrubého fixného kapitálu v oblasti stavieb vzrástla v b. c. o 7,9 % (pri raste investičných prostriedkov do budov na bývanie o 18,6 % a do ostatných stavieb o 5,6 %). Tvorba hrubého fixného kapitálu v oblasti strojov vzrástla v b. c. o 17,6 % (pri raste investícií do dopravných zariadení o 18,6 % a do ostatných strojov a zariadení o 17,2 %).

Graf 4

Štruktúra tvorby hrubého fixného kapitálu podľa klasifikácie produkcie (KP) v % (b. c.)

Tabuľka č. 6

Ukazovateľ	M. j.	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Hospodárstvo spolu, v tom:	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Kultivované aktíva	%	4,4	3,7	4,0	3,8	2,1	3,2	2,1
Stroje a zariadenia, v tom:	%	47,9	48,4	46,7	47,7	40,7	38,7	41,8
- ostatné stroje a zariadenia	%	34,8	35,8	37,2	38,8	30,3	28,4	30,6
- dopravné zariadenia	%	13,1	12,6	9,5	8,9	10,5	10,3	11,2
Stavby spolu, v tom:	%	44,1	43,2	44,9	43,8	52,9	51,4	50,9
- budovy na bývanie	%	12,2	12,3	11,8	11,1	8,8	9,0	9,8
- ostatné stavby	%	31,9	30,9	33,1	32,7	44,1	42,4	41,1
Nehmotné fixné aktíva	%	3,6	4,7	4,4	4,7	4,2	6,8	5,2

Z hľadiska štruktúry tvorby HFK podľa klasifikácie produkcie tvorili v roku 2002 investície do stavieb 44,1 %, v roku 2005 tento podiel poklesol na 43,8 %. V priebehu rokov 2002 až 2005 sa výška investícií do stavieb pohybovala nad 43 % tvorby HFK. V roku 2006 vzrástol tento podiel na 52,9 %, čo je o 9,1 p. b. viac ako v roku 2005. Vysoký podiel investícií do stavieb sa udržal aj v rokoch 2007 a 2008, kedy dosiahol 52,4 %, resp. 50,9 %. Podiel investícií do strojov sa po roku 2005 postupne znížil na úroveň 41,8 % v roku 2008.

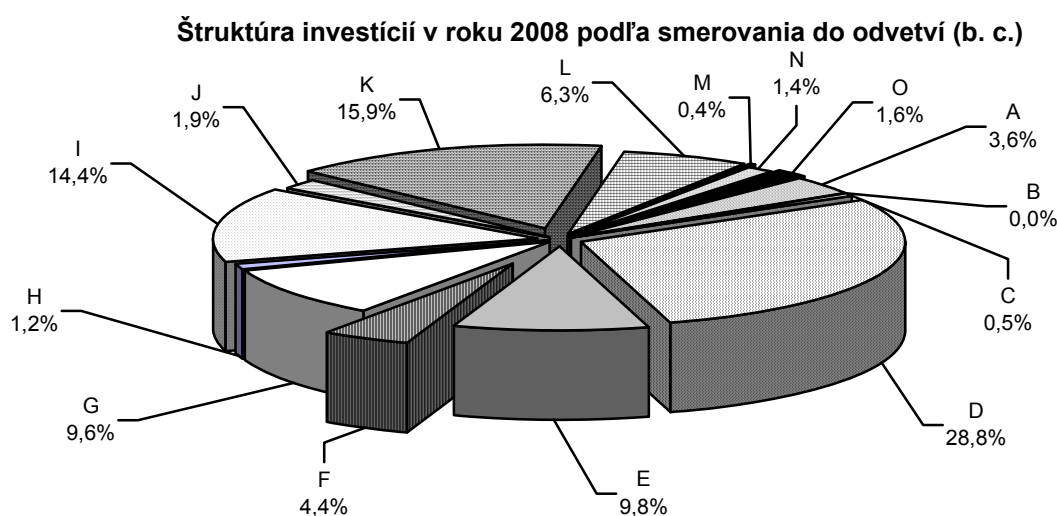
Hlavné odvetvia (podľa ekonomických činností) sa v rokoch 2006 až 2008 na tvorbe hrubého fixného kapitálu v bežných cenách podieľali nasledovne:

Tvorba hrubého fixného kapitálu podľa ekonomických činností (OKEČ) (bežné ceny)

Tabuľka č. 7

Ukazovateľ - odvetvie	2006		2007		2008	
	mld. Sk	%	mld. Sk	%	mld. Sk	%
Hospodárstvo SR spolu:	439,5	100,0	483,5	100,0	526,2	100,0
A Pôdohospodárstvo	11,5	2,6	12,1	2,5	19,1	3,6
B Rybolov, chov rýb	-0,004	0,0	-0,004	0,0	0,002	0,0
C Ťažba nerastných surovín	25,5	5,8	2,8	0,6	2,7	0,5
D Priemyselná výroba	139,0	31,6	117,0	24,2	151,8	28,8
DM Výroba dopravných prostriedkov	47,3	10,8	20,5	4,2	29,6	5,6
E Výroba elektriny, plynu, vody	45,5	10,4	109,8	22,7	51,8	9,8
F Stavebníctvo	10,5	2,4	11,2	2,3	22,9	4,4
G Obchod	35,7	8,1	34,2	7,1	50,4	9,6
H Hotely, reštaurácie	1,1	0,3	2,3	0,5	6,3	1,2
I Doprava, skladovanie, pošty, telekomunikácie	51,8	11,8	65,4	13,5	76,0	14,4
J Finančné sprostredkovanie	7,8	1,8	7,8	1,6	10,0	1,9
K Nehnutelnosti, prenájom, obchodné činnosti	67,0	15,2	74,8	15,5	83,5	15,9
L Verejná správa, obrana	31,1	7,1	29,7	6,1	33,4	6,3
M Školstvo	2,8	0,6	2,7	0,6	2,2	0,4
N Zdravotníctvo, sociálna pomoc	4,4	1,0	7,2	1,5	7,6	1,4
O Ostatné spoločenské, sociálne a osobné služby	5,8	1,3	6,5	1,3	8,5	1,6

Graf 5

Poznámka:

Označenie výsekov v grafe 5 veľkými písmenami je podľa názvov jednotlivých odvetví ako v tabuľke č. 7.

Z prehľadu vyplýva, že najvyšší objem finančných prostriedkov sa investoval v roku 2008 v priemyselnej výrobe (28,8 %). Významný objem bol ďalej investovaný v nehnuteľnostiach, prenájme a obchodných činnostiach (15,9 %) a v doprave, skladovaní, poštách a telekomunikáciách (14,4 %). Najnižší objem finančných prostriedkov bol vynaložený v školstve (0,4 %), ťažbe nerastných surovín (0,5 %), hoteloch a reštauráciách (1,1 %) a v zdravotníctve a sociálnej pomoci (1,4 %).

Investičné výdavky v stavebníctve predstavovali v roku 2008 v b. c. **22,9 mld. Sk** (0,761 mld. Eur), čo predstavuje 4,4 % z celkovej tvorby hrubého fixného kapitálu. Tieto výdavky sa oproti roku 2007 zvýšili o 11,7 mld. Sk (0,388 mld. Eur), čo znamená rast o 96,7 %.

V jednotlivých sektoroch bol vývoj tvorby hrubého fixného kapitálu v roku 2008 v porovnaní s rokom 2007 v bežných cenách nasledovný:

- nefinančné korporácie 361,5 mld. Sk (11,998 mld. Eur); rast oproti roku 2007 o 5,6 %,
- finančné korporácie 7,1 mld. Sk (0,237 mld. Eur); pokles oproti roku 2007 o 8,3 %,
- verejná správa 40,7 mld. Sk (1,349 mld. Eur); rast oproti roku 2007 o 17,0 %,
- domácnosti 115,8 mld. Sk (3,844 mld. Eur); rast oproti roku 2007 o 18,5 %,
- neziskové inštitúcie slúžiace domácnostiam 1,1 mld. Sk (0,037 mld. Eur); rast oproti roku 2007 o 5,0 %.

Rozhodujúca časť investícií bola v roku 2008 obdobne ako v predchádzajúcich rokoch realizovaná v nefinančných korporáciách (68,7 %). Domácnosti tvorili podiel vo výške 22,0 %, verejná správa 7,7 % a finančné korporácie 1,3 %. Zvyšok 0,2 % tvorili investície neziskových inštitúcií slúžiacich domácnostiam.

Z celkového objemu výdavkov na tvorbu hrubého fixného kapitálu za nefinančné korporácie a domácnosti najväčšiu časť investovali veľké podniky (44,9 %). Domácnosti sa podieľali 24,3 %, stredné podniky sa podieľali 15,8 % a malé podniky 15,0 %. Dopyt po investíciách zvýšil v bežných cenách v malých podnikoch o 25,0 %, vo veľkých podnikoch o 7,4 % a v sektore domácností o 4,4 %. V stredných podnikoch sa dopyt znížil o 11,5 %,

Prílev priamych zahraničných investícií

Národná banka Slovenska (NBS) zaviedla v roku 2004 ročné hlásenia o priamych zahraničných investíciách (PZI), ktoré okrem údajov o reinvestovanom zisku poskytujú komplexný pohľad na podniky so zahraničnou účasťou. Súčasne sú tieto údaje aj východiskom pre revíziu dát o dividendách a úrokoch z ostatného kapitálu. V súvislosti so zavedením ročných výkazov zmenila NBS svoju revíznu politiku v oblasti PZI: prvotné údaje o PZI budú považované vždy za predbežné a k ich revízii (a tým aj k revízii bilancie výnosov bežného účtu platobnej bilancie) bude dochádzať po spracovaní údajov z ročných hlásení cca 17 až 18 mesiacov po

skončení príslušného obdobia. V zmysle tohto sú v súčasnosti k dispozícii len obmedzené údaje o PZI za rok 2007 ako aj 2008.

V roku 2007 prílev PZI (majetková účasť) vzrástol o 27,4 mld. Sk (0,908 mld. Eur), v tom v podnikovej sfére o 17,4 mld. Sk (0,577 mld. Eur) a v bankovej sfére o 10,0 mld. Sk (0,331 mld. Eur). Podľa predbežných údajov bol v roku 2008 dosiahnutý prílev PZI v úrovni 28,7 mld. Sk (0,952 mld. Eur), čo oproti roku 2007 predstavuje rast o 4,8 %. Bližšie informácie o PZI (majetková účasť a reinvestovaný zisk) prináša tabuľka č. 8.

Prílev a stav priamych zahraničných investícií (majetková účasť a reinvestovaný zisk) do SR v rokoch 2001 - 2008 (podľa Národnej banky Slovenska)

Tabuľka č. 8

Rok	mil. Sk		mil. Eur	
	Prílev za január - december	Stav k 31. decembru	Prílev za január - december	Stav k 31. decembru
2001	61 448	234 396	1 419	5 482
2002	185 594	319 246	4 347	7 652
2003	94 452	478 647	2 276	11 629
2004	89 520	570 919	2 235	14 716
2005	49 272	670 540	1 277	17 717
2006	97 188	756 730	2 609	21 888
2007	27 359 *	782 092	908 *	25 974
2008	28 672 *	807 470	952 *	26 803

Poznámka: Údaje o príleve a stave PZI k 31.12. zahŕňajú majetkovú účasť a reinvestovaný zisk, v stave PZI nie je zarátaný ostatný kapitál.

* Údaje o príleve za rok 2007 a 2008 zahŕňajú len majetkovú účasť.

Priama zahraničná investícia predstavuje kategóriu medzinárodných investícií, ktorá vyjadruje zámer subjektu, ktorý je rezidentom jednej ekonomiky (priamy investor), získať trvalý podiel v podniku so sídlom v inej ekonomike (podnik priamej investície). Trvalý podiel vyjadruje existenciu dlhodobého vzťahu medzi priamym investorom a podnikom priamej investície a významný stupeň vplyvu na riadenie podniku. Pri určovaní existencie vzťahu priamej investície sa v súlade s medzinárodnými štandardami používa – kritérium 10% podielu na základnom kapitáli alebo hlasovacích právach podniku.

Za súčasť priamych zahraničných investícií sa považujú okrem podielu na základnom kapitáli aj reinvestovaný zisk a ostatný kapitál - spojený s rôznymi medzipodnikovými úverovými operáciami.

Majetková účasť zahŕňa majetkovú účasť v pobočkách, všetky peňažné a nepeňažné vklady priameho investora do základného kapitálu dcérskych a pridružených podnikov a iné kapitálové príspevky. Majetková účasť zahŕňa majetkové akcie (s hlasovacím právom aj bez neho) okrem prioritných akcií bez účasti na zisku, ktoré sú považované za dlhové cenné papiere a zaradené do ostatného kapitálu.

Reinvestovaný zisk sa skladá z podielov priamych investorov – v pomere k majetkovej účasti - na zisku dcérskych a pridružených spoločností, ktorý nie je rozdelený formou dividend a zisku, ktorý pobočky a iné podniky bez právnej subjektivity nevyplácajú priamym investorom. Ak táto časť zisku nie je určená, považujú sa všetky zisky pobočiek za rozdelené a sú vykazované vo výnosoch z priamych investícií ako dividendy a rozdelené zisky pobočiek.

Priame zahraničné investície sú považované obecné za jeden z najefektívnejších faktorov pôsobiacich pozitívne na rozvoj slovenskej ekonomiky.

V štruktúre priamych zahraničných investícií podľa krajiny investora malo v roku 2007 najväčší podiel v príleve PZI do SR Rakúsko (32,2 %, t.j. 8,8 mld. Sk /0,293 mld. Eur/).

Nasledovali: Cyprus (19,1 %, t.j. 5,2 mld. Sk /0,174 mld. Eur/), Česká republika (17,7 % , t.j. 4,9 mld. Sk /0,161 mld. Eur/), Holandsko (14,8 %, t.j. 4,0 mld. Sk /0,134 mld. Eur/) a Kórejská republika (10,1 %, t.j. 2,8 mld. Sk /0,092 mld. Eur/). V roku 2008 dosiahla najväčší podiel v príleve PZI do SR Česká republika (54,2 %, t.j. 15,6 mld. Sk /0,516 mld. Eur/). Nasledovali: Cyprus (20,5 %, t.j. 5,9 mld. Sk /0,195 mld. Eur/), Poľsko (4,6 %, t.j. 1,3 mld. Sk /0,044 mld. Eur/), Rakúsko (4,0 %, t.j. 1,2 mld. Sk /0,038 mld. Eur/) a Francúzsko (3,6 %, t.j. 1,0 mld. Sk /0,034 mld. Eur/).

Z pohľadu odvetví celkovo k 31.12.2007 najväčší podiel priamych zahraničných investícií (majetková účasť) smeroval do priemyselnej výroby (40,7 %, t.j. 318,6 mld. Sk /10,6 mld. Eur/), do výroby a rozvodu elektriny, plynu a vody (19,6 %, t.j. 153,4 mld. Sk /5,1 mld. Eur/) a do finančného sprostredkovania (18,5 %, t.j. 144,8 mld. Sk /4,8 mld. Eur/). Významnejšie sú tiež objemy priamych zahraničných investícií smerujúce do veľkoobchodu, maloobchodu, opravy motorových vozidiel, motocyklov a spotrebného tovaru (8,4 %, t.j. 65,3 mld. Sk /2,2 mld. Eur/) a do dopravy, skladovania, pôšt a telekomunikácií (5,5 %, t.j. 43,3 mld. Sk /1,4 mld. Eur/). Podiel PZI smerovaných do slovenského stavebníctva predstavoval k 31.12.2007 - 1,2 %, t.j. 9,0 mld. Sk (0,299 mld. Eur). Údaje o členení PZI podľa odvetvového smerovania za rok 2008 neboli v čase ukončenia ročenky ešte spracované NBS. (Tabuľka č. 9)

Podiel priamych zahraničných investícií podľa odvetvového smerovania k 31.12. (%)

Tabuľka č. 9

Subkategórie OKEČ	2001	2002	2003	2004	2005	2006 *	2007 *
Spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Poľnohospodárstvo	0,1	0,2	0,2	0,4	0,4	0,2	0,2
Priemyselná výroba	43,0	37,0	37,9	40,4	40,5	44,5	40,7
Výroba a rozvod elektriny, plynu ...	.	.	.	.	.	16,1	19,6
Stavebníctvo	0,6	0,5	0,7	0,7	0,8	1,3	1,2
Veľkoobchod a maloobchod	11,3	11,4	11,5	12,9	12,2	9,6	8,4
Doprava, pošty a telekomunikácie	13,9	10,2	10,1	9,2	9,1	5,8	5,5
Finančné sprostredkovanie	26,2	24,6	22,7	21,1	21,8	16,3	18,5
Ostatné	4,9	16,1	16,9	15,3	15,2	6,2	5,9

Poznámka: Údaje za rok 2008 nie sú k dispozícii.

* Údaje za rok 2006 a 2007 zahŕňajú majetkovú účasť a reinvestovaný zisk.

Z územného hľadiska smerovalo v roku 2007 najviac priamych zahraničných investícií (majetková účasť) do Bratislavského kraja - 67,7 %, t.j. 18,5 mld. Sk (0,615 mld. Eur), ďalej nasleduje Trenčiansky kraj s 23,4 % - 6,4 mld. Sk (0,213 mld. Eur) a Žilinský kraj s 11,0 % - 3,0 mld. Sk (0,100 mld. Eur). Ostatné kraje Slovenska sa pohybovali v úrovni od -5,5 % (Prešovský kraj) do 2,3 % (Trnavský a Košický kraj). V tabuľke č. 10 je uvedený celkový podiel priamych zahraničných investícií podľa územného smerovania k 31.12. príslušného roku. Údaje o členení PZI podľa krajov za rok 2008 neboli v čase ukončenia ročenky ešte spracované NBS.

Podiel priamych zahraničných investícií podľa územného smerovania k 31.12. (%)

Tabuľka č. 10

Územie	2001	2002	2003	2004	2005	2006 *	2007 *
Bratislavský kraj	63,2	71,0	69,7	68,0	66,5	65,8	67,7
Trnavský kraj	4,3	3,6	5,1	6,0	5,9	7,6	6,9
Trenčiansky kraj	3,1	2,8	3,5	4,4	5,0	3,9	4,6
Nitriansky kraj	2,9	2,7	3,1	3,3	3,3	3,5	3,1
Žilinský kraj	4,4	3,9	4,1	5,1	6,2	6,0	6,1
Banskobystrický kraj	3,3	2,7	2,6	2,7	2,7	2,2	1,9
Prešovský kraj	2,4	1,9	1,7	1,8	1,8	1,1	0,9
Košický kraj	16,4	11,4	10,2	8,7	8,6	9,9	8,8
SR - spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Poznámka: Údaje za rok 2008 nie sú k dispozícii.

* Údaje za rok 2006 a 2007 zahŕňajú majetkovú účasť a reinvestovaný zisk.

Odlev priamych investícií do zahraničia

V roku 2007 dosiahol objem priamych investícií slovenských subjektov v zahraničí hodnotu cca 6,0 mld. Sk (0,198 mld. Eur). Tento objem poklesol v roku 2008 oproti roku 2007 na hodnotu 4,7 mld. Sk (0,156 mld. Eur), čo predstavuje zníženie o 21,7 %. Rozhodujúcimi krajinami smerovania slovenského kapitálu boli v roku 2007 Rakúsko (66,3 %), Česká republika (16,4 %) a Rusko (12,4 %). V roku 2008 najviac slovenského kapitálu smerovalo do Českej republiky (62,7 %), Rakúska (38,8 %) a do Španielska (9,2 %). Z územného hľadiska bol najväčší odlev priamych investícií do zahraničia v roku 2007 z Bratislavského kraja (98,2 %). Z odvetvového hľadiska smerovali investície predovšetkým do nehnuteľností, prenájmu a obchodných činností (75,9 %) a do finančného sprostredkovania (13,2 %). **Do stavebníctva** v zahraničí smerovalo 0,4 % priamych investícií, t.j. 24 mil. Sk (0,797 mil. Eur). Údaje o členení priamych investícií do zahraničia podľa odvetvového smerovania a podľa krajov za rok 2008 neboli v čase ukončenia ročenky ešte spracované NBS.

Poznámka: Údaje za priame zahraničné investície (PZI) za roky 2007 - 2008 sú predbežné.

Výstavba bytov

V priebehu roka 2008 bolo **začatých** 28 321 bytov, čo je o 56,3 % viac ako v roku 2007. **Dokončených** bolo ku koncu decembra 17 184 bytov, čo je o 4,3 % viac ako v roku 2007, pričom **ubudlo** 2 745 bytov (z toho: 1 202 asanáciou), t.j. o 90,4 % viac ako v predchádzajúcom roku. Počet **rozostavaných** bytov k 31.12.2008 vzrástol oproti obdobiu k 31.12.2007 o 19,7 % na 66 122 bytov.

V porovnaní s rokom 2007 vzrástol v roku 2008 počet začatých bytov o 10 205. Počet dokončených bytov vzrástol o 7089 a rozostavaných bytov o 10 863. Úbytok bytov celkom sa zvýšil oproti roku 2007 o 1 303 bytov, počet asanovaných bytov klesol o 49.

Z celkového počtu začatých bytov v roku 2008 pripadalo na verejný sektor 12,0 % a na súkromný sektor 88,0 %; 48,6 % zo začatých bytov predstavovali byty v rodinných domoch. Z celkového počtu dokončených bytov v roku 2008 pripadalo na verejný sektor 15,3 % a na súkromný sektor 84,7 %; 49,5 % z dokončených bytov predstavovali byty v rodinných domoch, čo je o 1,6 p. b. viac ako v roku 2007. Z celkového počtu rozostavaných bytov k 31.12.2008 bolo 9,2 % vo verejnom sektore a 90,8 % v súkromnom sektore; 59,5 % z rozostavaných bytov predstavovali byty v rodinných domoch.

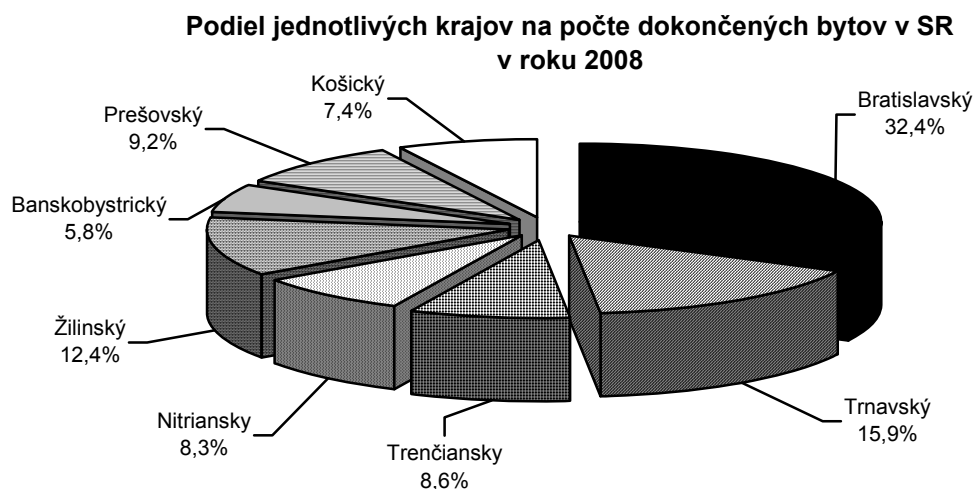
Najviac dokončených bytov bolo v roku 2008 v Bratislavskom (5 563), Trnavskom (2 739) a Žilinskom kraji (2 138), najmenej v Banskobystrickom (1 002) a Košickom kraji (1 270). V porovnaní s rokom 2007 bol dosiahnutý pokles dokončených bytov v Prešovskom kraji (o 7,9 %) a Bratislavskom kraji (o 2,8 %). V ostatných krajoch SR bol v roku 2008 dosiahnutý nárast počtu dokončených bytov v porovnaní s predchádzajúcim rokom, pričom najvyšší nárast bol vykázaný v Trenčianskom kraji (o 28,0 %) a Košickom kraji (o 23,4 %). V roku 2008 bol najväčší podiel bytov dokončený v Bratislavskom kraji (32,4 %) a najnižší v Banskobystrickom kraji (5,8 %).

Podiel jednotlivých krajov na počte dokončených bytov v SR v rokoch 2005 až 2008

Tabuľka č. 11

Kraj	Podiel v %				Index		
	2005	2006	2007	2008	2006/2005	2007/2006	2008/2007
Bratislavský	31,5	29,8	34,8	32,4	92,2	132,9	97,2
Trnavský	13,8	18,3	16,3	15,9	128,8	101,6	101,9
Trenčiansky	10,6	8,6	7,0	8,6	79,2	92,1	128,0
Nitriansky	7,3	9,4	7,7	8,3	124,4	93,7	112,6
Žilinský	13,4	12,6	11,9	12,4	90,9	108,5	108,5
Banskobystrický	5,2	6,4	5,7	5,8	119,9	100,9	107,3
Prešovský	11,8	9,4	10,4	9,2	76,8	126,6	92,1
Košický	6,4	5,5	6,2	7,4	84,6	128,8	123,4
SR spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	97,2	114,0	104,3

Graf 6

Podrobnejšie údaje o bytovej výstavbe v krajoch a okresoch v roku 2008 obsahuje *Príloha č. 1.*

Intenzita bytovej výstavby sa v roku 2008 zvýšila. Jej nárast predstavuje 0,1 bytu na tisíc obyvateľov a za rok 2008 tak dosahuje za SR priemerne hodnotu 3,2 dokončených bytov na tisíc obyvateľov. Najväčší počet dokončených bytov na tisíc obyvateľov bol pritom zaznamenaný v Bratislavskom kraji 9,1 bytu a najmenší v Banskobystrickom kraji 1,5 bytu.

V *Prilohe č. 2* je uvedený regionálny prehľad počtu dokončených bytov na tisíc obyvateľov v rokoch 2002 - 2008.

Počet dokončených bytov z hľadiska vlastníckych foriem ukazuje, že v roku 2008 bolo dokončených vo verejnom sektore 2 632 bytov (o 16,6 %, resp. o 523 bytov menej ako v roku 2007) a v súkromnom sektore 14 552 bytov (o 9,3 %, resp. o 1 234 bytov viac ako v roku 2007). Z dokončených bytov vo verejnom sektore bolo 99,96 % obecných bytov, len jeden byt bol štátny. V roku 2008 bolo dokončených 20 družstevných bytov.

Vývoj v posledných rokoch poukazuje na kolísavé zastúpenie počtu, resp. podielu dokončených bytov v obecnom vlastníctve. Po roku 2001 sa postupne zvyšoval podiel dokončených bytov v tomto vlastníctve, a to z hodnoty 10,4 % v roku 2001 (16,9 % v roku 2002) na hodnotu 28,4 % v roku 2003. V roku 2004 klesol podiel dokončených bytov v obecnom vlastníctve na úroveň 12,1 %, v roku 2005 dosiahol hodnotu 13,7 %, v roku 2006 hodnotu 14,8 % z celkového počtu dokončených bytov. V roku 2007 tento podiel stúpol na 19,1 % a v roku 2008 klesol na úroveň 15,3 %.

Počet a štruktúra začatých, dokončených a rozostavaných bytov v roku 2008 podľa druhu vlastníctva

Tabuľka č. 12

Druh vlastníctva	Začaté byty		Dokončené byty		Rozostavané byty k 31.12.2008	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Súkromné tuzemské	24 922	88,00	14 552	84,68	60 041	90,80
Družstevné	52	0,18	20	0,12	177	0,27
Štátne	1	0,00	1	0,01	114	0,17
Obecné	3 398	12,00	3 149	18,33	5 967	9,02
Združení, polit. strán a cirkví	60	0,21	4	0,02	170	0,26
Medzinárodné verejné	0	0,0	0	0,00	0	0,00
Medzinárodné súkromné	0	0,0	0	0,00	49	0,07
Zahraničné	1	0,01	1	0,01	124	0,19
Spolu	28 321	100,0	17 184	100,0	66 122	100,0

V *Prilohe č. 3* je uvedený prehľad počtu začatých, dokončených a rozostavaných bytov podľa druhu vlastníctva v rokoch 2002 - 2008

Z hľadiska počtu izieb bolo v roku 2008 dokončených 1 939 jednoizbových bytov a garzóniek, 4 056 dvojizbových, 4 662 trojizbových, 3 852 štvorizbových a 2 675 päť a viac izbových bytov. Z celkového počtu dokončených bytov najväčší podiel (27,1 %) predstavovali trojizbové byty. Priemerná podlahová plocha dokončených bytov v roku 2008 bola 113,1 m² a priemerná obytná plocha bytov 70,2 m².

1.3 CENOVÝ VÝVOJ

Spotrebiteľské ceny rástli v priebehu roka 2008 medziročne rýchlejšie ako v roku 2007, pričom v priemere za rok 2008 vzrástli o 4,6 %. Medziročný prírastok spotrebiteľských cien bol o 1,8 p. b. vyšší ako v roku 2007, pri zvýšení regulovaných cien o 2,8 p. b. (vzrástli o 4,5 %). Celkovú úroveň ovplyvnili najvýraznejšie ceny potravín a nealkoholických nápojov, ceny za bývanie, vodu, elektrinu, plyn a iné palivá. Rýchlejšie ako v priemere bol aj rast cien v zdravotníctve, v hoteloch, kaviarňach a reštauráciách. Spomalil sa rast cien vzdelávania, za rozličné tovary a služby. Znížili sa ceny nábytku, vybavenia domácnosti a bežnej údržby domu; poštových a telekomunikačných služieb.

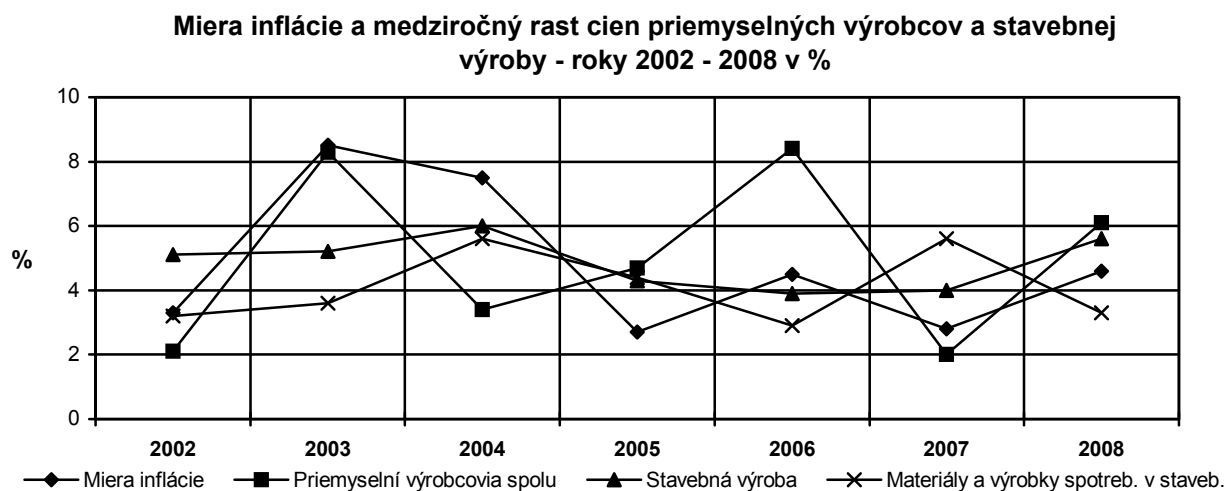
Ceny **priemyselných výrobcov** pre tuzemsko sa v priemere za rok 2008 zvýšili o 6,1 % (v predchádzajúcom roku bol rast o 2,0 %). Exportné ceny priemyselných výrobcov sa zvýšili o 0,3 % (v roku 2007 boli nižšie o 4,1 %). Na medziročnom zrýchlení dynamiky cien priemyselných výrobcov pre tuzemsko (o 4,1 p. b.) sa podieľalo hlavne zvýšenie cien nerastných surovín o 16,3 %, elektrickej energie, plynu, pary a teplej vody o 11,4 % a produktov priemyselnej výroby o 2,0 %. Ceny **stavebných prác** sa zvýšili o 5,6 %. Ceny prác v novej výstavbe, modernizácii a rekonštrukcii vzrástli o 5,7 % (pri raste cien o 5,7 % vo výstavbe budov a vo výstavbe inžinierskych stavieb o 5,6 %). Ceny v opravách a údržbe stavebnej povahy sa zvýšili o 5,3 %. Ceny materiálov a výrobkov spotrebovávaných v stavebníctve boli v roku 2008 oproti roku 2007 vyššie o 3,3 %.

Miera inflácie a medziročný rast cien priemyselných výrobcov a stavebných prác v rokoch 2002 - 2008 (v %; predchádzajúce obdobie = 100)

Tabuľka č. 13

Druh cien	Skutočnosť						
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Miera inflácie - spotrebiteľské ceny	3,3	8,5	7,5	2,7	4,5	2,8	4,6
Priemyselní výrobcovia spolu	2,1	8,3	3,4	4,7	8,4	2,0	6,1
Stavebné práce	5,1	5,2	6,0	4,3	3,9	4,0	5,6
Materiály a výrobky spotrebovávané v stavebníctve	3,2	3,6	5,6	4,4	2,9	5,6	3,3

Graf 7

V 1. štvrťroku 2008 predstavoval rast cien materiálov a výrobkov spotrebovaných v stavebníctve oproti rovnakému vlnajšiemu obdobiu 4,2 %, v 4. štvrťroku 2008 to bolo 1,3 %. Medziročný prírastok cien materiálov použitých pri opravách a údržbe stavebnej povahy bol vo výške 2,7 % a v novej výstavbe, modernizácii a rekonštrukciách vo výške 3,4 %. Ceny stavebných materiálov spotrebovaných pri výstavbe budov vzrástli o 3,0 % a pri výstavbe inžinierskych stavieb o 4,0 %.

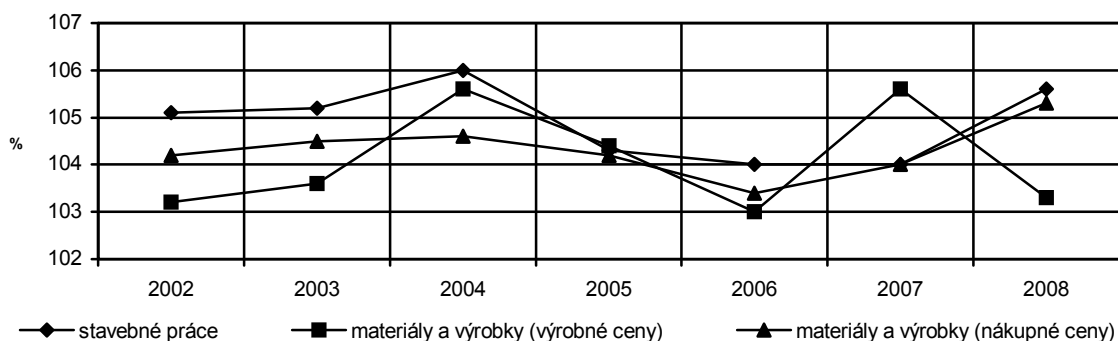
V tabuľke č. 14 je uvedené porovnanie vývoja nákupných cien (ceny, za ktoré stavebné organizácie nakupujú materiál) a výrobných cien stavebných materiálov (t.j. cien účtovaných pri predaji zo skladu výrobcu) a cien stavebných prác podľa štvrťrokov 2002 - 2008.

Porovnanie vývoja nákupných a výrobných cien stavebných materiálov s cenami stavebných prác v rokoch 2002 - 2008

Tabuľka č. 14

Obdobie	Indexy cien stavebných prác		Indexy cien materiálov a výrobkov (výrobné ceny)		Indexy cien materiálov a výrobkov (nákupné ceny)	
	Predchádzajúci štvrťrok	Rovnaký štvrťrok predch. roku	Predchádzajúci štvrťrok	Rovnaký štvrťrok predch. roku	Predchádzajúci štvrťrok	Rovnaký štvrťrok predch. roku
1. štvrťrok 2002	101,8	105,6	101,1	103,7	101,3	105,8
2. štvrťrok 2002	100,8	104,8	101,1	103,3	100,6	104,3
3. štvrťrok 2002	101,3	105,0	100,5	102,8	100,4	103,5
4. štvrťrok 2002	101,0	105,0	100,2	103,0	100,8	103,1
Od začiatku 2002	101,2	105,1	100,7	103,2	100,8	104,2
1. štvrťrok 2003	101,8	104,9	101,9	103,7	102,1	103,9
2. štvrťrok 2003	101,3	105,4	101,1	103,6	101,1	104,4
3. štvrťrok 2003	101,1	105,2	100,0	103,2	100,8	104,9
4. štvrťrok 2003	100,9	105,2	100,7	103,7	100,9	104,9
Od začiatku 2003	101,3	105,2	100,9	103,6	101,2	104,5
1. štvrťrok 2004	102,0	105,4	101,6	103,5	101,6	104,5
2. štvrťrok 2004	101,8	106,0	101,5	103,9	101,0	104,3
3. štvrťrok 2004	101,5	106,4	103,2	107,2	101,3	104,9
4. štvrťrok 2004	100,9	106,3	101,4	108,0	100,7	104,8
Od začiatku 2004	101,6	106,0	101,9	105,6	101,1	104,6
1. štvrťrok 2005	101,1	105,4	101,3	107,7	101,2	104,5
2. štvrťrok 2005	100,9	104,4	100,2	106,3	101,0	104,4
3. štvrťrok 2005	100,8	103,7	99,0	102,4	100,9	103,2
4. štvrťrok 2005	100,8	103,7	100,3	101,3	100,6	103,8
Od začiatku 2005	100,9	104,3	100,2	104,4	100,9	104,2
1. štvrťrok 2006	101,3	103,9	100,8	100,8	101,1	103,7
2. štvrťrok 2006	100,8	103,8	101,2	101,8	100,7	103,2
3. štvrťrok 2006	101,1	104,0	101,5	103,9	100,8	103,1
4. štvrťrok 2006	100,9	104,1	101,7	105,3	100,8	103,4
Od začiatku 2006	101,0	104,0	101,3	103,0	100,9	103,4
1. štvrťrok 2007	101,3	104,1	100,8	105,2	101,2	103,5
2. štvrťrok 2007	100,8	104,1	101,3	105,4	101,0	103,9
3. štvrťrok 2007	100,7	103,7	102,7	106,7	100,9	104,1
4. štvrťrok 2007	101,1	104,0	100,2	105,1	101,0	104,3
Od začiatku 2007	101,0	104,0	101,3	105,6	101,0	104,0
1. štvrťrok 2008	102,0	104,7	99,9	104,2	101,9	105,0
2. štvrťrok 2008	101,7	105,7	102,1	105,0	101,3	105,2
3. štvrťrok 2008	101,3	106,3	100,4	102,6	101,4	105,7
4. štvrťrok 2008	100,5	105,7	98,9	101,3	100,7	105,3
Od začiatku 2008	101,4	105,6	100,3	103,3	101,3	105,3

Porovnanie vývoja nákupných a výrobných cien stavebných materiálov s cenami stavebných prác za roky 2002 - 2008
(porovnanie s predchádzajúcim rokom)

1.4 ZAMESTNANOSŤ A MZDY

Ekonomický rast v roku 2008 udržal ešte stále relatívne pozitívne vývojové trendy aj na trhu práce. Dosiahnutý bol medziročný rast celkovej ekonomickej aktivity a zároveň aj určitý pokles nezamestnanosti. V priemere sa za rok 2008 v porovnaní s rokom 2007 zvýšil počet pracujúcich o 76,5 tis. (3,2 %), t.j. na 2 433,8 tis. osôb (podľa výsledkov **výberového zisťovania pracovných síl /VZPS/**¹).

Medziročne vzrástla zamestnanosť hlavne v dôsledku vyššieho počtu zamestnancov - 2 094,2 tis. zamestnancov (rast o 50,6 tis. osôb, t.j. o 2,5 %). Počet podnikateľov bez zamestnancov vzrástol o 26,4 tis. na 254,3 tis. osôb (o 11,6 %), počet podnikateľov so zamestnancami vzrástol o 4,4 tis. na 77,9 tis. osôb (o 6,0 %). Vypomáhajúcich členov domácností podnikateľa bolo 3 tisíc. Dynamika odchodu za prácou do zahraničia sa v priemere za rok 2008 medziročne zmiernila o 5,4 p. b.. Počet pracujúcich v zahraničí sa znížil o 9,6 tis. osôb na 167,6 tis. osôb (tvoril 6,9 % z celkového počtu pracujúcich). Najväčší úbytok bol u pracujúcich Slovákov vo Veľkej Británii (o 8,8 tis.). Najviac zamestnaných v zahraničí bolo z Prešovského a Nitrianskeho kraja (47,1 %).

Odvetvová štruktúra zamestnanosti sa v roku 2008 oproti roku 2007 zásadnejšie nezmenila. Z celkového počtu zamestnaných osôb v roku 2008 pracovalo 4,0 % v pôdohospodárstve a rybolove (oproti roku 2007 pokles o 0,2 p. b.), 10,5 % osôb stavebníctve (oproti roku 2007 nárast o 0,4 p. b.), 28,9 % osôb v priemysle (oproti roku 2007 pokles o 0,4 p. b.) a 56,3 % osôb v službách (oproti roku 2007 nárast o 0,3 p. b.).

¹ Podľa metodiky výberového zisťovania sú medzi pracujúcich zahrnuté všetky osoby vo veku od 15 rokov, ktoré v sledovanom (referenčnom) týždni vykonávajú aspoň jednu hodinu prácu za mzdu, plat alebo prácu s cieľom dosiahnutia zisku, vrátane osôb pracujúcich v zahraničí. Môže ísť o prácu na plný alebo kratší pracovný čas, stálu, dočasnú, príležitostnú alebo sezónnu prácu.

Podľa VZPS dosiahol počet nezamestnaných osôb v roku 2008 úroveň 257,5 tis., čo bola najnižšia úroveň od roku 1996. Oproti roku 2007 sa znížil počet nezamestnaných² o 34,4 tis. (o 11,8 %). Miera nezamestnanosti v rovnakom období klesla o 1,4 p. b. na 9,6 %. Z jednotlivých odvetví najviac nezamestnaných naposledy pracovalo v priemysle 19,6 %, v obchode 8,3 %, v stavebníctve 4,9 %, pôdohospodárve a rybolove 4,4 %.

Podľa údajov z Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny evidovaný počet nezamestnaných (uchádzačov o zamestnanie) ku koncu roka 2008 predstavoval 248,6 tis. osôb, čo znamená medziročný nárast o 8,7 tis. osôb (o 3,6 %). Miera evidovanej nezamestnanosti³ podľa disponibilného počtu uchádzačov o zamestnanie predstavovala ku koncu roka 2008 - 8,4 %, čo znamená nárast oproti roku 2007 o 0,4 p. b..

Základné charakteristiky zamestnanosti a mzdového vývoja v SR v rokoch 2002 - 2008

Tabuľka č. 15

Ukazovateľ	Skutočnosť						
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Priemerný počet pracovníkov (tis. osôb) podľa VZPS	2 127,0	2 164,6	2 170,4	2 216,2	2 301,4	2 357,3	2 433,8
Počet nezamestnaných (priemerný počet, tis. osôb) podľa VZPS	486,9	459,2	480,7	427,5	353,4	291,9	257,5
Miera nezamestnanosti (priemer) podľa VZPS (%)	18,5	17,4	18,1	16,2	13,3	11,0	9,6
Nominálna mzda (Sk)	13 511	14 365	15 825	17 274	18 761	20 146	21 782
Index reálnej mzdy (%) ¹⁾	105,8	98,0	102,5	106,3	103,3	104,3	103,3
Dynamika produktivity práce z HDP ²⁾ (%) - predchádzajúce obdobie = 100	105,0	104,9	108,0	105,9	106,0	108,4	104,3

¹⁾ Index reálnej mzdy je vypočítaný ako podiel indexu nominálnej mzdy a indexu spotrebiteľských cien.

²⁾ Vypočítaná ako podiel HDP a počtu zamestnancov podľa ESÚ 95; v s. c. roku 2000.

Podľa štvrtročného štatistického výkazníctva sa v priemere za rok 2008 zvýšil počet zamestnaných osôb v národnom hospodárstve o 2,6 % (o 57,3 tis. osôb) na 2 280,0 tis. osôb (o 0,1 p. b. vyššie tempo rastu ako v roku 2007). Absolútne najviac vzrástla zamestnanosť v obchode (o 21,0 tis.), v stavebníctve (o 15,1 tis.), priemyselnej výrobe (o 11,1 tis.), nehnuteľnostiach a prenájme (o 7,3 tis.). Znížila sa zamestnanosť vo výrobe a rozvoде elektriny, plynu a vody, v ostatných spoločenských službách, zdravotníctve a sociálnej pomoci. Nezmenila sa zamestnanosť v pôdohospodárstve a rybolove.

²⁾ Podľa metodiky výberového zisťovania sú za nezamestnaných považované osoby vo veku od 15 rokov, ktoré v sledovanom týždni nemajú prácu, ktoré si v posledných štyroch týždňoch aktívne hľadajú prácu (alebo si už prácu našli a do zamestnania nastúpia v priebehu 3 mesiacov) a ktoré sú schopné nastúpiť do práce najneskôr do dvoch týždňov. Tieto osoby môžu, ale nemusia byť evidované na úradoch práce ako nezamestnané.

³⁾ Miera evidovanej nezamestnanosti sa v súlade s dohovorom Medzinárodnej organizácie práce vypočíta z počtu disponibilných uchádzačov o zamestnanie, ktorí môžu bezprostredne po predložení ponuky vhodného voľného pracovného miesta nastúpiť do zamestnania a z počtu ekonomicky aktívnych osôb za predchádzajúci rok z výberového zisťovania pracovných síl.

Vývoj zamestnanosti vo vybraných odvetviach hospodárstva SR v rokoch 2004 - 2008

Tabuľka č. 16

Odvetvie	Priemerný evidenčný počet zamestnancov - v tis. fyzických osôb ¹⁾														
	2004			2005			2006			2007			2008		
	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c
NH SR spolu	2 030,3	0,3	100,0	2 075,0	2,2	100,0	2 148,2	2,2	100,0	2 222,7	2,5	100,0	2 280,0	2,6	100,0
Priemysel	560,7	0,4	27,6	577,8	3,1	27,8	569,7	-1,3	26,5	585,6	2,9	26,3	593,3	1,3	26,0
Stavebníctvo	133,4	2,7	6,6	142,5	6,9	6,9	155,8	9,3	7,3	165,2	6,0	7,4	180,3	9,1	7,9
Obchod ²⁾	293,3	5,8	14,4	321,9	9,8	15,5	348,6	8,3	16,2	366,6	5,2	16,5	371,6	1,4	16,3
Doprava	87,5	-3,5	4,3	86,0	-1,7	4,1	86,4	0,5	4,0	90,5	4,2	4,1	95,7	5,7	4,2

Vysvetlivky:

a - v tis. fyzických osôb

b - medziročná zmena v %

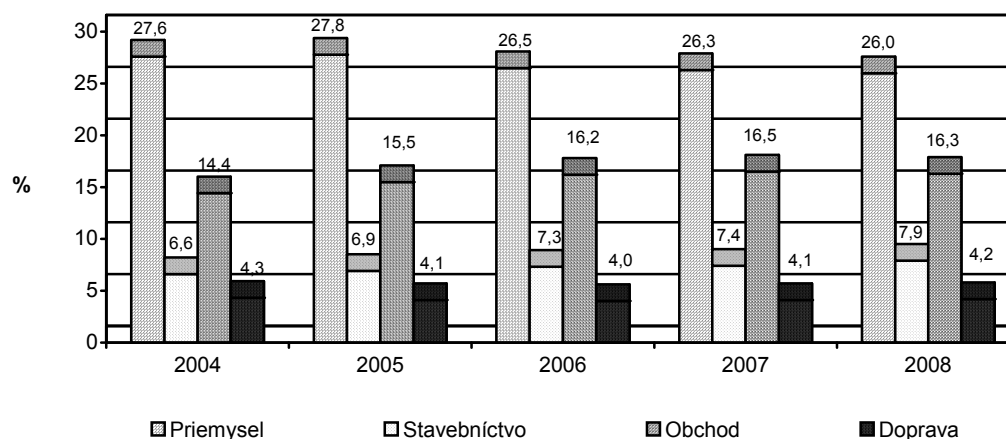
c - podiel na zamestnanosti v hospodárstve SR

¹⁾ V tejto tabuľke sú uvedené počty zamestnancov za odvetvia tak, ako sú zisťované z mesačného odvetvového štatistického výkazníctva (nie sú ročne upravované). Za hospodárstvo spolu sú uvedené údaje zo štvrtročného štatistického výkazníctva. Nejde o metódu výberového zisťovania pracovných síl (VZPS) ako v tabuľke č. 15.

²⁾ Pod obchodom sa rozumie veľkoobchod, maloobchod, hotely a reštaurácie, predaj a údržba motorových vozidiel.

Graf 9

vývoj podielu zamestnanosti vo vybraných odvetviach na zamestnanosti v hospodárstve SR spolu v % - roky 2004-2008

K 31.12.2008 bolo v hospodárstve SR k dispozícii 24 799 **voľných pracovných miest**. Oproti roku 2007 sa ich počet zvýšil o 15,3 % pri najvyššom prírastku vo verejnej správe a obrane (o 57,6 %), vo finančnom sprostredkovaní (o 30,7 %) a v hoteloch a reštauráciách (o 24,8 %). V stavebníctve sa počet voľných pracovných miest znížil o 0,2 %. Podľa územného členenia bolo ku koncu roka 2008 najviac voľných pracovných miest v Bratislavskom kraji (12 346). V ostatných krajoch sa ich počet pohyboval od 1 352 (Prešovský kraj) do 2 364 (Trenčiansky kraj). Vo všetkých krajoch okrem Prešovského (pokles o 19,3 %) a Žilinského (pokles o 13,8 %) sa počet voľných pracovných miest medziročne zvýšil, najviac v Trnavskom (o 30,3 %) a najmenej v Banskobystrickom kraji (o 9,8 %).

Priemerná mesačná **nominálna mzda** zamestnanca v hospodárstve SR rástla rýchlejšie ako v predchádzajúcom roku. V priemere za rok 2008 sa medziročne zvýšila o 8,1 % na 21 782 Sk (723,03 Eur). Jej prírastok bol o 0,9 p. b. vyšší ako v roku 2007.

Reálna mzda sa v roku 2008 medziročne zvýšila v priemere o 3,3 % (o 1 p. b. nižší prírastok ako v roku 2007). Po zohľadnení vývoja spotrebiteľských cien sa mzda reálne zvýšila (s výnimkou hotelov a reštaurácií, finančného sprostredkovania) vo všetkých ostatných odvetviach. Vývoj reálnej mzdy zaostával za rastom produktivity práce meranej hrubým domácim produktom na zamestnanca v stálych cenách o 1 %.

1.5 ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA HOSPODÁRSTVA

V registri organizácií ŠÚ SR bolo k 31.12.2008 evidovaných 119 933 podnikov a 50 027 neziskových inštitúcií. V porovnaní s rovnakým obdobím roku 2007 sa zrýchlil rast počtu podnikov na 18,1 % (o 9,4 p. b.) a neziskových inštitúcií na 3,8 % (o 1,4 p. b.). Z celkového počtu podnikov tvoril súkromný sektor 99,5 %, z toho bolo v zahraničnom vlastníctve 12,7 % a v medzinárodnom vlastníctve 6,0 % podnikov. Viac ako polovicu z neziskových inštitúcií tvorili občianske združenia (51,2 %), rozpočtové organizácie sa podieľali 13,2 % a cirkevné organizácie 6,7 %.

Z územného hľadiska bol ku koncu roka 2008 najväčší počet podnikov registrovaný v Bratislavskom kraji (39 236). V ostatných krajoch bol ich počet od 10 805 (Banskobystrický kraj) do 12 952 (Košický kraj). Medziročne sa zvýšil počet podnikov vo všetkých krajoch, pri najvyššom prírastku v Bratislavskom (7 261) a Nitrianskom kraji (2 198).

K 31.12.2008 registroval ŠÚ SR ďalej 418 221 fyzických osôb - podnikateľov, v tom 392 841 živnostníkov, 17 189 občanov podnikajúcich formou slobodných povolání a 8 191 samostatne hospodáriacich roľníkov. Medziročný rast počtu fyzických osôb sa zvýšil na 4,6 % (o 1,7 p. b.) najmä v dôsledku vyššieho počtu živnostníkov o 4,9 % (o 2,1 p. b.). Počet samostatne hospodáriacich roľníkov sa znížil o 4,0 %, rovnako ako rok predtým. Z celkového počtu živnostníkov bolo najviac registrovaných v obchode (116 274), v stavebníctve (82 489), v priemyselnej výrobe (76 883) a v nehnuteľnostiach a prenájme (49 307).

Najviac fyzických osôb - podnikateľov pôsobilo v kraji Bratislavskom (15,2 %), Prešovskom (14,6 %) a Žilinskom (14,3 %). Podiel ostatných krajov bol od 10,0 % (Košický kraj) do 12,6 % (Nitriansky kraj). V medziročnom porovnaní vzrástol ich počet vo všetkých krajoch. S výnimkou Košického kraja bol medziročný rast v ostatných krajoch rýchlejší ako v roku 2007.

2. VÝVOJ STAVEBNEJ PRODUKCIE V SR

2.1 POSTAVENIE STAVEBNÍCTVA V HOSPODÁRSTVE SR

Stavebníctvo je považované na Slovensku za **jedno z rozhodujúcich odvetví hospodárstva** a je zaradované medzi hlavné piliere rozvoja slovenskej ekonomiky. V roku 2008 sa jeho podiel na tvorbe hrubého domáceho produktu pohyboval v úrovni 7,9 %, stavebníctvo vytvorilo 8,7 % hrubej pridanej hodnoty a zamestnávalo cca 7,9 % z celkového počtu osôb pracujúcich v hospodárstve SR. Stavebníctvo je zároveň hlavným realizátorom stavieb a budov, ktoré sú dôležitou súčasťou investícií, resp. tvorby hrubého fixného kapitálu v celom hospodárstve. Podiel stavieb a budov na tvorbe hrubého fixného kapitálu dosiahol v roku 2008 - 50,9 %.

Stavebníctvo **vytvára diela dlhodobej životnosti** a zabezpečuje tak okrem konkrétneho výrobného procesu aj prínos architektonický a kultúrny, ktorý je dôležitou významnou súčasťou duševného výkonu a má v neposlednom rade značný estetický, ekologický a sociálny dopad. Je tiež významným spotrebiteľom rôznych druhov energií, nerastných surovín, materiálov a výrobkov, odvetvie ďalej produkuje enormné množstvá stavebného odpadu, demolačných materiálov a emisií. Z tohto pohľadu je preto veľmi významný a nezanedbateľný vzťah medzi stavebnou činnosťou a životným prostredím na jednej strane a trvalo udržateľným rozvojom na strane druhej. Dodržiavanie zásad a princípov trvalo udržateľného rozvoja má preto pre stavebníctvo osobitný význam.

Stavebníctvo je v neposlednom rade významným **indikátorom konjunkturálneho vývoja** celej ekonomiky, je tesne zviazané s odchýlkami a pohybmi v ekonomike. V tomto zmysle reaguje priamo a okamžite na zmeny v hospodárskom cykle a pôsobí multiplikačne na rozvoj ďalších odvetví. Znamená to, že investovanie do výstavby vyvoláva v ekonomike krajiny nadväzne celú reťaz dopytu v styčných sektoroch po tovaroch a službách, čo sa priaznivo odzrkadľuje najmä v oblasti hospodárskych aktivít, v zamestnanosti a spätne v bilancii verejných rozpočtov. Odhaduje sa, že za určitých podmienok každá nová jednotka produkcie, napr. koruna vložená do výstavby bytov vyvolá v okolí určitú potrebu nadväzných dodávok a služieb, zodpovedajúcich celkovo jej 1,64 násobku.

V období po roku 1989 prešlo slovenské stavebníctvo **rozsiahlou reštrukturalizáciou**. Vedľa výrazného zlepšenia architektonickej úrovne a kvality stavieb došlo tiež k zmene počtu a veľkosti stavebných firiem, k zmenám právnej formy podnikateľských subjektov, ale aj k zásadným zmenám vlastnickej štruktúry stavebných firiem. V priebehu transformácie slovenskej ekonomiky však slovenské stavebníctvo celkovo prejavilo schopnosť, i keď s niekoľkými vážnymi výkyvmi, adaptovať sa na moderné trhové podmienky. Objem stavebnej produkcie v počiatočných fázach transformácie značne poklesol, čo bolo predovšetkým dôsledkom rozpadu systému centrálne riadeného hospodárstva a následne sa prejavili i určité dopady vzniku samostatnej Slovenskej

republiky v roku 1993. Ďalšie charakteristické obdobie pre stavebníctvo bolo do konca roku 1999, ktoré možno označiť ako obdobie postupného oživovania stavebného trhu, keď sa striedali obdobia rastu 1995-1997, s rokmi stagnácie, či poklesu 1998-1999. Počnúc rokom 2000 sa začalo pre stavebníctvo obdobie značného rozmachu investičných aktivít. Od tohto roku už stavebná produkcia pravidelne rástla, hoci ešte ani v roku 2001 nebola dosiahnutá jej úroveň z roku 1998. Najväčší boom predstavovali pre stavebníctvo roky 2005-2006, keď reálne tempá rastu objemu stavebnej produkcie prekročili dvojmiestnu hranicu (16,3, resp. 14,9 %). Tieto tempá rastu dosahované na Slovensku v uvedenom období pritom značne predstihovali tempá rastu objemu stavebnej produkcie aj v porovnaní s ostatnými členskými krajinami EÚ.

Slovenské stavebníctvo si po transformácii vytvorilo takú **organizačnú štruktúru**, ktorá sa bežne uplatňuje v zahraničí. Vznikla prirodzená hierarchia malých (do 19 zamestnancov), stredných (do 250 zamestnancov) a veľkých (nad 250 zamestnancov) firiem, ktorých štruktúra zodpovedá štruktúre zákaziek a dopytu. Osobitnú skupinu v tejto súvislosti tvoria samostatne zárobkovo činné osoby, t.j. živnostníci v stavebníctve. Každá z týchto skupín si našla svoje prirodzené **miesto na stavebnom trhu**.

Na slovenský stavebný trh vstúpilo množstvo zahraničných spoločností prostredníctvom akvizičnej politiky, tiež prostredníctvom developmentu (developerov) či Construction Managementu. Trh na Slovensku je v podstate stále ovládaný veľkými stavebnými spoločnosťami, ktorých počet a podiel síce nie je veľký, majú však podstatný význam pre svoj relatívne veľký podiel na produkcii, tržbách a produktivite. Popri týchto spoločnostiach rastie aj podiel spoločností, ktoré nakupujú väčšinu stavebných prác od subdodávateľov, vrátane živnostníkov.

V oblasti výstavby budov (bytových i nebytových) postupne dochádzalo k znižovaniu počtu zamestnancov hlavne u veľkých stavebných spoločností, tieto ale kapitálovo rástli. Na investovaní sa v tomto smere okrem zahraničných investorov významnejšie prejavovali aj domáce podniky a developeri. Priemysel okrem technológií potrebuje aj nové výrobné haly, inžinierske siete, sklady a pod. Developeri v minulom období rozbiehali množstvo projektov administratívnych, nákupných, oddychových, športových a aj obytných komplexov. Obchod s nehnuteľnosťami, ktorý do polovice roka 2008 zažíval mimoriadny rozmach, sa už koncom roka 2008, vplyvom prejavujúcej sa globálnej hospodárskej krízy, mierne oslabil.

V oblasti inžinierskych stavieb (infraštruktúry) bude naopak počet zamestnancov (vybavenosť technikou, skúsenosťami a pod.) určovať vplyv danej firmy na trhu - teda jej trhového podielu. Nové vývojové trendy by mohli priniesť pripravované PPP projekty.

U malých stavebných firiem naopak postupne dochádza, a tento trend bude aj pokračovať, k pomerne úzkej špecializácii ich výroby a poskytovaných služieb.

Vstup Slovenska do Európskej únie v máji 2004 predstavoval pre slovenské stavebníctvo a celú ekonomiku ďalší krok, ktorý je porovnateľný s takými medzníkmi, akými sú privatizácia, resp.

liberalizácia. Celkovo sa dá skonštatovať, že členstvo v EÚ je pre slovenské stavebníctvo prínosom. K výhodám sa radí napríklad väčší prílev zahraničných investícií a účasť na európskom stavebnom trhu. K slabším stránkam patrí naopak silnejšie konkurenčné prostredie.

Slovenské stavebníctvo dosahovalo od vstupu SR do EÚ až do konca roka 2008 mimoriadne dobré výsledky. Svedčí o tom predovšetkým významný nárast stavebnej produkcie v rokoch 2005 a 2006, keď bol realizovaný objem stavebných prác v hodnote 124,7 mld. Sk (4,1 mld. Eur) a 148,9 mld. Sk (4,9 mld. Eur) v bežných cenách, resp. 95,6 mld. Sk (3,2 mld. Eur) a 109,8 mld. Sk (3,6 mld. Eur) v stálych cenách roku 2000, čo v bežných cenách znamená rast oproti predchádzajúcemu roku o 21,2 % a 19,4 % a reálne v stálych cenách roka 2000 o 16,3 % a 14,9 %. Stavebná produkcia v roku 2007 dosiahla 164,6 mld. Sk (5,5 mld. Eur) v b. c. a 116,7 mld. Sk (3,9 mld. Eur) v s. c., čo oproti roku 2006 predstavuje nárast o 10,5 % (b. c.) a 6,3 % (s. c.). Podnikateľské subjekty, pôsobiace v odvetví stavebnej výroby v roku 2008 realizovali objem stavebných prác v hodnote 189,9 mld. Sk (6,3 mld. Eur) v b. c. a 127,1 mld. Sk (4,2 mld. Eur) v s. c., čo v b. c. znamená rast oproti roku 2007 o 15,4 % a v s. c. o 8,9 %. Rok 2008 bol pre stavebníctvo z tohto pohľadu úspešnejší ako rok 2007.

V roku 2008 sa v stavebníctve ešte neprejavili dôsledky globálnej hospodárskej krízy, rovnako ako i v celej ekonomike SR. Realizácia výstavby v prvých mesiacoch roka 2009 však potvrdila, že kríza neobišla ani slovenské stavebníctvo. Stavebná produkcia v mesiacoch január až máj 2009 bola vo výške 2 023,5 mil. Eur v b. c, čo je o 11,3 % (v s. c.) menej v porovnaní s rovnakým obdobím minulého roka.

Nedostatočný dopyt sa prejavil vo všetkých druhoch výstavby - inžinierskych stavbách, bytových a nebytových budovách. Potrebné je pritom poznamenať, že stavebné firmy stále pracujú na zákazkách, ktoré získali v minulých rokoch a nedostatok nových zákaziek sa výraznejšie prejaví až v nasledujúcich mesiacoch. Jednoznačne sa ešte neprejavila zotrvačnosť tohto sektora, to znamená kontrakty uzavreté v rokoch 2007 a 2008. Je predpoklad, že v bytovej výstavbe sa to začne prejavovať najmä v druhom polroku 2009 a v nebytovej výstavbe ešte o trochu neskôr, na prelome rokov 2009 a 2010. Na druhej strane je ale zrejme, že mnoho projektov na stavebné práce bolo už začiatkom roku 2009 zastavených alebo zrušených, čo sa týka do veľkej miery súkromných investícií. Príprava veľkých investičných celkov, ktoré dávali príležitosť hlavne pre veľké stavebné spoločnosti a následne tiež stredné a malé firmy je spomalená alebo úplne zastavená. Ako najväčší nedostatok sa ukazuje príprava dopravných stavieb (diaľnic a rýchlostných ciest), kde v popredí vystupujú predovšetkým problémy s financovaním PPP projektov. Pozitívnym krokom pre stavebných podnikateľov v nadchádzajúcom období sa však javí vládny program zateplovania, na základe ktorého sa očakáva, že v stavebníctve nedôjde k zásadnejšiemu znižovaniu zamestnanosti.

Názory na celkový vývoj stavebníctva do konca roka 2009 sa rôznia. Odhaduje sa, že prepád by mohol byť pod úrovňou 10 %, ale pokles môže byť v skutočnosti vyšší, ak sa naplno

prejaví nedostatok práce, nižšie marže, meškajúce platby, celkovo zhoršujúce sa podnikateľské prostredie na Slovensku a pod.

Ešte na okraj po zohľadnení všetkých faktorov, ktoré by mohli ovplyvniť stavebný sektor na Slovensku po zavedení eura možno skonštatovať, že stavebníctvo by mohlo nepriamo profitovať zo zavedenia meny Euro.

Vzhľadom na to, že zapojenie sa stavebníctva do zahraničného obchodu je relatívne malé, nepredpokladá sa nejaký výrazný jeho rast v dôsledku zintenzívnenia zahraničného obchodu. Zavedenie eura by sa malo prejavíť najmä vo forme prílevu priamych zahraničných investícií a z toho plynúcej výstavby priemyselných parkov a logistických centier. Práve výstavba logistických skladov a centier predstavovala pre stavebníctvo v minulých rokoch výrazný rastový impulz. Rovnako dôležitú úlohu by malo zohrávať aj zníženie nákladov na kapitál. Vďaka tomu sa rozvíjali aj mnohé developerské projekty a rovnako tiež bytová výstavba.

Samozrejme momentálne na pozadí finančnej a hospodárskej krízy sa tieto efekty v podstate neprejavujú a situácia v slovenskom stavebníctve zaznamenáva útlm a zavedenie eura na tejto situácii v podstate nič nemení. Pri analýze predpokladaných vplyvov zavedenia eura na stavebníctvo, však treba vychádzať z toho, že po prekonaní súčasnej krízy, by mohlo euro stavebníctvu pozitívne napomáhať práve prostredníctvom spomínaných efektov.

V slovenskom stavebníctve, napriek rôznym vývojovým trendom, sa dlhodobo prejavujú určité nedostatky a slabé miesta. Ide predovšetkým o stále klesajúci počet kvalifikovaných robotníkov a odborných pracovníkov. Na to nadväzujú aj nízke počty absolventov stredných odborných škôl, hlavne v niektorých rozhodujúcich učebných, resp. študijných odboroch a celková nedostatočná úroveň stredného odborného školstva. V neposlednom rade sa prejavuje aj nízka spoločenská prestíž a imidž slovenského stavebníctva, čo súvisí predovšetkým s malou atraktivnosťou pracovného prostredia, v ktorom sa stavebníctvo realizuje.

Postavenie odvetvia stavebníctva v hospodárstve ako celku možno najvýstižnejšie hodnotiť predovšetkým dvoma ukazovateľmi:

- podielom odvetvia stavebníctva na tvorbe hrubého domáceho produktu a
- podielom odvetvia stavebníctva na celkovej zamestnanosti v národnom hospodárstve.

Podiel stavebníctva na tvorbe HDP (b. c.) - podiel stavebníctva na tvorbe HDP sa od roku 2003 postupne zvyšoval z úrovne 5,4 % na 6,9 % v roku 2006. V roku 2007 dosiahol tento podiel 7,1 % a v roku 2008 - 7,9 %, čo predstavuje nárast oproti roku 2007 o 0,8 p. b..

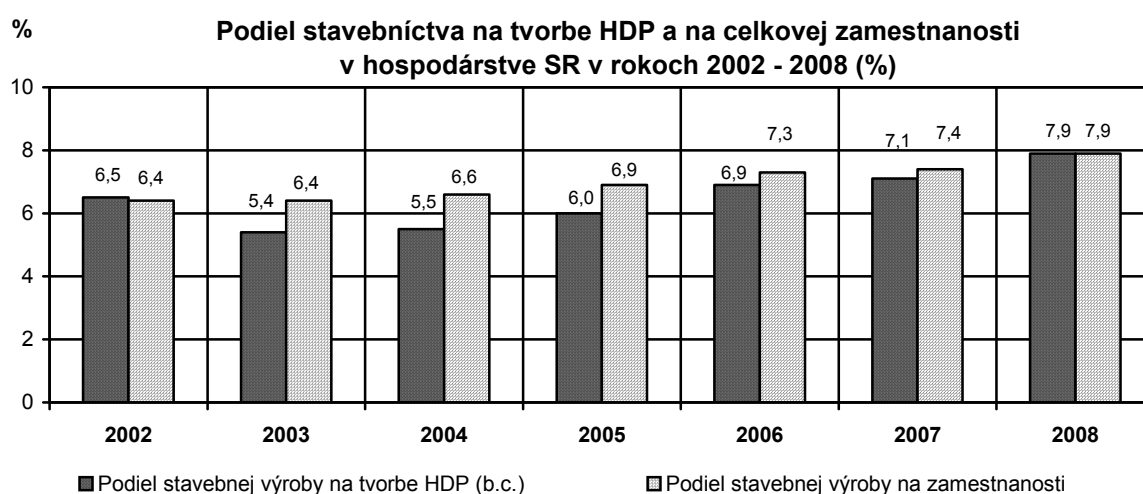
Na zamestnanosti v hospodárstve ako celku sa stavebníctvo v rokoch 2001 - 2005 podieľalo od 6,4 do 6,9 %. V roku 2006 dosiahol tento podiel úroveň 7,3 % a v roku 2007 stúpol na 7,4 %, v roku 2008 to bolo 7,9 %, čo znamená nárast v porovnaní s rokom 2007 o 0,5 p. b..

Vývoj podielu odvetvia stavebníctva na tvorbe HDP a celkovej zamestnanosti v hospodárstve SR v rokoch 2002 - 2008 v %

Tabuľka č. 17

Rok	Podiel stavebníctva v %		
	na tvorbe HDP		na zamestnanosti
	b. c.	s. c. 2000	
2002	6,5	6,3	6,4
2003	5,4	5,2	6,4
2004	5,5	5,3	6,6
2005	6,0	6,0	6,9
2006	6,9	6,7	7,3
2007	7,1	6,5	7,4
2008	7,9	7,0	7,9

Graf 10

2.2 ORGANIZAČNÝ VÝVOJ STAVEBNÍCTVA

Stavebníctvo prešlo od vzniku samostatnej Slovenskej republiky zásadnou zmenou druhu vlastníctva podnikov. Rozhodujúce postavenie majú v súčasnosti súkromné podniky, ktoré nahradili bývalé štátne organizácie. Slovenské stavebníctvo je teda charakteristické vysokým podielom stavebnej produkcie realizovanej súkromným sektorom. Od roku 2001 (s výnimkou roku 2004) vykazuje tento podiel hodnoty vo výške cez 99 %, v roku 2008 to bolo 99,9 %.

Vývoj objemu a štruktúry stavebnej produkcie podľa sektorov vlastníctva v rokoch 2002 - 2008

Tabuľka č. 18

Ukazovateľ	M. j	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Stavebná produkcia (stále ceny 2000)	mil. Sk	75 728	78 161	82 223	95 571	109 813	116 716	127 067
- index (predchádzajúce obdobie = 100)	%	102,8	103,2	105,2	116,3	114,9	106,3	108,9
v tom:								
- sektor súkromný	mil. Sk	75 122	77 700	81 212	95 294	109 666	116 546	126 850
- index (predchádzajúce obdobie = 100)	%	102,8	103,4	104,5	117,3	115,1	106,3	108,8
- podiel súkromného sektora na stavebnej produkcii (s. c. 2000)	%	99,2	99,4	98,8	99,7	99,9	99,9	99,9

Poznámka: Údaje za rok 2008 sú predbežné - podľa mesačného výkazníctva.

Podľa **organizačnej štatistiky** pôsobilo v roku 2008 v odvetví stavebnej produkcie (resp. bolo evidovaných v registri organizácií ŠÚ SR) - 91 288 podnikateľských subjektov, z toho predstavovali právnické osoby - stavebné podniky 9,6 % (počet 8 796, z toho: 8 763 súkromný sektor) a fyzické osoby podnikatelia - živnostníci 90,4 % (počet 82 492). V porovnaní s rokom 2007 vzrástol celkový počet podnikateľských subjektov o 14,6 %, z toho počet stavebných podnikov o 20,7 % a počet živnostníkov o 13,9 %.

V tabuľke č. 19 sú uvedené počty podnikateľských subjektov v odvetví stavebníctva v členení podľa počtu zamestnancov (2004 - 2008).

Organizačný vývoj v odvetví stavebníctva v rokoch 2004 až 2008
(podľa organizačnej štatistiky; registra organizácií ŠÚ SR)

Tabuľka č. 19

Podnikateľské subjekty podľa počtu zamestnancov	Počet podnikateľských subjektov				
	k 31.12.2004	k 31.12.2005	k 31.12.2006	k 31.12.2007	k 31.12.2008
Živnostníci	57 078	62 436	66 757	72 403	82 492
Podniky s počtom zamestnancov 0-9	3 797	4 409	4 630	4 877	5 746
Podniky s počtom zamestnancov 10-19	963	998	1 166	1 472	1 914
Podniky s počtom zamestnancov 20-49	391	379	374	434	410
Podniky s počtom zamestnancov 50-249	278	261	274	269	273
Podniky s počtom zamestnan. 250 a viac	20	29	24	22	25
Spolu	62 641^{x)}	68 661^{x)}	73 362^{x)}	79 690^{x)}	91 288^{x)}

^{x)} V tomto počte sú zahrnuté aj podniky s nezisteným počtom zamestnancov (rok 2004 - 114, rok 2005 - 149, rok 2006 - 137 podnikov, rok 2007 - 213 podnikov, 2008 - 428 podnikov).

V roku 2008 tvorili živnostníci a malé stavebné podniky do 49 zamestnancov 99,2 % z celkového počtu podnikateľských subjektov v stavebníctve, stredné stavebné podniky od 50-249 zamestnancov predstavovali 0,3 % z celkového počtu podnikateľských subjektov a veľké stavebné podniky s počtom zamestnancov 250 a viac predstavujú 0,03 % z počtu podnikateľských subjektov v slovenskom stavebníctve. Podiel podnikov s nezisteným počtom zamestnancov bol vo výške 0,47 %.

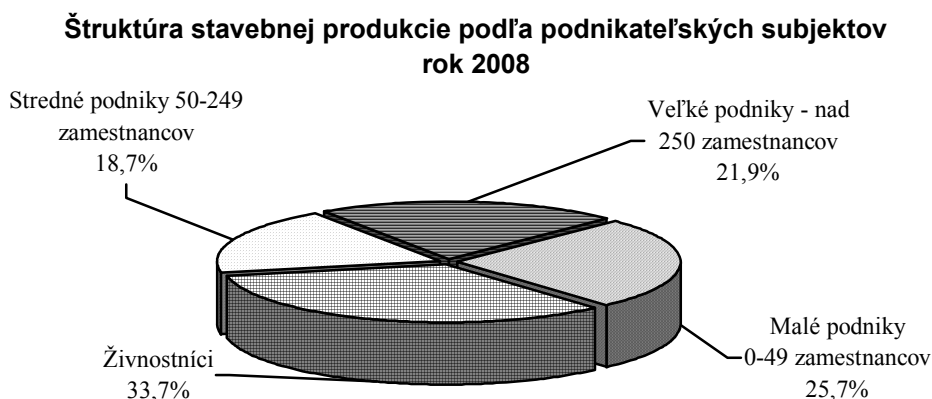
Z celkového počtu podnikov (8 796) predstavovali malé podniky s 0-49 zamestnancami 91,7 % (8 070 podnikov), stredné podniky s 50-249 zamestnancami 3,1 % (273 podnikov) a veľké podniky s 250 a viac zamestnancami 0,3 % (25 podnikov). Zvyšok 4,9 % tvorili podniky (428) s nezisteným počtom zamestnancov.

V porovnaní s predchádzajúcim obdobím vzrástol v roku 2008 počet malých podnikateľských subjektov o 19,0 %. Počet stredných podnikov poklesol o 1,5 %. V kategórii veľkých podnikov bol zaznamenaný nárast o 13,6 % (o 3 podniky).

V rokoch 2004 až 2008 bol podiel podnikateľských subjektov na realizácii stavebnej produkcie (b. c.) v SR nasledovný:

	2004	2005	2006	2007	2008
• živnostníci	32,1 %	30,4 %	31,2 %	32,4 %	33,7 %
• malé podniky (0-49 zamestnancov)	26,3 %	26,0 %	28,7 %	27,8 %	25,7 %
• stredné podniky (50-249 zamestnancov)	20,7 %	21,3 %	19,1 %	19,6 %	18,7 %
• veľké podniky (nad 250 zamestnancov)	20,9 %	22,3 %	21,0 %	20,2 %	21,9 %

Graf 11

Na realizácii stavebnej produkcie v roku 2008 v porovnaní s rokom 2007 vzrástol podiel živnostníkov o 1,3 % a podiel veľkých stavebných podnikov s počtom zamestnancov nad 250 o 1,7 %. Na druhej strane poklesol podiel malých stavebných podnikov s počtom zamestnancov 0-49 o 2,1 % a podiel stredných stavebných podnikov s počtom zamestnancov 50-249 o 0,9 %.

V roku 2008 bol zaznamenaný nárast zamestnanosti vo všetkých kategóriách podnikov. V malých podnikoch s počtom 0-49 zamestnancov bol vykázaný rast zamestnanosti o 6,3 % (o 2 198 osôb), v stredných podnikoch s počtom 50-249 zamestnancov o 3,3 % (o 751 osôb) a vo veľkých podnikoch nad 250 zamestnancov o 1,7 % (o 237 osôb). Najväčší rast zamestnanosti zaznamenali v roku 2008 živnostníci, a to o 11,7 % (o 11 089 osôb). Celkovo vzrástla v roku 2008 zamestnanosť v stavebníctve v porovnaní s rokom 2007 o 8,6 %.

V roku 2008 sa malé podniky (0-49 zamestnancov) podieľali na celkovej zamestnanosti v stavebníctve 20,5 %, stredné podniky (50-249 zamestnancov) 12,9 %, veľké podniky (nad 250 zamestnancov) 8,0 % a živnostníci 58,6 %.

Medziročný celkový rast stavebnej produkcie (b. c.) v roku 2008 o 15,4 %, t.j. zo 163,5 mld. Sk (5,4 mld. Eur) na 188,6 mld. Sk (6,3 mld. Eur) - bez nestavebných podnikov - súvisel s rastom jej objemu vo veľkých podnikoch (250 a viac zamestnancov) o 25,1 %, u živnostníkov o 20,1 %, a v stredných podnikoch (50-249 zamestnancov) o 10,0 %. Malé podniky zaznamenali rast produkcie len o 6,5 %.

Prehľadnejšie údaje o podiele jednotlivých podnikateľských subjektov⁴ na realizácii stavebnej produkcie a zamestnanosti v stavebníctve v roku 2008 obsahuje tabuľka č. 20.

Produkcia a zamestnanosť v odvetví stavebníctva podľa podnikateľských subjektov rok 2008

Tabuľka č. 20

Podnikateľské subjekty podľa počtu zamestnancov	Stavebná produkcia ³⁾ (mil. Sk - bežné ceny)		Priemerný evidenčný počet zamestnancov ³⁾ (fyzické osoby)	
	2008	Index 2008/2007	2008	Index 2008/2007
Podniky s počtom zamestnancov 0-19	29 469	100,1	24 149	101,1
Podniky s počtom zamestnancov 20-49	18 965	118,1	12 883	117,8
Podniky s počtom zamestnancov 50-249	35 225	110,0	23 330	103,3
Podniky s počtom zamestnancov 250-499	10 307	97,5	5 007	97,3
Podniky s počtom zamestnancov 500 a viac	31 015	138,1	9 333	104,2
Živnostníci ¹⁾	63 620	120,1	105 560	111,7
Spolu²⁾	188 601	115,4	180 282	108,6

¹⁾ Odhad

²⁾ Bez nestavebných podnikov

³⁾ Za rok 2007 údaje podľa ročného výkazníctva, rok 2008 vychádza z mesačného výkazníctva.

V Prílohe č. 4 sú uvedené podrobnejšie údaje o organizačnom vývoji podnikateľského prostredia v stavebníctve.

2.3 VÝVOJ OBJEMU STAVEBNEJ PRODUKCIE

Po výkyvoch vo vývoji stavebnej produkcie do roku 1999 jej objem od roku 2000 medziročne pravidelne do roku 2008 rástol, pričom historický najvyšší rast stavebnej produkcie bol reálne zaznamenaný v rokoch 2005 a 2006. V roku 2007 nebol dosiahnutý taký rast stavebnej produkcie ako v predchádzajúcom období, ale v roku 2008 došlo k ďalšiemu rastu o 2,6 p. b., t. j. stavebníctvo ako celok v roku 2008 ešte stále napredovalo.

V roku 2008 bol podľa predbežných výsledkov ŠÚ SR vykázaný objem stavebných prác na Slovensku v hodnote 189,9 mld. Sk (6,3 mld. Eur) v bežných cenách a 127,1 mld. Sk (4,2 mld. Eur) v stálych cenách, čo v b. c. znamená rast oproti roku 2007 o 15,4 % a v s. c. o 8,9 %. (Tabuľka č. 21)

⁴⁾ O podnikateľských subjektoch, ktoré pôsobia na slovenskom stavebnom trhu, sú k dispozícii informácie s rôznou úrovňou spoľahlivosti. Najpresnejšie údaje sú k dispozícii o stavebných podnikoch s počtom zamestnancov 20 a viac (tu ide o vyčerpávajúce štatistické zisťovanie). O malých stavebných organizáciách do 19 zamestnancov sú k dispozícii odhady založené na výberovom zisťovaní, rovnako o živnostníkoch. ŠÚ SR tieto odhady upresňuje, pričom platí, že ide často o odlišné údaje získané buď z mesačného alebo ročného výkazníctva. Z tohto dôvodu najmä medziročné porovnanie za posledný rok býva spravidla rozdielne pri použití ročných štatistík (za minulé obdobie) a aktuálnych správ o hospodárskom vývoji založených na štvrťročnom, resp. mesačnom zisťovaní.

**Vývoj základných ukazovateľov v odvetví stavebníctva SR ako celku
v rokoch 2002 až 2008 (stále ceny 2000, bežné ceny)**

Tabuľka č. 21

Ukazovateľ	M. j.	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Stavebná produkcia^{*)} spolu (b. c.)	mld. Sk	85,0	92,2	102,9	124,7	148,9	164,6	189,9
- index (predchádzajúce obdobie = 100)	%	108,1	108,5	111,5	121,2	119,4	110,5	115,4
Stavebná produkcia^{*)} spolu (s. c. 2000)	mld. Sk	75,5	78,2	82,2	95,6	109,8	116,7	127,1
- index (predchádzajúce obdobie = 100)	%	102,4	103,6	105,1	116,3	114,9	106,3	108,9
Ø evidenčný počet zamestnancov	fyz. os.	127 824	131 154	133 600	142 751	156 647	165 987	180 262
- index (predchádzajúce obdobie = 100)	%	102,2	102,6	101,9	106,8	109,7	106,0	108,6
Produktivita práce zamestnanca (bežné ceny)	tis. Sk	659,2	697,7	764,1	867,3	944,2	985,0	1 046,3
- index (predchádzajúce obdobie = 100)	%	105,9	105,8	109,5	113,5	108,9	104,3	106,2
Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca	Sk	11 570	12 127	13 106	13 903	14 706	15 570	16 753
- index (predchádzajúce obdobie = 100)	%	104,5	104,8	108,1	106,1	105,8	105,9	107,6

Poznámka: Údaje za rok 2008 sú predbežné z mesačného výkazníctva.

Vrátane nestavebných podnikov; produktivita práce bez stavebných závodov nestavebných podnikov.

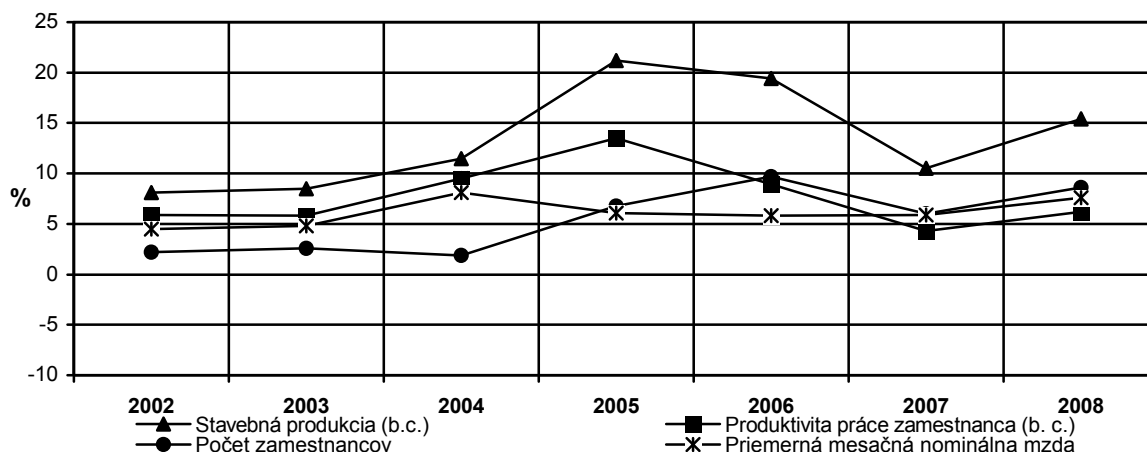
*) Stavebná produkcia vykonaná vlastnými zamestnancami - zahŕňa objem stavebnej produkcie, ktorý podnik realizuje zamestnancami zahrnutými do jej evidenčného počtu, ako aj osobami pracujúcimi na dohodu (vrátane produktívnej práce učňov). Patrí sem aj produkcia vykonaná pre vlastnú investičnú výstavbu a produkcia pre iných dodávateľov stavebnej produkcie vrátane produkcie vykonanej v zahraničí. Uvedená stavebná produkcia je vrátane nestavebných podnikov.

V roku 2008 bol v porovnaní s rokom 2007 vývoj ďalších základných ukazovateľov nasledovný:

- Priemerná zamestnanosť v odvetví stavebnej výroby v roku 2008 vzrástla o 8,6 %, čo znamená priemerné zvýšenie počtu zamestnancov v odvetví o 14 275 osôb na 180 262 osôb. V zahraničí zároveň pracovalo podľa ŠÚ SR v odvetví stavebníctva v roku 2008 viac ako 49,1 tis. osôb.
- Produktivita práce zamestnanca vrátane nestavebných podnikov v stálych cenách 2000 vzrástla o 0,2 % na 704,9 tis. Sk (23,4 tis. Eur), v bežných cenách bol zaznamenaný nárast o 6,2 % na 1 053,3 tis. Sk (35,0 tis. Eur).
- Priemerná mesačná mzda (nominálna) vzrástla o 7,6 % na 16 753 Sk (556,10 Eur).

Graf 12

**Vývoj vybraných ukazovateľov v odvetví stavebníctva
roky 2002- 2008 (predchádzajúce obdobie = 100; %)**

2.3.1 Negatívne javy prejavujúce sa v stavebníctve

Ako negatívny faktor v stavebníctve pôsobí neregistrovaná ekonomika, kde ide o nákup stavebných prác bez účtovného dokladu, teda nezdokladované služby. Ceny sa poskytujú zvyčajne bez DPH ale na druhej strane je problematická reklamácia nekvalitných prác a vymáhanie záruk.

Na základe prieskumov ŠÚ SR, ktoré sa uskutočňovali do roku 2007, možno predpokladať, že stavebníctvo je jedným z odvetví, kde existuje rozsiahla **skrytá ekonomika**⁵, ktorá nie je súčasťou oficiálneho štatistického výkazníctva, a teda ani evidencie o zamestnanosti. ŠÚ SR na základe toho odhaduje, že slovenskí občania vydávajú ročne cca 6 až 10 mld. Sk za stavebné úpravy, rekonštrukcie bytov a domov. Je tiež odhad, že cca 15 až 20 tisíc pracovníkov tvorí čiernu ekonomiku v stavebníctve.

V prieskumoch ŠÚ SR sa respondenti vyjadrovali k využívaniu služieb stavebných robotníkov bez potvrdenky (t.j. služieb pri stavebnej úprave bytu, napr. výmena bytového jadra, prestavba priečok, kladenie dlažieb a obkladov; pri tapetovaní bytu, maľovaní bytu, natieraní dverí a okien; pri stavbe rodinného domu, chaty, chalupy, garáže; pri rekonštrukcii rodinného domu, chaty, chalupy, garáže), vyplýva, že služby v stavebníctve sa vo veľkej miere podieľajú na existencii skrytej ekonomiky. Napríklad v roku 2006 cca 28 % respondentov zabezpečovalo služby v stavebníctve týmto spôsobom.

Tento stav môže čiastočne dokumentovať aj istý nesúlad medzi štatistikou stavebnej produkcie a štatistikou stavebných investícií (v súčasnosti stavebná časť tvorby hrubého fixného kapitálu), z ktorého je zrejmé, že štatistika stavebnej produkcie nezahŕňa určitý objem stavebných investícií (Tabuľka č. 22). Pritom objem stavebnej produkcie by mal byť väčší, ako objem stavebných investícií za odvetvie ako celok, keďže stavebná produkcia (stavebné práce) celkom zahŕňa stavebné investície, opravy a údržbu základných prostriedkov a ostatné stavebné práce (napr. demolácie, zariadenie staveniska a pod.).

Vzhľadom na to, že Štatistický úrad SR v priebehu rokov 2006 - 2008 viackrát vykonal revíziu ročných národných účtov zameranú na implementáciu nových metodických postupov vyplývajúcich z nariadení EÚ a odporúčaní Eurostatu, nie je možné podať k tejto téme spoľahlivý komentár. Na základe odporúčania Eurostatu bol tiež zmenený výpočet spotreby fixného kapitálu metódou uplatnenou vo všetkých členských krajinách EÚ. Týmto krokom a ďalšími revíziami došlo oproti

---

⁵ Skrytú ekonomiku možno rozdeliť na tri druhy: skrytá ekonomika vo formálnom sektore (neúplné sledovanie, skresľovanie údajov vo výkazoch, neodovzdané štatistické výkazy a pod.), skrytá ekonomika v neformálnom sektore (objem výdavkov obyvateľstva na nezdokladované nákupy tovarov a služieb, tzn. oficiálne nepriznané tovary a služby) a nelegálna ekonomika (práca bez uzavretého pracovno-právneho vzťahu na základe Zákonníka práce, ale aj trestno-právne skutočnosti a pod.). ŠÚ SR robil prieskum **skrytej ekonomiky v neformálnom sektore**. Toto sledovanie však bolo počnúc rokom 2007 ukončené.

predchádzajúcemu obdobiu k podstatným zmenám v štruktúre tvorby hrubého fixného kapitálu podľa Klasifikácie produkcie (ide o kultivované aktíva, investície do strojov a zariadení, do stavieb a nehmotné fixné aktíva). Podľa týchto údajov pritom značne stúpol podiel stavebnej časti tvorby HFK (bližšie tabuľka č. 5).

Porovnanie vývoja stavebných investícií s vývojom stavebnej produkcie v rokoch 2002 - 2008

Tabuľka č. 22

Ukazovateľ	M. j.	Roky						
		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Stavebná časť tvorby hrubého fixného kapitálu v SR, bežné ceny	mil. Sk	133 920	130 713	146 483	172 695	232 587	248 348	267 885
Stavebná produkcia v SR celkom, bežné ceny	mil. Sk	84 968	92 230	102 861	124 720	148 906	164 570	189 878
Podiel stavebnej produkcie zo stavebných investícií spolu	%	63,4	70,6	70,2	72,2	64,0	66,3	70,9

Poznámka: Údaje za rok 2008 sú predbežné.

Pri rozdieloch medzi stavebnými investíciami a stavebnou produkciou môže ísť o nedokonalosti v štatistike, metodické vplyvy, alebo o vysokú úroveň svojpomocnej výstavby obyvateľstvom, prípadne skrytú ekonomiku.

O možnosti existencie skrytej ekonomiky v stavebníctve môže vypovedať aj štatistika dokončených bytov (Tabuľka č. 23).

Dokončené byty v SR v rokoch 2002 - 2008 (počet)

Tabuľka č. 23

Ukazovateľ	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Byty spolu, z toho:	14 213	13 980	12 592	14 863	14 444	16 473	17 184
dokončené dodávateľským spôsobom ^{*)}	2 334	2 036	1 420	1 442	1 650	2 708	2 440

^{*)} len za podniky nad 20 zamestnancov

Poznámka: Údaje sú z mesačného výkazníctva

Údaje v tabuľke č. 23 samozrejme len nepriamo vypovedajú o možnej skrytej ekonomike vo výstavbe bytov. Ak uvážime, že dlhodobo klesal (hoci v rokoch 2006 a 2007 došlo k zvýšeniu) podiel bytov dokončených stavebnými podnikmi, produkcia ktorých je štatisticky evidovaná, je zrejmé, že sa adekvátne zväčšuje priestor pre podnikateľské subjekty (malé podniky do 19 zamestnancov a živnostníkov), produkcia ktorých je naopak zisťovaná výberovým spôsobom, resp. je odhadovaná. Predovšetkým tieto podnikateľské subjekty sa podieľajú ako „dodávatelia prác“ na neformálnej ekonomike v stavebníctve. Riešenie problému skrytej ekonomiky v stavebníctve je potrebné hľadať: - v stimulácii obyvateľstva (vyžadovanie potvrdenky od realizátorov prác), - v znižovaní daňového zaťaženia (DPH, daň z príjmov), - v skvalitnení údajovej základne o stavebníctve.

K ďalším negatívnym javom v stavebníctve patrí do určitej miery **agresivita investorov a čierne stavby**.

Stavebné diela, ako budovy ale aj inžinierske stavby ovplyvňujú prostredie, v ktorom žijeme a nepriamo vplývajú aj na nás a naše správanie sa. Je logické, že staré ustupuje novému. To sa deje aj v našom prostredí. V mnohých prípadoch ale dochádza aj k demolácií objektov, ktoré tvorili históriu a majú tiež čo povedať dnešnej generácii. Nikto nespochybňuje potrebu nových bytových budov a stavieb občianskej vybavenosti s vyššou kvalitou vybavenia a dostatkom parkovacích miest (najlepšie v podzemí pri dodržaní požiarnych bezpečnostných predpisov). Okrem ekonomickej efektívnosti a čo najvyššieho zisku by investori a developeri mohli viac prihliadať na architektonický súlad s prostredím, kde investícia vyrastie a zanechať aj hodnotné objekty z histórie.

Nie je výnimočné, že developeri, resp. investori presadzujú svoje zámery napriek odporu občanov žijúcich v danom prostredí a tiež na úkor zhoršenia dopravných podmienok. Samospráva sa bráni, že musí vydať stavebné povolenie, lebo žiadosť o stavebné povolenie spĺňa všetky požadované náležitosti a nie je porušený zákon. Na druhej strane vie, že získa prostriedky z daní (daň z nehnuteľnosti, podielové dane z titulu trvalého pobytu) a stávajú sa aj prípady uplatenia príslušného úradníka zo strany investora/developeru.

Z pohľadu investora, čo je samozrejmé, je rozhodujúca efektívnosť investície, jej návratnosť a dosiahnutý zisk. Ostatné podmienky - ako prostredie pre život, architektúra, dopravné napojenie sú tiež zohľadňované, ale na prvom mieste je jednoznačne zisk. V dnešnej dobe globálnej hospodárskej a finančnej krízy sme bohužiaľ svedkami toho, že na pôvodných brownfieldoch boli zbúrané staré objekty a s výstavbou nových plánovaných budov sa z rôznych príčin ešte nezačalo. Prebiehajúca kríza má v podstate aj pozitívny dopad. Investori/developeri prehodnocujú rozsah a smerovanie svojich investícií. Na druhej strane sa ale prejaví aj vo verejných kapitálových výdavkoch, čo oddiali zvyšovanie kvality verejných budov a infraštruktúry.

Čierne stavby sa tiež vyskytujú vo výstavbe a to ako nedodržanie počtu povolených podlaží alebo určenej veľkosti a druhu objektu. Pre investora sa javí výhodnejšie zaplatiť stavebnému úradu pokutu, ako korigovať svoj zámer, prípadne požiadať o zmenu s rizikom, že nebude schválená.

Ďalšie negatívne javy spájané so stavebníctvom sa týkajú **verejného obstarávania stavebných prác, verejných prác ako takých a predražovania stavebných prác**. Rozpočet stavebných prác pri verejných prácach je často vysoko nadhodnotený. Tento negatívny vplyv čiastočne súvisí s potrebou spätných platieb za získanie zákaziek, ale tiež s cieľom dosahovať čo najvyšší zisk.

2.4 VÝVOJ ŠTRUKTÚRY STAVEBNEJ PRODUKCIE

Z hľadiska štruktúry stavebnej produkcie podľa investičného zamerania (b. c.) sa v roku 2008 realizovali stavebné práce nasledovne:

- na novej výstavbe, rekonštrukciách a modernizáciách 78,5 %
- na opravách a údržbe 17,0 %
- ostatné stavebné práce 0,3 %
- v zahraničí 4,2 %.

Čo sa týka štruktúry stavebnej produkcie tvorili stavebné práce na novej výstavbe, rekonštrukciách a modernizáciách podiel 78,5 %, a oproti roku 2007 poklesli o 2,7 p. b.. Zvýšili sa práce na opravách a údržbe o 2,0 % a stavebná produkcia v zahraničí o 0,7 p. b.. Celkovo bol v roku 2008 zaznamenaný pokles v oblasti novej výstavby, modernizáciách a rekonštrukciách a naopak nárast stavebných prác na opravách a údržbe v tuzemsku a v stavebnej produkcii v zahraničí.

Objem a štruktúra stavebnej produkcie (vykonanej vlastnými zamestnancami) v tuzemsku a zahraničí v roku 2008

Tabuľka č. 24

Ukazovateľ	2008		Indexy	
	4.Q	rok	4.Q 08/4.Q 07	2008/2007
Stavebná produkcia v tuzemsku (mil. Sk) ¹⁾	52 329	181 946	114,1	111,1
z toho: - nová výstavba, rekonštrukcia a modernizácie	42 708	148 969	110,7	108,1
- opravy a údržba	9 371	32 362	132,5	127,4
- ostatné stavebné práce	250	615	•	•
Stavebná produkcia v zahraničí (mil. Sk)	2 239	7 932	125,4	133,9
Stavebná produkcia spolu (mil. Sk) ¹⁾	54 568	189 878	114,5	111,9
z toho: súkromný sektor	•	189 554	•	111,9

¹⁾ Absolútne hodnoty v bežných cenách, indexy v stálych cenách 2000.

Vrátane nestavebných podnikov.

Poznámka: Indexy uvedené v tabuľke č. 24 sú len orientačné. ŠÚ SR aktualizoval údaje za stavebnú produkciu v roku 2007 a príslušné indexy túto zmenu nezachytávajú, t.j. rok 2007 je braný v pôvodných údajoch z mesačného výkazníctva. Pre ilustráciu stavebná produkcia spolu v s. c. 2000 vzrástla v roku 2008 oproti roku 2007 po úprave o 8,9 %.

Nárast reálneho objemu stavebnej produkcie v roku 2008 ovplyvnil predovšetkým zvýšený dopyt po opravách a údržbe (o 27,4 % v s. c. 2000) a po stavebných prácach realizovaných na novej výstavbe, rekonštrukciách a modernizáciách v tuzemsku (o 8,1 % v s. c.). K rastu došlo aj v objeme stavebnej produkcie realizovanej v zahraničí, a to o 33,9 % (s. c.). Napriek zvýšenému objemu stavebných prác v zahraničí v roku 2008, slovenské stavebníctvo bolo ovplyvnené predovšetkým domácim, lokálnym prostredím a očakáva sa, že tento charakter si zachová aj v najbližšom období. Prírastok stavebnej produkcie bol dosiahnutý hlavne vyšším počtom zamestnancov pracujúcich v stavebníctve.

Vo vývoji štruktúry stavebnej produkcie **podľa smerov výstavby** bol stav v roku 2008 dosť rozdielny. Celkový podiel stavebnej produkcie na bytovej výstavbe (nová výstavba, rekonštrukcie a modernizácie; opravy a údržba - v tuzemsku) medziročne vzrástol o 0,4 %, taktiež podiel výstavby nebytových budov (nová výstavba, rekonštrukcie a modernizácie; opravy a údržba - tuzemsku) v porovnaní s rokom 2007 vzrástol, a to o 2,1 %. Podiel inžinierskej výstavby (nová výstavba, rekonštrukcie a modernizácie; opravy a údržba - v tuzemsku) v rovnakom období klesol o 3,4 %. (Tabuľka č. 25)

Vývoj štruktúry stavebnej produkcie podľa smerov výstavby (2002 - 2008) v %

Tabuľka č. 25

Ukazovateľ	M. j.	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Stavebná produkcia v tuzemsku, v tom:	%	96,9	95,3	95,6	95,9	96,8	96,6	95,8
- Bytové budovy	%	26,3	23,9	22,2	23,4	23,6	27,4	27,9
- Nebytové budovy	%	41,8	43,0	47,1	42,3	43,6	41,6	43,7
- Inžinierske stavby	%	27,9	27,7	25,7	29,7	29,1	27,3	23,9
- Ostatné stavebné práce *)	%	0,9	0,7	0,6	0,5	0,5	0,3	0,3
Stavebná produkcia v zahraničí	%	3,1	4,7	4,4	4,1	3,2	3,4	4,2
Spolu	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

*) Ostatné stavebné práce - patrí sem produkcia, ktorú nemožno zahrnúť do novej výstavby, rekonštrukcií a modernizácií, opráv a údržby; sú to napr. stavebné práce pre geologický prieskum, skryvkové práce vykonávané dodávateľsky, demolácie (na mieste, kde sa nadväzne nebude stavať iná stavba) a iné. Z hľadiska štatistického sú potom tieto práce zaraďované do nebytových budov.

Poznámka: Tabuľka č. 25 bola spracovaná na základe podkladov ŠÚ SR z mesačného výkazníctva a odborného odhadu spracovateľa ročenky stavebníctva.

Podrobnejšie údaje o vývoji stavebnej produkcie podľa smerov výstavby v rokoch 2002-2008 obsahuje tabuľka č. 26 a graf 13.

Vývoj stavebnej produkcie podľa smerov výstavby v rokoch 2002 - 2008

(bežné ceny)

Tabuľka č. 26

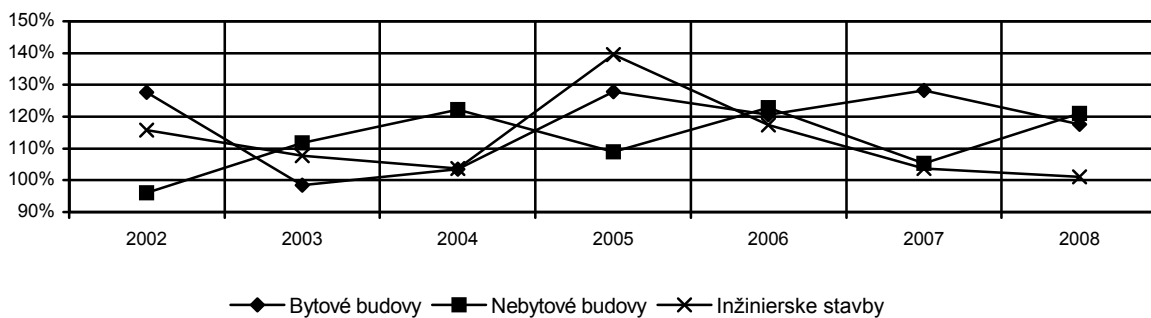
Ukazovateľ	M. j.	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Stavebná produkcia v tuzemsku, v tom:	mil. Sk	82 291	87 853	98 317	119 558	144 181	158 964	181 946
Index - predchádzajúce obdobie = 100	%	108,4	106,8	111,9	121,6	120,6	110,3	114,5
- Bytové budovy	mil. Sk	22 337	22 007	22 787	29 142	35 150	45 050	52 996
Index - predchádzajúce obdobie = 100	%	127,6	98,5	103,5	127,9	120,6	128,2	117,6
v tom: nová výstavba, rekonštrukcie	mil. Sk	16 555	16 232	17 650	22 023	27 400	37 000	41 936
opravy a údržba	mil. Sk	5 782	5 775	5 137	7 119	7 750	8 050	11 060
- Nebytové budovy	mil. Sk	35 478	39 668	48 466	52 805	64 897	68 420	82 888
Index - predchádzajúce obdobie = 100	%	96,0	111,8	122,2	109,0	122,9	105,4	121,1
v tom: nová výstavba, rekonštrukcie	mil. Sk	27 539	30 293	38 625	41 993	51 232	54 501	68 370
opravy a údržba	mil. Sk	7 939	9 375	9 841	10 812	13 665	13 919	14 518

- Inžinierske stavby	mil. Sk	23 740	25 572	26 485	36 960	43 366	44 950	45 448
Index - predchádzajúce obdobie = 100	%	115,7	107,7	103,6	139,6	117,3	103,6	101,1
v tom: nová výstavba, rekonštrukcie	mil. Sk	19 567	20 021	22 299	30 817	37 166	38 525	38 664
opravy a údržba	mil. Sk	4 173	5 551	4 186	6 143	6 200	6 425	6 784
Ostatné stavebné práce	mil. Sk	736	606	579	651	768	544	614
Index - predchádzajúce obdobie = 100	%	74,6	82,3	95,5	112,4	118,0	70,8	112,9
Stavebná produkcia v zahraničí	mil. Sk	2 676	4 377	4 544	5 162	4 725	5 606	7 932
Index - predchádzajúce obdobie = 100	%	100,0	163,6	103,8	113,6	91,5	118,6	141,5
Spolu	mil. Sk	84 967	92 230	102 861	124 720	148 906	164 570	189 878
mil. Sk	%	108,1	108,5	111,5	121,3	119,4	110,5	115,4

Poznámka: Tabuľka č. 26 bola spracovaná na základe podkladov ŠÚ SR z mesačného výkazníctva a odborného odhadu spracovateľa ročenky stavebníctva. Oficiálne nie sú údaje v uvedenom členení publikované.

Graf 13

**Vývoj stavebnej produkcie v tuzemsku podľa smerov výstavby
za roky 2002 - 2008**

Výstavba bytových budov (bytová výstavba) v objeme 53,0 mld. Sk (1,8 mld. Eur) tvorila v roku 2008 podľa predbežných výsledkov 27,9 % z celkovej stavebnej produkcie (resp. 29,1 % z tuzemskej produkcie). Objem bytovej výstavby medziročne celkove vzrástol o 17,6 % (b. c.), na novej výstavbe, modernizáciách a rekonštrukciách o 13,3 % a na opravách a údržbe o 37,4 %.

V roku 2008 bolo dokončených 17 184 bytov, čo je o 4,3 % bytov viac ako v roku 2007 a intenzita stavania bola 3,2 dokončeného bytu na 1 000 obyvateľov. Rozostavanosť bytov k 31.12.2008 sa zvýšila o 19,6 % na 66 122 bytov. Počet 28 321 začatých bytov na základe vydaných stavebných povolení bol oproti predchádzajúcemu roku vyšší o 10 205, čo znamená výrazné zvýšenie až o 56,3 %.

Uvedené počty začatých a rozostavaných bytov dávajú matematicky predpoklad na rast objemu bytovej výstavby ale aj počtu dokončovaných bytov. Problém je v tom, že nie je známe v akom štádiu rozostavanosti sa bytové domy nachádzajú, či sa so stavebnými prácami len začalo, či už je postavená hrubá stavba alebo sa realizujú dokončovacie práce, koľko rozostavaných bytov je už predaných a či investor má dostatok finančných prostriedkov na dokončenie rozostavaných budov. Globálna hospodárska kríza sa prejavuje aj v bytovej výstavbe, keď niektoré projekty výstavby luxusných bytov boli zastavené alebo ich začiatok posunutý na neskoršie obdobie, znižuje sa objem finančných pôžičiek (úverov) na stavbu,

opravu alebo kúpu nehnuteľnosti (novostavby i staršie byty). Rozostavané bytové komplexy sa pomerne intenzívne dokončujú a napriek globálnej kríze sú ohlasované nové projekty, resp. začnú sa realizovať tie, pri ktorých sa uvažovalo o posune začatia výstavby. Ceny starších bytov mierne klesajú, novostavieb v dobrých lokalitách mierne rastú, ale niektorí developeri znížili ceny luxusných bytov (aj o 40 %). Ceny nehnuteľností v posledných rokoch rástli, pretože ľudia viac zarábali, úroky sa znižovali a bytov v ponuke pribúdalo pomaly. Rýchlo rastúce ceny bytov sú nateraz minulosťou. Celosvetová kríza ochromila aj realitný trh na Slovensku. Ceny nehnuteľností išli v posledných 9 mesiacoch nadol, v súčasnosti dosahujú úroveň roku 2007.

Výstavba nebytových budov (nebytová výstavba) vo výške 82,9 mld. Sk (2,8 mld. Eur) predstavuje najväčší segment zo stavebnej produkcie. V roku 2008 podľa mesačných výsledkov tvorila 43,7 % z celkovej produkcie stavebníctva (resp. 45,6 % z tuzemskej produkcie). Oproti roku 2007 vzrástol objem uvedenej výstavby (vrátane údržby a opráv) o 21,1 % (b. c.), na novej výstavbe, modernizáciách a rekonštrukciách o 25,4 % a na opravách a údržbe o 4,3 %. Rozhodujúcimi segmentmi bola výstavba priemyselných budov a skladov, budov pre administratívu a budov pre obchod a služby.

Väčšina daných investícií je financovaná zo súkromných zdrojov a podieľajú sa na nej rôzni domáci a zahraniční investori. Ich realizácia je závislá od dostupnosti vlastných a úverových zdrojov, možností obecných a krajských samospráv ako aj schopností využívať zdroje z rozpočtov Európskej únie. Práve dostupnosť a cena zdrojov, celkové podmienky a hospodárska situácia v štáte a regiónoch a z nich odvodená návratnosť investícií (dopyt po stavebných dielach - možnosť predaja, možnosti nájmu) sú limitujúcimi faktormi pri týchto investíciách.

Vzhľadom na rastúci vplyv globálnej krízy, očakávanú nižšiu spotrebu a výrobu sa to prejaví v znížení objemu stavebných prác na administratívnych budovách/polyfunkčných komplexoch, priemyselných objektoch a skladoch a v menšej miere aj na budovách pre obchod. Začiatok realizácie niektorých už skôr ohlasovaných projektov bol zastavaný alebo posunutý na neskôr (napr. Twin City, Panorama City, The Port - Lamačská brána v Bratislave), v iných prípadoch bola prehodnotená výška pripravovanej investície. Práve v súvislosti s plánmi rozsiahlej výstavby sa pristúpilo k využívaniu „brownfieldov“, kde boli odstránené pôvodné staré továrenské objekty a pozemky sú pripravené na výstavbu. Realizácia ohlásených projektov stále však nezačala. Pri prognózovaní tohto smeru výstavby chýbajú relevantné údaje, i keď veľká časť je avizovaná viac menej formou reklamy.

V Bratislave sú rozostavané dva veľké polyfunkčné komplexy a administratívny komplex v Petržalke. Hospodárska kríza nespomalila harmonogram výstavby polyfunkčného komplexu Eurovea v Bratislave (otvorenie prvej etapy komplexu má byť na jar 2010) a po ťažkostiach pri úverovaní v minulom roku, pokračuje ďalej výstavba druhého veľkého polyfunkčného komplexu v Bratislave - River Park na brehu Dunaja. Pokračuje tiež výstavba ďalšej etapy administratívneho komplexu Digital Park v Petržalke.

Nadalej sa budujú budovy pre obchod i keď nie v takom objeme ako v roku 2008. Pokračuje výstavba obchodných komplexov Aupark v Žiline a Aupark v Piešťanoch. V Piešťanoch má do mája 2010 vyrásť moderný objekt s obchodmi, bytmi i kanceláriami Pescan Galéria.

V spolupráci s agentúrou SARIO boli v minulom roku uzavreté projekty s tridsiatimi štyrmi investormi, keď nové investície podpora predovšetkým rozvoj ťažkého priemyslu v rôznych lokalitách Slovenska, rozpracovaných je ďalších 117 investičných projektov. Tieto nové investície sa prejavia tiež vo výstavbe priemyselných objektov, prípadne rekonštrukcii voľných alebo starších objektov. V roku 2008 sa postavilo a prenajalo najviac logistických priestorov (ProLogis Park Galanta, Westpoin Lozorno, ProLogis Park Bratislava), pričom dominuje región Bratislavy. Výrazne zvýšená ponuka a spomaľovanie obsadzovania priestorov, spôsobujú zvýšenie miery obsadenosti, teda sa predpokladá pokles objemu výstavby v tomto druhu stavieb.

V roku 2008 sa začala výstavba nového terminálu na letisku v Bratislave a v blízkosti letiska má byť postavená administratívna budova A-office. V roku 2009 sa plánuje so začatím rekonštrukcie železničných staníc v Piešťanoch a Trnave.

Rozvíja sa tiež segment výstavby hotelov a ubytovacích zariadení ako v hlavnom meste Bratislava, tak aj v turistických lokalitách (stavajú sa nové hotely a staršie sa rekonštruujú, prípadne sa realizujú prístavby). V turistických oblastiach sa stavajú tiež apartmánové domy. Zo športových stavieb sa začala rekonštrukcia starého zimného štadiónu v Bratislave, s termínom ukončenia do roku 2011. Územné rozhodnutie získal napr. športový areál v Petržalke, stavia sa nový akvapark v Dolnom Kubíne.

Objem **inžinierskych stavieb** (inžinierskej výstavby) vo výške 45,4 mld. Sk (1,5 mld. Eur) v roku 2008 podľa mesačných výsledkov tvoril 23,9 % zo stavebnej produkcie celkom (resp. 25,0 % z tuzemskej produkcie). V porovnaní s rokom 2007 objem prác na inžinierskej výstavbe vzrástol o 1,1 % (b. c.). Objem prác na novej výstavbe, modernizáciách a rekonštrukciách stúpol o 0,4 % a na opravách a údržbe o 5,6 %.

Hlavnú časť z inžinierskych stavieb predstavuje výstavba dopravnej infraštruktúry (cestná sieť - diaľnice, rýchlostné cesty, cesty I. triedy a železničná infraštruktúra).

Národná diaľničná spoločnosť, a.s. uvádza na svojej web stránke, že v roku 2009 majú byť uvedené do prevádzky štyri úseky: D1 Mengusovce - Jánovce (I. úsek v dĺžke 8,0 km), D1 Mengusovce - Jánovce (III. úsek v dĺžke 11,620 km), D1 Svinia - Prešov západ (dĺžka 7,950 km) a R4 Svidník - obchvat (4,573 km).

V polovici marca 2009 sa začalo s prácami na rozširovaní diaľnice D1 v úseku Bratislava - Trnava zo štyroch na šesť jazdných pruhov, ktorá má byť dokončená v máji 2010 a úplné dokončenie sa očakáva v rokoch 2013-2014. Ďalšie rozširovanie diaľnice na plnohodnotnú

šest'prúdovú cestu za začne o dva roky. Ďalšie diaľničné úseky, kde majú začať práce v roku 2009 sú: D1 úsek Jánovce - Studenec (dĺžka 5,10 km), D1 úsek Studenec - Beharovce (dĺžka 3,323 km), D2 Križovatka Stupava - juh (dĺžka 3,200 km), D3 úsek Žilina, Strážov - Žilina, Brodno, (dĺžka 4,250 km), D3 úsek Žilina, Brodno - Kysucké Nové Mesto (dĺžka 10,118 km).

Štát podpísal s víťazným uchádzačom verejného obstarávania balíka č. 2 PPP projektov Vinci Concessions S.A., ABN AMRO Highway B.V. zmluvu na výstavbu a prevádzkovanie 53 km rýchlostnej komunikácie R1 medzi Nitrou a Banskou Bystricou. Ide o prvý PPP projekt, ktorý nadobúda reálne kontúry.

Výstavba diaľnic a rýchlostných ciest, ciest I. triedy bude financovaná z prostriedkov štátneho rozpočtu, zdrojov EÚ v rámci opatrenia 2.1 Operačného programu (TEN-T) a v rámci opatrenia 5.1 Operačný program Doprava. Na výstavbu prispeje Národná diaľničná spoločnosť, a.s. tiež vlastnými finančnými zdrojmi.

Železničná infraštruktúra bude v roku 2009 orientovaná na modernizáciu existujúcich tratí v úsekoch Nové Mesto nad Váhom - Púchov, Púchov - Žilina, Žilina - Krásno nad Kysucou, Čierna nad Tisou a tiež na budovanie železničného prepojenia koridorov EÚ s priamym napojením na železničnú sieť v Bratislave. Má pokračovať dostavba zriaďovacej stanice v Žiline - Tepličke a modernizácia nástupíšť v Bratislave na hlavnej stanici.

V segmente stavieb pre životné prostredie má Slovensko záväzky voči EÚ. Medzi kapitálovými výdavkami v rezorte MŽP SR sú plánované výdavky na integrovanú ochranu a racionálne využívanie vôd (2007-2013; Operačný program Životné prostredie, Kohézny fond), ochranu pred povodňami (2007-2013, OP ŽP, KF), vybudovanie vodovodov a odkanalizovanie, v konkrétnych povodiach a aglomeráciách (Horné Kysuce, Vranov nad Topľou v povodí rieky Tople, Prešov v povodí rieky Torysa, aglomerácie Šamorín, Galanta).

Po odstavení jadrovej elektrárne V1 v Jaslovských Bohuniciach sa Slovensko stalo závislé na dovoze elektriny zo zahraničia. V súvislosti s cieľom sebestačnosti v zdrojoch energie vláda SR podporuje výstavbu stavieb pre energetiku. Začalo sa s dostavbou tretieho a štvrtého bloku jadrovej elektrárne v Mochovciach, ktorých stavebná časť je dokončená na 70 %. Viacerí súkromní investori pripravujú výstavbu ďalších energetických zdrojov energie (napr. paroplynový cyklus pri Malženiciach). EÚ súhlasila so zvýšením dotácie na prepojenie plynovodu vo Veľkých Kapušanoch na maďarský plynovod.

V rámci ostatných inžinierskych stavieb budú ďalšie finančné prostriedky vynakladané na opravu a novú výstavbu telekomunikačných, elektrických a plynových rozvodov, zvyšovanie kapacity zásobníkov plynu, regeneráciu sídiel (Regionálny operačný program, Opatrenie 4.1), oddychové parky, horské stavby (lyžiarske trate a vleky), golfové ihriská.

2.5 EKONOMICKÉ VÝSLEDKY STAVEBNÝCH PODNIKOV S 20 A VIAC ZAMESTNANCAMI

2.5.1 Produkcia, zamestnanosť, produktivita práce a mzdy

Podľa organizačnej štatistiky bolo k 31.12.2008 zapísaných v obchodnom registri 708 stavebných podnikov s počtom zamestnancov viac ako 20. V porovnaní s rovnakým obdobím roku 2007 (725 podnikov) je to o 17 podnikov menej. Podľa ročného výkazníctva o stavebníctve však bolo v roku 2007 evidovaných 647 stavebných podnikov s 20 a viac zamestnancami a v roku 2008 podľa mesačného výkazníctva⁷ 697 stavebných podnikov s počtom 20 a viac zamestnancov.

Stavebné podniky s 20 a viac zamestnancami realizovali v roku 2008 vlastnými zamestnancami stavebné práce v bežných cenách v hodnote 95,5 mld. Sk (3,2 mld. Eur). V porovnaní s rokom 2007 ide o rast objemu produkcie o 17,8 %.

V jednotlivých veľkostných kategóriách podnikov bol v roku 2008 vývoj stavebnej produkcie rozdielny. Najvyšší medziročný rast zaznamenali stavebné podniky s počtom 500 a viac zamestnancov, a to 38,1 %. Rast stavebnej produkcie bol vykázaný aj v podnikoch s počtom zamestnancov 20-49 (o 18,1 %) a v podnikoch s počtom zamestnancov 50-249 (o 10,0 %). Pokles objemu stavebnej produkcie bol zaznamenaný v podnikoch s počtom zamestnancov 250-499 (o 2,5 %). Absolútne hodnoty o vývoji stavebnej produkcie v rokoch 2003-2008 sú uvedené v tabuľke č. 27.

Stavebná produkcia vykonaná vlastnými zamestnancami v podnikoch s 20 a viac zamestnancami podľa veľkostnej štruktúry v rokoch 2003 - 2008
(v mil. Sk, bežné ceny)

Tabuľka č. 27

Veľkostná skupina podľa počtu zamestnancov	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Podniky s počtom zamestnancov 20-49	7 987	8 212	11 734	16 422	16 062	18 965
Podniky s počtom zamestnancov 50-249	20 071	21 157	26 079	28 248	32 015	35 225
Podniky s počtom zamestnancov 250-499	4 378	6 111	8 521	7 338	10 575	10 307
Podniky s počtom zamestnancov 500 a viac	12 702	15 233	18 695	23 715	22 456	31 015
Spolu	45 138	50 713	65 029	75 723	81 108	95 512

¹⁾ Rok 2008 podľa mesačného štatistického výkazníctva

Zamestnanosť v podnikoch s počtom zamestnancov 20-49 stúpla o 17,8 %, pričom produktivita práce na zamestnanca vzrástla len o 0,2 %. Zamestnanosť rástla aj v podnikoch s počtom zamestnancov 50-249 o 3,3 % a produktivita práce zo stavebnej produkcie tu zaznamenala rast o 6,5 %. V podnikoch s počtom zamestnancov 500 a viac vzrástol počet zamestnancov o 4,2 % a

⁷ Ročné výsledky budú k dispozícii až v novembri 2009.

produktivita práce rekordne až o 32,6 %. Pokles zamestnanosti o 2,7 % bol vykázaný v podnikoch s počtom zamestnancov 250-499, a to pri raste produktivity práce o 0,2 %.

Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca vzrástla celkovo v stavebných podnikoch s 20 a viac zamestnancami o 11,0 % na 23 999 Sk (796,62 Eur). Rast miezd zaznamenali všetky podniky v tejto veľkostnej štruktúre, najväčší stavebné podniky s počtom zamestnancov 250-499 (o 16,8 %). Podrobnejšie údaje za rok 2008 o stavebných podnikoch s počtom zamestnancov 20 a viac obsahuje tabuľka č. 28.

Vybrané ukazovatele stavebných podnikov s 20 a viac zamestnancami za rok 2008 ¹⁾ (podľa veľkostnej štruktúry)

Tabuľka č. 28

Veľkostné skupiny podľa počtu zamestnancov	Stavebná produkcia mil. Sk (bežné ceny)		Priemerný evidenčný počet zamestnancov (fyzické osoby)		Priemerná mesačná mzda Sk		Produktivita práce zo stavebnej produkcie tis. Sk (b. c.)	
	2008	Index <u>2008</u> / <u>2007</u>	2008	Index <u>2008</u> / <u>2007</u>	2008	Index <u>2008</u> / <u>2007</u>	2008	Index <u>2008</u> / <u>2007</u>
20 - 49	18 965	118,1	12 383	117,8	19 932	106,8	1 472,1	100,2
50 - 249	35 225	110,0	23 330	103,3	22 958	113,3	1 509,8	106,5
250 - 499	10 307	97,5	5 007	97,3	29 178	116,8	2 058,5	100,2
500 a viac	31 015	138,1	9 833	104,2	29 435	110,0	3 323,1	132,6
Spolu	95 512	117,8	50 553	106,2	23 999	111,0	1 889,3	110,9

¹⁾ Rok 2008 podľa mesačného štatistického výkazníctva (indexy rok 2007 podľa ročného výkazníctva).

2.5.2 Hospodársky výsledok

Stavebné podniky s počtom nad 20 zamestnancov v roku 2008 vyprodukovali **hospodársky výsledok** (zisk - strata) v hodnote 13,108 mld. Sk (0,435 mld. Eur), čo je o 14,3 % viac ako tieto podniky vykážali v roku 2007 (11,465 mld. Sk - 0,381 mld. Eur).

Z celkového počtu (720) vykázaných podnikov nad 20 zamestnancov 78,8 % podnikov (t.j. 567) dosiahlo v roku 2008 zisk v celkovej hodnote 14,848 mld. Sk (0,493 mld. Eur) a 21,2 % podnikov (t.j. 153) bolo stratových, pričom vyprodukovali stratu v objeme 1,740 mld. Sk (0,058 mld. Eur). V roku 2007 z celkového počtu (660) podnikov vyprodukovalo 83,8 % (t.j. 553) zisk v hodnote 13,299 mld. Sk (0,441 mld. Eur) a 16,2 % stratových podnikov (t.j. 107) dosiahlo stratu vo výške 1,834 mld. Sk (0,061 mld. Eur). Celková ziskovosť podnikov sa v roku 2008 oproti roku 2007 zvýšila o 11,6 % a strata za rovnaké obdobie sa znížila o 5,1 %.

Podľa publikácie ŠÚ SR „Stav zákaziek a finančné ukazovatele stavebných podnikov SR za 4. štvrťrok 2008“ stavebné podniky (727) vyprodukovali v roku 2008 hospodársky výsledok pred zdanením rovnako vo výške 13,108 mld. Sk (0,435 mld. Eur), čo je podľa tejto publikácie o 16,7 % viac ako v roku 2007. Ďalej sú uvedené podrobnejšie finančné ukazovatele stavebných podnikov s 20 a viac zamestnancami.

Základné finančné ukazovatele za stavebné podniky s 20 a viac zamestnancami

Ukazovatele	k 31.12.2007 v mil. Sk	k 31.12.2008 v mil. Sk	Index 2008/2007
Výnosy	152 199,4	190 947,5	125,5
Tržby za vlastné výkony a tovar	138 183,7	176 848,4	128,0
Náklady spolu	140 964,8	177 839,6	126,2
Výsledok hospodárenia pred zdanením	11 234,5	13 107,9	116,7
Pridaná hodnota	29 603,9	36 586,0	123,6
Tržby za vlastné výrobky a z predaja služieb	134 694,0	173 004,3	128,4
Tržby za tovar	3 489,6	3 844,1	110,2
Aktivácia materiálu, tovaru, služieb, majetku	1 880,2	2 568,5	136,6
Zmena stavu vnútroorganizačných zásob	117,4	343,6	292,7
Náklady za predaný tovar	2 923,9	3 179,9	108,8
Produkcia	137 257,3	176 580,6	128,6
Spotreba materiálu, energie, spotreba nákupných. služieb	107 641,5	139 968,5	130,0
Manká a škody na zásobách	11,9	26,0	218,8
Odpisy dlhodobého hmotného a nehmotného majetku	2 680,2	3 498,1	130,5
Mzdy a náhrady mzdy	12 620,5	14 842,0	117,6

2.5.3 Vývoj platobnej neschopnosti v stavebných podnikoch

Ku koncu roka 2008 vykazovali stavebné podniky s 20 a viac zamestnancami **pohľadávky** vo výške 60,1 mld. Sk (1,2 mld. Eur), čo predstavuje pokles za 4. štvrťrok 2008 o 4,76 mld. Sk (0,16 mld. Eur) - 7,3 %. V porovnaní s rokom 2007 boli pohľadávky ku koncu roka 2008 vyššie o 25,9 % (o 12,37 mld. Sk - 0,41 mld. Eur). Vo štvrtom štvrťroku 2008 mierne poklesli **pohľadávky po lehote splatnosti**. Ku koncu roka 2008 dosiahli pohľadávky po lehote splatnosti hodnotu 17,6 mld. Sk (0,58 mld. Eur), čo predstavuje pokles za 4. štvrťrok 2008 o 0,29 mld. Sk (0,01 mld. Eur) - 1,6 %. V porovnaní s rokom 2007 vzrástli pohľadávky po lehote splatnosti ku koncu roka 2008 o 29,6 % (o 4,0 mld. Sk - 0,13 mld. Eur).

Záväzky stavebných podnikov s 20 a viac zamestnancami dosahovali ku koncu roka 2008 hodnotu 56,3 mld. Sk (1,81 mld. Eur), čo predstavuje pokles za 4. štvrťrok 2008 o 2,36 mld. Sk (0,08 mld. Eur), t.j. - 4,0 %. V porovnaní s rokom 2007 vzrástli záväzky ku koncu roka 2008 o 15,0 % (o 7,3 mld. Sk - 0,24 mld. Eur). **Záväzky po lehote splatnosti** ku koncu roka 2008 dosiahli hodnotu 13,7 mld. Sk (0,45 mld. Eur), čo predstavuje pokles za 4. štvrťrok 2008 o 0,55 mld. Sk (0,02 mld. Eur) - 3,8 %. V porovnaní s rokom 2007 vzrástli záväzky po lehote splatnosti ku koncu roka 2008 o 8,5 % (o 1,1 mld. Sk - 0,04 mld. Eur).

Za stavebné podniky ako celok pohľadávky po lehote splatnosti ku koncu roka 2008 preyšujú o cca 3,879 mld. Sk (0,13 mld. Eur) záväzky po lehote splatnosti. V stavebníctve ako celku ku koncu roka 2008 prevládala **druhotná platobná neschopnosť**.

Vo vnútri súboru podnikov s 20 a viac zamestnancami prevyšujú záväzky pohľadávky vo všetkých druhoch vlastníctva stavebných podnikoch - súkromné tuzemské vlastníctvo (2,25 mld. Sk - 0,07 mld. Eur), družstevné a vlastníctvo územnej samosprávy (0,022 mld. Sk - 0,0007 mld. Eur), zahraničné (1,5 mld. Sk - 0,05 mld. Eur), súkromné medzinárodné (0,95 mld. Sk - 0,032 mld. Eur). (Tabuľka č. 29).

Vývoj pohľadávok a záväzkov ku koncu roka 2008 v stavebných podnikoch s 20 a viac zamestnancami podľa druhu vlastníctva (v mil. Sk)

Tabuľka č. 29

Druh vlastníctva	Pohľadávky		Záväzky	
	celkom	z toho: po lehote splatnosti	Celkom	z toho: po lehote splatnosti
Súkromné – tuzemské	39 010	11 870	36 502	9 620
Družstevné	.	.	.	.
Vlastníctvo územnej samosprávy	.	.	.	.
Zahraničné	12 593	3 813	13 646	2 302
Medzinárodné – súkromné	8 072	1 838	5 817	1 743
Stavebné podniky SR spolu	60 081	17 591	56 298	13 713

· Údaje nie sú k dispozícii z dôvodu ochrany individuálnych dát.

2.6 VÝVOJ STAVEBNEJ PRODUKČIE V REGIÓNOCH

Objem stavebnej produkcie podľa jednotlivých krajov SR bol v roku 2008 opäť rozdelený nerovnomerne. Najvyšší podiel 25,3 % vyprodukovali stavebné podniky Bratislavského kraja. Najnižší podiel 6,8 % realizovali podniky Banskobystrického kraja. V ostatných krajoch Slovenska sa pohyboval podľa sídla podniku podiel stavebnej produkcie od 9,0 % (Trnavský kraj a Nitriansky kraj) do 16,1 % (Žilinský kraj). Podrobnejší prehľad vývoja stavebnej produkcie podľa krajov je uvedený v tabuľke č. 30, grafe 14.

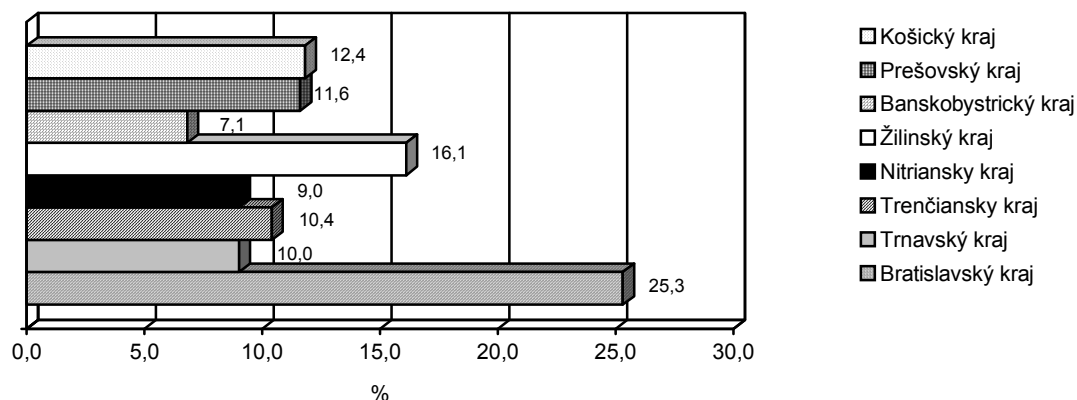
Vývoj stavebnej produkcie v SR v roku 2008 podľa krajov

Tabuľka č. 30

Kraj	Stavebná produkcia vykonaná vlastnými zamestnancami mil. Sk (b. c.)	Podiel na SR v %	Index 2008/2007 (b. c.)
Bratislavský kraj	47 672	25,3	121,3
Trnavský kraj	16 970	9,0	105,8
Trenčiansky kraj	19 615	10,4	121,9
Nitriansky kraj	16 950	9,0	116,9
Žilinský kraj	30 347	16,1	110,0
Banskobystrický kraj	12 819	6,8	109,5
Prešovský kraj	21 877	11,6	128,0
Košický kraj	22 351	11,8	105,5
Spolu SR¹⁾	188 601	100,0	115,4

¹⁾ Podľa sídla podnikov, bez nestavebných podnikov; rok 2008 podľa mesačné štatistického výkazníctva (indexy rok 2007 podľa ročného výkazníctva).

Podiel jednotlivých krajov na stavebnej produkcii v roku 2008

O vývoji počtu zamestnancov v stavebníctve a produktivity práce na zamestnanca zo stavebnej produkcie vykonanej vlastnými zamestnancami podľa krajov SR nie sú nateraz k dispozícii celkové informácie. Známe sú len predbežné údaje o zamestnanosti podľa krajov za podniky s 0-19 zamestnancami a za podniky s 20 a viac zamestnancami. (Tabuľka č. 31)

Vývoj počtu zamestnancov a produktivity práce v stavebníctve SR v roku 2008 podľa krajov

Tabuľka č. 31

Kraj	Priemerný evidenčný počet zamestnancov				Produktivita práce zo stavebnej produkcie vykonanej vlastnými zamestnancami v tis. Sk (b. c)	
	Fyzické osoby v podnikoch s počtom zamestnancov		Podiel na SR v % v podnikoch s počtom zamestnancov		0 -19	20 a viac
	0 -19	20 a viac	0 -19	20 a viac		
Bratislavský kraj	4 619	13 130	19,1	26,0	1 525,1	2 677,6
Trnavský kraj	2 691	3 243	11,1	6,4	993,7	1 465,5
Trenčiansky kraj	3 024	4 494	12,5	8,9	1 283,1	1 844,9
Nitriansky kraj	1 626	4 729	6,7	9,4	1 190,0	1 533,6
Žilinský kraj	3 453	8 263	14,3	16,3	1 202,7	1 707,1
Banskobystrický kraj	2 493	3 398	10,3	6,7	1 031,2	1 350,0
Prešovský kraj	3 439	5 816	14,3	11,5	1 124,1	1 182,6
Košický kraj	2 804	7 479	11,6	14,8	1 193,2	1 937,3
Spolu SR¹⁾	24 149	50 553	100,0	100,0	1 220,3	1 889,4

¹⁾ Bez nestavebných podnikov.

Najvyšší priemerný evidenčný počet zamestnancov v stavebníctve bol v roku 2008 zaznamenaný v oboch kategóriách zamestnancov v Bratislavskom kraji, a to 19,1 % a 26,0 %. Zamestnanosť v podnikoch od 0-19 zamestnancov bola najnižšia v Nitrianskom kraji 6,7 % a v ostatných krajoch nad 10,0 %, od 10,3 % v Banskobystrickom kraji do 14,3 % v Žilinskom kraji a Prešovskom kraji. V podnikoch s 20 a viac zamestnancami sa pohybovala od 6,4 % v Trnavskom kraji do 16,3 % v Žilinskom kraji.

Produktivita práce zo stavebnej produkcie na zamestnanca sa v roku 2008 pohybovala (b. c.) v podnikoch s 0-19 zamestnancami od 993,7 tis. Sk (33,0 tis. Eur) v Trnavskom kraji do 1 525,1 tis. Sk (50,6 tis. Eur) v Bratislavskom kraji, v podnikoch s 20 a viac zamestnancami od 1 182,6 tis. Sk (39,3 tis. Eur) v Prešovskom kraji do 2 677,6 tis. Sk (88,9 tis. Eur) v Bratislavskom kraji.

Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca sa v roku 2008 pohybovala v podnikoch s 0-19 zamestnancami od 13 094 Sk (434,6 Eur) v Trnavskom kraji do 16 349 Sk (542,7 Eur) Trenčianskom kraji, priemerná mzda za SR bola v tejto kategórii podnikov vo výške 15 702 Sk (521,2 Eur). Výnimkou bol iba Bratislavský kraj, kde táto mzda bola v úrovni 20 380 Sk (676,5 Eur). V podnikoch s 20 a viac zamestnancami zaznamenal vývoj priemernej mesačnej mzdy zamestnanca podľa krajov ešte väčší rozptyl, keď sa mzda pohybovala od 17 134 Sk (568,7 Eur) v Prešovskom kraji do 30 356 Sk (1 007,6 Eur) v Bratislavskom kraji.

Poznámka:

V tabuľkových prílohách:

- V Prílohe č. 5 je uvedený prehľad o realizácii stavebnej produkcie vykonanej vlastnými zamestnancami v rokoch 2001 až 2007 podľa krajov a okresov Slovenska.
- V Prílohe č. 6 je uvedený prehľad o priemernom evidenčnom počte zamestnancov v rokoch 2001 až 2007 podľa krajov a okresov Slovenska.
- V Prílohe č. 7 je uvedený prehľad o stavebnej produkcii vykonanej vlastnými zamestnancami v rokoch 2004 až 2007 podľa krajov a okresov Slovenska - v stavebných podnikoch s 20 a viac zamestnancami (podľa sídla podniku a podľa miesta realizácie stavby).
- V Prílohe č. 8 je uvedená Štruktúra stavebnej produkcie podľa Klasifikácie produkcie (KP).
- V Prílohe č. 9 je uvedená Štruktúra stavebnej produkcie podľa Klasifikácie stavieb (KS).
- V Prílohe č. 10 je uvedený Vývoj indexov cien stavebných prác (ročné priemery).
- V Prílohe č. 11 je uvedený rebríček najväčších stavebných firiem v SR podľa výroby za rok 2008 (TREND, 28.5.2009, Trend TOP v stavebníctve a realitách 2009).
- V Prílohe č. 14 je uvedený rebríček inžiniersko-projektových a výskumných organizácií v SR podľa tržieb za rok 2008 (TREND, 28.5.2008, Trend TOP v stavebníctve a realitách 2009).
- V Prílohe č. 15 sú uvedené najväčšie pozemné a inžinierske stavby v SR odovzdané do užívania v roku 2008 (TREND, 28.5.2009, Trend TOP v stavebníctve a realitách 2009).
- V Prílohe č. 16 je uvedený vývoj obyvateľstva, vývoj HDP, nezamestnanosti, cien stavebných prác, sektora stavebníctva, bytového fondu a počtu dokončených bytov v krajinách Euroconstructu zo 65. konferencie, ktorá sa uskutočnila vo Varšave v júni 2009; stavebný sektor krajín Euroconstructu v roku 2008.

V textových prílohách:

- V Prílohe č. 17 je uvedená legislatíva vzťahujúca sa k výstavbe a stavebníctvu.
- V Prílohe č. 18 sú uvedené informácie o Ministerstve výstavby a regionálneho rozvoja SR.
- V Prílohe č. 19 sú uvedené informácie o Zväze stavebných podnikateľov Slovenska.

3. PRIEMYSSEL STAVEBNÝCH LÁTOK

Priemysel stavebných látok (PSL) je odvetvie, ktoré nemá významnejší podiel na tvorbe hrubého domáceho produktu, v rámci spracovateľského priemyslu ale i priemyslu celkom však má dobrú pozíciu.

Priemysel stavebných látok - štatistický agregát vymedzený sústavou Odvetvovej klasifikácie ekonomických činností (OKEČ) - je charakterizovaný nasledovne:

- C : ŤAŽBA NERASTNÝCH SUROVÍN
- 14 ŤAŽBA A ÚPRAVA OSTATNÝCH NERASTOV
  - Ťažba a úprava kameňa (odbor 141)
  - Ťažba a úprava kameniva, piesku, štrkopiesku, kaolínu a podobných ílovitých zemín (odbor 142)
- DI : VÝROBA OSTATNÝCH NEKOVOVÝCH MINERÁLNYCH VÝROBKOV
- 26 VÝROBA OSTATNÝCH NEKOVOVÝCH MINERÁLNYCH VÝROBKOV
  - Výroba žiaruvzdorných keramických výrobkov (pododbor 2626)
  - Výroba keramických obkladačiek a dlaždíc (pododbor 2630)
  - Tehliarska výroba, pálená krytina a kamenina pre stavebníctvo (odbor 264)
  - Výroba cementu, vápna a sadry (odbor 265)
    - Výroba cementu (pododbor 2651)
    - Výroba vápna (pododbor 2652)
  - Výroba betónových, sadrových a cementových výrobkov (odbor 266)
  - Spracovanie prírodného kameňa (pododbor 2670)
  - Výroba iných nekovových minerálnych výrobkov (odbor 268).

Súčasnú situáciu v odvetví priemyslu stavebných látok a aj v ťažbe nerudných a stavebných surovín, možno charakterizovať týmto všeobecným rámcom:

- Zásoby a ťažba nerudných a stavebných surovín, ako aj produkcia materiálov a výrobkov priemyslu stavebných látok sú v prevažnej miere dostatočné pre potreby slovenského trhu.
- Kvalita a množstvo surovinových zásob preyšuje domácu potrebu a je tu ambícia využiť a spracovať suroviny na výrobky a tieto následne exportovať.
- Do popredia sa stále viac dostáva využívanie druhotných surovín, ktoré nie sú len jednoduchou náhradou za základné suroviny, ale v mnohých prípadoch môžu viesť k zvýšeniu úžitkových vlastností konečných výrobkov.

V priemysle stavebných látok (hmôt) bola v roku 2008 dosiahnutá ďalšia dynamika rozvoja, čo súvisí predovšetkým s pozitívnym vývojom stavebníctva. Výrobcovia stavebných látok, materiálov a výrobkov sú už dlhodobo stabilným segmentom stavebného trhu a táto ambícia sa očakáva aj naďalej. Je možné tiež skonštatovať, že väčšina spoločností priemyslu stavebných látok už je na úrovni alebo sa blíži k úrovni európskeho štandardu. Napriek týmto skutočnostiam stojí pred PSL veľmi náročná úloha, a to okrem výrobných základne, strojov a technológií investovať viac hlavne do výskumu a vývoja. Toto je dôležitou podmienkou pre udržanie konkurencieschopnosti

a zvyšovanie technickej a ekonomickej úrovne slovenského stavebníctva ako celku v nasledujúcom období. V priemysle stavebných látok je prítom situácia v domácom výskume a vývoji značne neuspokojivá a v dlhodobejšom kontexte podhodnocovaná.

Vo všetkých ďalších charakteristikách je použité nasledovné **členenie priemyslu stavebných látok**:

- *kameňopriemysel* (ťažba a úprava kameňa; ťažba a úprava kameniva pre stavebníctvo; ťažba a úprava vápenca, sadrovca, kriedy a dolomitu; ťažba bridlice; prevádzka štrkovísk a pieskovísk; ťažba a úprava kaolínu a podobných ílovitých zemín; ťažba a úprava prírodného kameňa),
- *keramická výroba* (výroba keramických výrobkov na sanitné účely; výroba keramických obkladov a dlaždíc),
- *maltoviny a vlákno-cementová výroba* (výroba cementu; výroba vápna; výroba sadry; výroba malty; výroba výrobkov z vlákien aglomerovaných cementom; asfaltové zmesi na podklade z prírodného asfaltu, ropného asfaltu, atď. - výroba iných nekovových minerálnych výrobkov),
- *silikátová a iná prefabrikácia* (výroba stavebných prvkov z betónu; výroba a transport betónu; výroba prefabrikátov; výroba iných výrobkov z betónu sadry a cementu),
- *tehliarska výroba* (výroba tehál, pálenej krytiny a kameniny pre stavebníctvo),
- *žiaruvzdorné výrobky* (výroba žiaruvzdorných keramických výrobkov).

V tabuľke č. 32 je uvedený vývoj vybraných ukazovateľov za priemysel stavebných látok (PSL) ako celok v rokoch 2004 až 2008.

Vývoj vybraných ukazovateľov za PSL v rokoch 2004 - 2008

Tabuľka č. 32

Ukazovateľ	2004	2005	2006	2007	2008
Počet podnikov	93	99	97	106	116
Práca					
Priemerný evidenčný počet zamestnancov - FO	14 631	14 019	13 246	14 241	13 921
Priemerná mzda zamestnancov v Sk	x	15 776	16 620	22 784	25 272
Produktivita práce zamestnanca v tis. Sk (z produkcie)	2 049,2	2 276,4	2 625,1	3 022,5	3 372,6
Výroba a predaj					
Tržby za vlastné výkony a tovar v mil. Sk	30 521,8	32 813,7	36 385,7	44 001,6	47 402,5
Tržby za vlastné výrobky a z predaja služieb v mil. Sk	28 423,3	30 448,6	33 820,1	40 795,7	44 318,6
Tržby za tovar v mil. Sk	2 098,5	2 365,1	2 565,6	3 205,9	3 084,0
Financie					
Produkcia v mil. Sk	29 977,1	31 910,8	35 241,4	43 043,9	46 898,1
Výnosy v mil. Sk	34 460,2	38 613,2	44 491,8	50 356,9	56 236,9
Náklady v mil. Sk	31 521,7	34 904,6	39 179,4	43 097,4	48 883,5
Pridaná hodnota v mil. Sk	10 018,1	10 782,9	12 450,5	15 551,6	15 839,0
Hospodársky výsledok v mil. Sk	2 938,6	3 708,6	5 312,5	7 259,5	7 353,4
Investície					
Obstaranie hmotných a nehmotných investícií v mil. Sk	4 147,4	4 764,3	6 910,4	5 877,6	5 868,3

Počet firiem (podnikov) v priemysle stavebných látok nie je možné presne identifikovať. Podľa poskytnutých informácií ŠÚ SR pôsobilo v roku 2008 v PSL 116 spoločností, čo je o 10 firiem viac ako v roku 2007. Väčšinou išlo o súkromné podnikateľské subjekty zapísané v obchodnom registri.

Počet zamestnancov sa v priemysle stavebných látok v roku 2008 oproti roku 2007 znížil celkovo o 9,3 %, t.j. o 320 osôb. Rast počtu zamestnancov bol zaznamenaný v silikátovej a inej prefabrikácii (o 5,5 %) a v tehliarskej výrobe (o 2,6 %). Pokles zamestnancov bol vykázaný v keramickej výrobe (o 25,0 %), v žiaruvzdorných výrobkoch (o 6,0 %), v odbore kameňopriemyslu (o 4,1 %) a v maltovinách a vlákno-cementovej výrobe (o 0,6 %).

Priemerná mesačná mzda zamestnancov v priemysle stavebných látok sa v roku 2008 oproti roku 2007 zvýšila o 2 488 Sk (82,59 Eur), tzn. o 10,9 %. Rast priemerných mesačných miezd zamestnancov bol zaznamenaný vo všetkých výrobných odboroch PSL.

Produktivita práce z produkcie na zamestnanca sa v hodnotenom období vyvíjala pozitívne. V období rokov 2007 - 2008 vzrástla o 11,6 %.

Tržby za vlastné výkony a tovar sa v PSL v porovnaní rokov 2008 a 2007 celkovo zvýšili o 7,7 %, pričom však poklesli v keramickej výrobe (o 14,8 %), v tehliarskej výrobe (o 7,6 %) a v odbore žiaruvzdorných výrobkov (o 6,0 %). **Objem tržieb za vlastné výkony a tovar na zamestnanca** ako celku v PSL činil v roku 2004 - 2 086,1 tis. Sk (69,25 tis. Eur), v roku 2005 - 2 340,8 tis. Sk (70,70 tis. Eur), v roku 2006 - 2 710,3 tis. Sk (89,97 tis. Eur), v roku 2007 - 3 089,8 tis. Sk (102,56 tis. Eur), v roku 2008 - 3 405,1 Sk (113,03 Eur).

Produkcia v PSL v roku 2008 vzrástla oproti roku 2007 o 9,0 % (o cca 3,85 mld. Sk - 0,128 mld. Eur). Najvyšší rast produkcie bol vykázaný v kameňopriemysle o 20,2 % a v silikátovej a inej prefabrikácii o 16,7 %. Pokles bol pritom zaznamenaný v odbore žiaruvzdorné výrobky (-4,4 %) a tehliarska výroba (-2,5 %).

Výnosy v PSL v rokoch 2007 - 2008 celkovo vzrástli o 11,7 %. Z výrobných odborov bol pokles výnosov evidovaný za odbor keramickej výroba - o 2,1 %, tehliarsku výrobu - o 1,1 % a žiaruvzdorné výroby - o 3,9 %. **Náklady** v PSL ako celku vzrástli v roku 2008 oproti roku 2007 o 13,4 %.

Objem pridanej hodnoty za priemysel stavebných látok ako celok bol v roku 2008 oproti roku 2007 o 1,8 % vyšší. K rastu v objeme pridanej hodnoty došlo len v kameňopriemysle (o 19,3 %) a v silikátovej a inej prefabrikácii (20,1 %).

Hospodársky výsledok bol v roku 2008 o cca 93,9 mil. Sk (3,12 mil. Eur) vyšší ako v roku 2007; celkovo rast predstavoval 1,3 %. Iba odbor keramickej výroby dosiahol v roku 2008 stratu, a to vo výške 83,8 mil. Sk (2,78 mil. Eur).

Investície (obstaranie hmotných a nehmotných investícií) v priemysle stavebných látok zaznamenali v roku 2008 mierny pokles. V roku 2008 oproti roku 2007 sa ich hodnota znížila o 0,2 %. Na tomto poklese sa podieľal predovšetkým odbor kameňopriemyslu.

V ďalej nasledujúcich tabuľkách č. 33 až 36 sú uvedené vybrané ukazovatele vývoja priemyslu stavebných látok v rokoch 2002 až 2008 (konkrétne ide o vývoj výnosov, produkcie v Sk, produktivity práce z produkcie na zamestnanca, priemerného evidenčného počtu zamestnancov) podľa jednotlivých výrobných odborov.

Určujúcim v **odbore maltovín a vlákno-cementových výrobkov** je cementársky priemysel. Výroba cementu (pododbor 2651) predstavovala v roku 2008 z celkovej produkcie daného odboru 59,5 %, zvyšok tvorila výroba vápna, vlákno-cementových výrobkov a iných nekovových minerálnych výrobkov. V roku 2008 vzrástli výnosy v celom odbore oproti roku 2007 o cca 19,3 %. Počet zamestnancov sa v rovnakom období znížil o 0,6 % a produktivita práce z produkcie na zamestnanca vzrástla o 7,8 %. Hospodársky výsledok dosiahol úroveň cca 3,561 mld. Sk (0,118 mld. Eur), čo je o 1,9 % menej ako v roku 2007. Celkovo stabilita a rozvoj v odbore závisí predovšetkým od cementárskeho priemyslu.

Odbor keramiky zahŕňa všeobecne dva druhy výrob - stavebnú a sanitnú keramiky. Podľa štatistických údajov zaznamenal tento odbor (za výrobu keramických obkladačiek a dlaždíc - pododbor 2630) od roku 2003 najvýraznejší prepád. Výnosy v roku 2008 v tomto odbore v porovnaní s rokom 2007 klesli o 2,1 %. Na celkových výnosoch PSL sa odbor keramiky v roku 2008 podieľal iba 2,4 % (o 0,4 p. b. menej ako v roku 2007). Počet zamestnancov sa v období 2008/2007 znížil o 25,0 %, čo predstavuje 214 osôb. Produkcia pritom stúpila o 7,1 % a rovnako aj produktivita práce na zamestnanca z produkcie zaznamenala rast o 42,9 %. Výrobný odbor ako celok dosiahol v roku 2008 stratu vo výške 83,8 mil. Sk (2,78 mil. Eur).

Odbor tehliarstva je podielovo považovaný za jeden z menších (v roku 2008 cca 5,8 %), čo sa týka podielu jeho výnosov na celkových výnosoch priemyslu stavebných látok. Jeho produkcia je však pre potreby výstavby na Slovensku jedna z najdôležitejších. Vo vývoji sledovaných ukazovateľov bola situácia v roku 2008 nasledovná: výnosy klesli medziročne 2008/2007 o 1,1 %, produktivita práce z produkcie na zamestnanca o 5,0 %, produkcia klesla o 2,6 % a počet zamestnancov sa zvýšil o 2,6 % (o 18 osôb). Obstarané investície v odbore tehliarskej výroby predstavovali v roku 2008 predstavovali cca 273,4 mil. Sk (9,08 mil. Eur), čo je o 3,9 mil. Sk (0,13 mil. Eur) menej ako v roku 2007. Tento odbor dosiahol celkovo v roku 2008 druhé najhoršie výsledky zo všetkých odborov priemyslu stavebných látok.

Zlepšujúca sa situácia **odboru kameňopriemyslu** sa prejavuje i v ukazovateľoch - výnosy vzrástli v roku 2008 oproti roku 2007 o 3,2 %, produkcia vzrástla o 20,2 %, produktivita práce na zamestnanca z produkcie o 25,3 % a počet zamestnancov za rovnaké obdobie klesol o 4,1 %. Hospodársky výsledok dosiahol úroveň 671,3 mil. Sk (22,28 mil. Eur), čo je o 162,8 mil. Sk (5,40 mil. Eur) viac ako v roku 2007.

Prefabrikácia zahŕňa niekoľko druhov výroby: silikátové dielce, betonársky tovar, betónová krytina a nepálené murivové materiály. Výnosy vzrástli v odbore v roku 2008 oproti roku 2007 o 15,9 %. Zamestnanosť v roku 2008 dosiahla úroveň 3 634 osôb, čo predstavuje nárast oproti predchádzajúcemu roku o 5,5 %. Produkcia v danom období vzrástla o 16,7 % a produktivita práce na zamestnanca o 10,7 %. Hospodársky výsledok bol za rok 2008 vo výške 2,039 mld. Sk (0,068 mld. Eur), čo je o 9,7 % viac ako v roku 2007. Ide z PSL o najlepšie výsledky.

Odbor žiaruvzdorných výrobkov dosiahol v roku 2008 v porovnaní s rokom 2007 nasledovné výsledky - výnosy klesli o 3,7 %, produkcia klesla za rovnaké obdobie o 4,4 %, počet zamestnancov klesol o 6,0 % a produktivita práce na zamestnanca z produkcie vzrástla o 1,6 %. Hospodársky výsledok bol v úrovni 375,8 mil. Sk (12,47 mil. Eur), čo je o 319,8 mil. Sk (10,62 mil. Eur) menej ako v roku 2007.

Vývoj výnosov v priemysle stavebných látok (PSL)

Tabuľka č. 33

Údaj - ukazovateľ	M. j.	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
PSL spolu	mil. Sk	33 463,8	33 693,1	34 460,2	38 613,3	44 491,9	50 356,9	56 236,9
z toho:								
- kameňopriemysel	mil. Sk	2 986,7	2 921,2	3 274,9	4 186,8	4 987,5	6 015,9	6 208,7
- keramická výroba	mil. Sk	2 272,1	2 346,2	2 077,5	1 730,9	1 354,4	1 391,4	1 362,6
- maltoviny a vlákno-cementová výroba	mil. Sk	13 113,7	14 254,6	14 820,3	17 475,1	21 846,6	20 709,1	24 699,2
- silikátová prefabrikácia	mil. Sk	4 911,0	4 548,9	5 491,7	6 244,7	7 545,5	12 574,6	14 575,8
- tehliarska výroba	mil. Sk	1 931,5	2 207,4	2 263,3	2 299,8	2 459,0	3 279,1	3 242,6
- žiaruvzdorné výrobky	mil. Sk	8 248,8	7 414,8	6 532,5	6 676,0	6 298,9	6 386,8	6 148,0

Produkcia v priemysle stavebných látok (PSL)

Tabuľka č. 34

Údaj - ukazovateľ	M. j.	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
PSL spolu	mil. Sk	28 750,8	28 599,1	29 977,1	31 910,8	35 241,4	43 043,9	46 898,1
z toho:								
- kameňopriemysel	mil. Sk	2 393,3	2 366,2	2 581,4	3 430,5	4 265,4	4 431,9	5 327,5
- keramická výroba	mil. Sk	1 816,9	1 924,9	1 740,6	1 227,3	1 140,1	888,4	951,9
- maltoviny a vlákno-cementová výroba	mil. Sk	11 702,7	13 032,3	13 559,3	14 596,3	16 248,5	18 725,0	20 054,5
- silikátová prefabrikácia	mil. Sk	4 529,2	4 034,5	4 778,3	5 457,2	6 450,3	11 178,8	13 045,3
- tehliarska výroba	mil. Sk	1 298,0	1 536,0	1 607,2	1 574,9	1 658,8	2 328,8	2 269,3
- žiaruvzdorné výrobky	mil. Sk	7 010,7	5 705,2	5 710,3	5 624,6	5 478,3	5 492,0	5 249,5

Produktivita práce v priemysle stavebných látok (PSL)

(z produkcie na zamestnanca)

Tabuľka č. 35

Údaj - ukazovateľ	M. j.	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
PSL spolu	tis. Sk/zam.	1 773,3	1 835,0	2 048,9	2 276,4	2 624,9	3 022,5	3 372,6
z toho:								
- kameňopriemysel	tis. Sk/zam.	1 010,3	1 029,7	1 216,1	1 494,8	1 824,4	1 891,5	2 370,9
- keramická výroba	tis. Sk/zam.	1 053,9	1 164,5	1 165,6	1 121,9	1 205,2	1 036,7	1 481,0
- maltoviny a vlákno-cement. výroba	tis. Sk/zam.	3 286,4	3 491,1	3 726,6	4 187,7	4 586,1	5 093,8	5 489,5
- silikátová prefabrikácia	tis. Sk/zam.	1 486,9	1 661,0	2 116,4	2 170,9	2 667,6	3 244,0	3 589,6
- tehliarska výroba	tis. Sk/zam.	1 795,3	2 059,0	2 019,7	2 028,9	2 587,8	3 423,2	3 252,3
- žiaruvzdorné výrobky	tis. Sk/zam.	1 463,6	1 207,2	1 321,3	1 459,3	1 547,5	1 695,6	1 723,5

Vývoj priemerného evidenčného počtu zamestnancov v priemysle stavebných látok (PSL)

Tabuľka č. 36

Údaj - ukazovateľ	M. j.	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
PSL spolu	osoby	16 213	15 584	14 631	14 019	13 246	14 241	13 921
z toho:								
- kameňopriemysel	osoby	2 369	2 298	2 123	2 295	2 338	2 343	2 247
- keramická výroba	osoby	1 724	1 653	1 493	1 094	946	857	643
- maltoviny a vlákno-cementová výroba	osoby	3 561	3 733	3 639	3 486	3 543	3 676	3 653
- silikátová prefabrikácia	osoby	3 046	2 429	2 258	2 514	2 418	3 446	3 634
- tehliarska výroba	osoby	723	746	796	776	641	680	698
- žiaruvzdorné výrobky	osoby	4 790	4 725	4 322	3 854	3 540	3 239	3 046

V **naturálnych jednotkách** sa produkcia vybraných komodít jednotlivých odborov výroby priemyslu stavebných látok v rokoch 2008 a 2007 vyvíjala nasledovne (tak ako ju zaznamenal ŠÚ SR):

Tabuľka č. 37

141 - Ťažba a úprava kameňa - v tis. ton			
	2007	2008	Index 2008/2007
Vápenec a iný vápenatý kameň (okrem rozdrveného vápenca)	6 128,5	4 993,2	81,5
Dolomit surový, hrubo opracovaný alebo rezaný	1 059,7	1 249,3	117,9

Tabuľka č. 38

142 - Ťažba a úprava kameniva, piesku, štrkopiesku, kaolínu a podobných ílovitých zemín - v tis. ton			
	2007	2008	Index 2008/2007
Stavebné piesky (hlinité piesky, kaolínové piesky, atď.)	193,9	.	.
Štrk, okruhliaky, obliakový štrk a pazúrik používaný pre betónové zmesi	5 706,3	7 085,0	124,2
Lámaný kameň	8 565,0	8 662,3	101,1
Bentonit	112,0	95,6	85,4
2670 - Spracovanie prírodného kameňa - v tis ton			
Opracované pamätníkové/stavebné kamene a výrobky z nich, z mramoru, travertínu a alabastru s výnimkou dlaždíc, kocky/podobné výrobky, veľkosti povrchu < 7cm ² , dlažobné kocky, obrubníky, dlažobné kamene	2,4	2,6	108,3
Opracované kamene na výtvarné alebo stavebné účely a výrobky z nich zo žuly s výnimkou dlaždíc, kociek a podobných výrobkov, ktorých najväčšia plocha umožňuje obklopiť štvorec so stranou < 7 cm; dlažobné kocky, obrubníky, dlažobné kamene	1,5	1,8	120,0

V odbore kameňopriemyslu vzrástli tržby za vlastné výrobky a z predaja služieb v roku 2008 oproti roku 2007 o 20,4 %, tento rast sa opieral o nárast fyzického objemu produkcie, hlavne lámaného kameňa (drveného kameniva) a štrku. Z rok 2008 neboli ŠÚ SR zverejnené údaje o ťažbe stavebných pieskov.

Tabuľka č. 39

2626 - Výroba žiaruvzdorných keramických výrobkov - v tis. ton			
	2007	2008	Index 2008/2007
Žiaruvzdorné cementy, malty, betóny a podobné zmesi	90,6	87,5	96,6
Žiaruvzdorné keramické výrobky, inde neuvedené	7,4	.	.

Pokles tržieb v roku 2008 za vlastné výrobky a z predaja služieb vo výrobe žiaruvzdorných výrobkov o 6,6 % mal priamu odozvu v poklese fyzického objemu žiaruvzdorných keramických výrobkov, keď produkcia žiaruvzdorných cementov, malty, betónu a podobných zmesí klesla celkovo o 3,1 tis. ton.

Tabuľka č. 40

264 - Tehliarska výroba, pálená krytina a kamenina pre stavebníctvo - v tis. m³			
	2007	2008	Index 2008/2007
Nežiaruvzdorné pálené ílové stavebné tehly	827,2	692,1	83,7
Keramické tehly a tvarovky používané pri výrobe stavebných prefabrikátov a polomontovaných konštrukcií: stien, stropov ...	29,4	.	.
Keramické tehly a tvarovky z keramických ílov používané pri výrobe stavebných prefabrikátov a polomontovaných konštrukcií: stropov	21,0	.	.
Keramické tehly a tvarovky z keramických ílov používané pri výrobe stavebných prefabrikátov a polomontovaných konštrukcií: stropov v tis. m²	173,0	.	.

Tržby za vlastné výrobky a z predaja služieb v tehliarskej výrobe klesli v roku 2008 oproti roku 2007 o 1,9 %, pokles sa prejavil aj v naturálnych jednotkách hlavne pri výrobe nežiaruvzdorných pálených ílových stavebných tehál (keramických tehál a tvaroviek pre bežné múry) o 16,3 %, t.j. o 135,1 tis. m³.

Tabuľka č. 41

265 - Výroba cementu, vápna a sadry - v tis. ton			
	2007	2008	Index 2008/2007
Cement (sivý portlandský cement, vrátane bieleho cementu)	3 606,9	4 157,3	115,3
Cementové slinky	2 171,5	2 328,7	107,2
Nehasené vápno	926,2	862,8	93,2
Hasené vápno	196,9	216,2	109,8
268 - Výroba iných nekovových minerálnych výrobkov - v tis. ton			
Asfaltové zmesi na podklade z prírodného asfaltu, ropného asfaltu	372,9	477,1	127,9

Rast tržieb v maltovinách a vlákno-cementovej výrobe v roku 2008 o 9,2 % bol podporený predovšetkým rastom fyzického objemu produkcie cementu o 15,3 %, t.j. 550,4 tis. ton. cementových slinkov o 7,2 %, t.j. 157,2 tis. ton. a Vzrástla aj výroba nehaseného vápna, a to o 19,3 tis. ton.

Tabuľka č. 42

266 - Výroba betónových, sadrových a cementových výrobkov			
	2007	2008	Index 2008/2007
Nepálené stavebné tehly a tvarovky (z cementu, betónu ..) - v tis. ton	844,0	993,1	117,7
Nepálené murivové materiály - v tis. m ³	1 108,4	1 272,4	114,8
Dlaždice, dlažobné kamene a podobné výrobky z cementu, betónu alebo umelého kameňa - v tis. ton	591,9	642,2	108,5
Prefabrikované stavebné dielce pre stavby - v tis. ton	682,8	575,2	84,2
Rúrky z cementu, betónu alebo umelého kameňa - v tis. ton	32,5	31,3	96,3
Betón pripravený na liatie - v tis. ton	3 197,6	5 752,2	179,9
Továrensky vyrobené malty - v tis. ton	64,8	71,1	109,7

V odbore silikátovej a inej prefabrikácie vzrástli tržby v roku 2008 oproti roku 2007 o 15,2 %. Výroba nepálených stavebných tehál a tvaroviek zaznamenala nárast o 17,7 % (o 149,1 tis. ton), obdobne aj u murivových materiálov o 14,8 % (o 164,0 tis. m³). Výroba betónu pripraveného na liatie vzrástla v rovnakom období o 2 554,6 tis. ton (79,9 %). Továrnsky vyrobené malty zaznamenali rast o 9,7 % (o 6,3 tis. ton).

Poznámka:

V Prilohe č. 12 je uvedený rebríček najväčších výrobcov stavebných materiálov v SR za rok 2008 a *v Prilohe č. 13* rebríček ťažby stavebných surovín podľa tržieb za rok 2008 tak, ako ich zostavila TREND Analyses na základe údajov poskytnutých spoločnosťami (TREND, 28.5.2009, Trend TOP v stavebníctve a realitách 2009).

4. VÝVOZ A DOVOZ V STAVEBNÍCTVE

4.1 VÝVOZ – DOVOZ V PRIEMYSLE STAVEBNÝCH LÁTOK

S činnosťou a ekonomickými výsledkami priemyslu stavebných látok úzko súvisí situácia v **zahraničnom obchode** so stavebnými materiálmi a výrobkami. Predovšetkým je potrebné skonštatovať, že saldo zahraničného obchodu so stavebnými materiálmi a výrobkami bolo na Slovensku od druhej polovice 90-tych rokov až do roku 2006 aktívne - na rozdiel od salda vývozu a dovozu v celej slovenskej ekonomike. Jeho vývoj však nebol až taký priaznivý, k zvratu došlo až v rokoch 2000 a 2001, keď saldo dosiahlo 4,5 a 4,3 mld. Sk. V roku 2004 predstavovalo toto saldo 2,1 mld. Sk, v roku 2005 1,5 mld. Sk a v roku 2006 to bolo 0,4 mld. Sk. V roku 2007 došlo k určitému zvratu, keď saldo vývozu a dovozu dosiahlo zápornú hodnotu a to - 0,55 mld. Sk. V roku 2008 sa táto situácia zopakovala, keď saldo bolo záporné vo výške - 0,81 mld. Sk (0,041 mld. Eur).

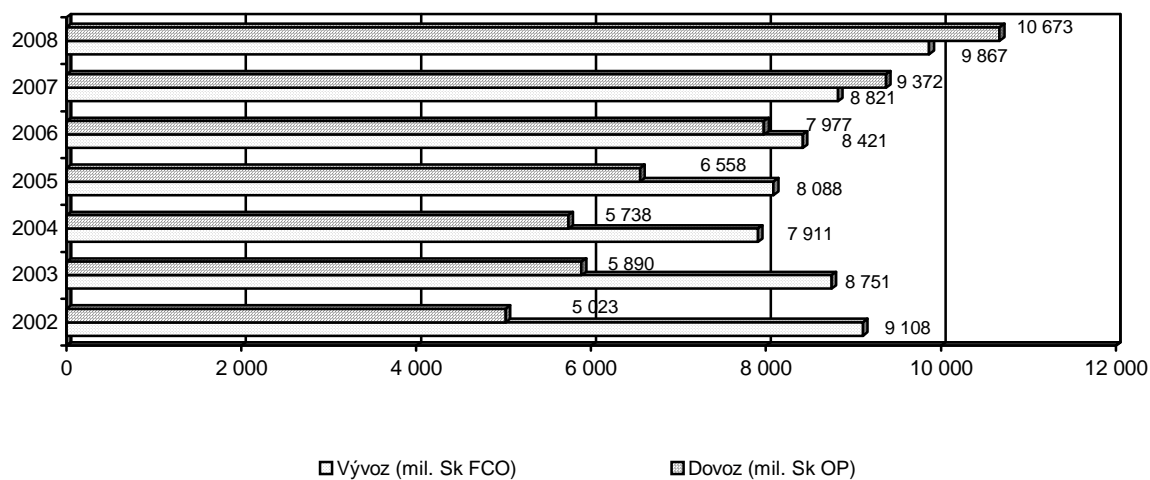
Obrat zahraničného obchodu v priemysle stavebných látok od roku 2001 už presahuje objem 13 mld. Sk (v roku 2008 to bol objem 20,540 mld. Sk - 0,681 mld. Eur). Oproti roku 2007 zaznamenal obrat zahraničného obchodu rast 12,9 %. Na tomto raste sa podieľal tak vývoz ako aj dovoz. Vývoz v roku 2008 oproti predchádzajúcemu roku stúpol o 11,9 %, dovoz rástol rýchlejšim tempom a to až o 13,9 %.

Vývoz, dovoz a obrat zahraničného obchodu v priemysle stavebných látok (PSL)

Tabuľka č. 43

Rok	Vývoz		Dovoz		Obrat	
	mil. Sk (FCO)	index	mil. Sk (OP)	index	mil. Sk	index
2002	9 108	1,026	5 023	1,088	14 131	1,047
2003	8 751	0,961	5 890	1,173	14 641	1,036
2004	7 911	0,904	5 738	0,974	13 649	0,932
2005	8 088	1,022	6 558	1,143	14 646	1,073
2006	8 421	1,041	7 977	1,216	16 398	1,120
2007	8 821	1,048	9 372	1,175	18 193	1,109
2008	9 867	1,119	10 673	1,139	20 540	1,129

Vývoz a dovoz v PSL v rokoch 2002 - 2008

Vývoz a dovoz stavebných materiálov a výrobkov

Tabuľka č. 44

Oblasť komodít	Vývoz v mil. Sk (FCO)						Dovoz v mil. Sk (OP)					
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Maltoviny a vlákno-cementové výrobky	3 752	3 466	3 666	3 755	3 659	4 718	590	501	642	796	994	1 398
Tehliarsky priemysel	40	47	46	88	213	183	392	388	442	502	720	799
Stavebná keramika	873	889	771	684	703	639	1 349	1 293	1 439	1 363	1 950	2 215
Sanitná keramika	177	120	67	20	58	43	325	415	608	525	638	748
Žiaruvzdorné výrobky	1 778	1 636	1 594	1 613	1 849	1 550	910	773	680	843	1 322	1 233
Kameňopriemysel	1 038	834	886	1 072	1 088	1 773	981	1 071	1 467	1 871	1 365	1 481
Silikátová prefabrikácia	1 093	919	1 058	1 189	1 251	961	1 343	1 297	1 280	2 077	2 383	2 799
Stavebné materiály celkom	8 751	7 911	8 088	8 421	8 821	9 867	5 890	5 738	6 558	7 977	9 372	10 673
Rozhodujúce komodity, z toho:												
Portlandské cementy	3 163	2 854	3 117	3 027	3 197	4 260	228	176	192	288	739	1 086
Žiaruvzdorné výrobky	1 778	1 636	1 594	1 613	1 849	1 550	910	773	680	843	1 322	1 233
Výrobky z cementu a betónu alebo umelého kameňa	791	686	854	935	1 055	793	425	459	661	935	1 109	1 446
Keramické obklady a dlažby	866	880	761	671	703	639	1 344	1 288	1 431	1 357	1 950	2 215
Sanitná keramika	178	120	67	20	58	43	325	415	608	525	638	748

a) Vývoz

Celkový vývoz v priemysle stavebných látok za rok 2008 tvoril 9 867 mil. Sk (327,5 mil. Eur), rast o 1 055 mil. Sk (35,02 mil. Eur) oproti roku 2007, čo predstavuje 0,7 % z celkového vývozu Slovenskej republiky. V roku 2007 bol tento podiel 0,6 %. Z hľadiska komoditnej štruktúry sa na raste vývozu podieľal predovšetkým kameňopriemysel, vývoz ktorého vzrástol o 63,0 %, t.j. o 685 mil. Sk (22,74 mil. Eur). Vývoz portlandských cementov sa v roku 2008 oproti roku 2007

zvýšil o 1 063 mil. Sk (35,29 mil. Eur), o 33,2 %. Vývoz výrobkov z cementu a betónu alebo umelého kameňa vzrástol o 262 mil. Sk (8,70 mil. Eur), o 24,8 %. O 16,2 % klesol aj vývoz žiaruvzdorných výrobkov. Do celkového vývozu stavebných materiálov a výrobkov nebol pritom zaradený vývoz ostatných nekovových minerálnych výrobkov (inde neuvedených), ktorý bol v roku 2008 vo výške 2 698 mil. Sk (89,56 mil. Eur).

Čo sa týka jednotlivých odborov priemyslu stavebných látok, rast vývozu bol zaznamenaný len v kameňopriemysle o 63,0 % a v maltovinách a vlákno-cementovej výrobe celkove o 28,9 %. Ostatné odbory vykázali pokles vývozu, najvýraznejší sanitná keramika o 25,9 % a silikátová prefabrikácia o 23,2 %, ďalej nasledujú žiaruvzdorné výrobky (pokles o 16,2 %), tehliarsky priemysel (pokles o 14,1 %) a stavebná keramika (pokles o 9,1 %).

b) Dovoz

Celkový dovoz v priemysle stavebných látok v roku 2008 stúpol oproti roku 2007 o 941 mil. Sk (31,24 mil. Eur), na 10 673 mil. Sk (354,28 mil. Eur), čo predstavuje 0,7 % z celkového dovozu Slovenskej republiky. V roku 2007 bol tento podiel tiež na úrovni 0,7 %. Z hľadiska komoditnej štruktúry sa na dovoze najviac podieľala silikátová prefabrikácia (26,2 %), stavebná keramika (20,8 %), kameňopriemysel (13,9 %) a maltoviny a vlákno-cementové výrobky (13,1 %). Do celkového dovozu nebol rovnako zaradený dovoz ostatných nekovových minerálnych výrobkov, ktorý v roku 2008 dosiahol výšku 2 560 mil. Sk (84,98 mil. Eur).

V roku 2008 oproti roku 2007 vzrástol dovoz v maltovinách a vlákno-cementovej výrobe o 40,6 %, v silikátovej prefabrikácii o 17,5 %, v sanitnej keramike o 17,2 %, v stavebnej keramike o 13,6 %, v tehliarskom priemysle o 11,0 % a v kameňopriemysle 8,5 %. K poklesu dovozu došlo iba v odbore žiaruvzdorných výrobkov - o 6,7 %, t.j. o 89 mil. Sk (2,95 mil. Eur). Najvyšší rast pritom zaznamenal dovoz portlandských cementov - 46,9 %, t.j. o 347 mil. Sk (11,52 mil. Eur).

4.2 VÝVOZ STAVEBNÝCH PRÁC

Vývoz stavebných prác do zahraničia dosiahol v roku 2008 podľa predbežných výsledkov v b. c. úroveň 7 932 mil. Sk (263,29 mil. Eur), v s. c. 5 312 mil. Sk (176,33 mil. Eur). Podiel vývozu z celkového objemu stavebnej produkcie predstavoval v roku 2008 - 4,2 %.

Stavebná produkcia realizovaná v zahraničí (bežné ceny)

Tabuľka č. 45

Ukazovateľ	2004	2005	2006	2007	2008	Index			
						2005/ 2004	2006/ 2005	2007/ 2006	2008/ 2007
Objem stavebnej produkcie (mld. Sk)	102,3	122,2	146,0	160,1	189,9	1,195	1,195	1,097	1,184
z toho: objem vývozu (mld. Sk)	4,5	5,2	4,7	5,6	7,9	1,155	0,904	1,191	1,415
% vývozu z celkového objemu	4,4	4,2	3,2	3,5	4,2	0,955	0,762	1,094	1,200

Poznámka: V tabuľke č. 45 sú uvedené údaje tak, ako sú zisťované v periodickom mesačnom štatistickom výkazníctve.

Podiel objemu stavebnej produkcie v zahraničí na celkovej stavebnej produkcii od roku 2003 do roku 2006 postupne klesal. V roku 2007 tento podiel síce vzrástol o 0,3 p. b., ale stále nedosiahol ani takú úroveň, ktorá bola vykázaná v roku 2005. V roku 2008 stavebná produkcia v zahraničí oproti predchádzajúcemu roku reálne vzrástla o 33,9 %. Vzhľadom na recesiu, resp. očakávaný nízky rast stavebnej produkcie v krajinách Európy, sa predpokladá v ďalšom období pokles stavebných prác v zahraničí i keď viaceré spoločnosti hľadajú pôsobenie aj v tomto smere. Presadzovať sa budú kapitálovo silnejšie podniky zahraničných vlastníkov, resp. spoločnosti vykonávajúce špecializované práce.

V tabuľke č. 46 je uvedený vývoj vývozu v podnikoch s 20 a viac zamestnancami zo stavebnej produkcie podľa dodávateľských zmlúv.

Stavebná produkcia podľa dodávateľských zmlúv^{*)} realizovaná v zahraničí v podnikoch s 20 a viac zamestnancami (bežné ceny)

Tabuľka č. 46

Ukazovateľ	2004	2005	2006	2007	2008	Index			
						2005/ 2004	2006/ 2005	2007/ 2006	2008/ 2007
Objem stavebnej produkcie (mld. Sk)	69,8	93,5	109,3	119,7	153,7	1,340	1,169	1,095	1,284
z toho: objem vývozu (mld. Sk)	3,653	4,858	4,312	6,127	6,864	1,329	0,888	1,411	1,120
% vývozu z celkového objemu	5,2	5,2	3,9	5,1	4,5	1,000	0,750	1,308	0,882

^{*)} Stavebná produkcia podľa dodávateľských zmlúv - zahŕňa objem stavebnej produkcie realizovanej na základe zmluvy o dodávke pre odberateľa. Predstavuje celkovú hodnotu vlastných výkonov zo stavebnej činnosti, vrátane produkcie vykonanej poddodávateľmi.

Na vývoze stavebných prác, resp. realizácii stavebnej produkcie vykonanej vlastnými zamestnancami v zahraničí sa v roku 2008 (na základe údajov vykázaných z dát mesačného výkazu Stav P 1-12 - ŠÚ SR) najväčšou mierou podieľali stavebné podniky (s 20 a viac zamestnancami): Inžinierske stavby, a.s., Košice; Doprastav, a.s., Bratislava; Skanska BS, a.s., Prievidza; Skybau, s.r.o., Žilina; Chemkostav HSV, a.s., Humenné; Tubau, a.s., Bratislava.

Stavebné práce sa realizujú v Česku, Poľsku, Nemecku, Taliansku, Španielsku, Francúzsku, Veľkej Británii, Škótsku, Slovinsku, Maďarsku ale tiež na Ukrajine, v Azerbajdžane a Kazachstane. Z inžinierskej výstavby má napr. spoločnosť Inžinierske stavby, s.r.o., Košice, člen skupiny Colas zákazky v Česku na výstavbe rýchlostných ciest a diaľnic. Doprastav, a.s., Bratislava sa podieľa na výstavbe ciest prvej triedy a rýchlostných ciest v Poľsku a diaľničného úseku v Maďarsku. Chemkostav HSV, a.s., Humenné sa realizoval na výstavbe turistických zariadení vo Francúzsku.

PRÍLOHY

OBSAH

STR.

TABUĽKOVÉ PRÍLOHY

I. BYTY A BÝVANIE

Príloha č. 1	Bytová výstavba v SR v roku 2008	58
Príloha č. 2	Počet dokončených bytov v rokoch 2002 až 2008 v SR na tisíc obyvateľov	60
Príloha č. 3	Počet začatých, dokončených a rozostavaných bytov podľa druhu vlastníctva v rokoch 2002 až 2008	62

II. STAVEBNÍCTVO

Príloha č. 4	Organizačný vývoj podnikateľského prostredia v stavebníctve v rokoch 2001 až 2008	63
Príloha č. 5	Stavebná produkcia vykonaná vlastnými zamestnancami v rokoch 2001 až 2007 podľa krajov a okresov Slovenska	65
Príloha č. 6	Priemerný evidenčný počet zamestnancov v rokoch 2001 až 2007 podľa krajov a okresov Slovenska	67
Príloha č. 7	Stavebná produkcia vykonaná vlastnými zamestnancami v rokoch 2004 až 2007 podľa krajov a okresov Slovenska - v stavebných podnikoch s 20 a viac zamestnancami	69
Príloha č. 8	Štruktúra stavebnej produkcie podľa Klasifikácie produkcie (KP)	71
Príloha č. 9	Štruktúra stavebnej produkcie podľa Klasifikácie stavieb (KS)	72
Príloha č. 10	Vývoj indexov cien stavebných prác (ročné priemery)	72

III. VÝROBCOVIA V STAVEBNÍCTVE A V PSL

Príloha č. 11	Najväčšie stavebné firmy v SR podľa výroby za rok 2008	73
Príloha č. 12	Najväčší výrobcovia stavebných materiálov v SR podľa tržieb za rok 2008	74
Príloha č. 13	Ťažba stavebných surovín podľa tržieb za rok 2008	74
Príloha č. 14	Inžiniersko-projektové a výskumné organizácie v SR podľa tržieb za rok 2008	75
Príloha č. 15	Najväčšie pozemné a inžinierske stavby v SR odovzdané do užívania v roku 2008	75

IV. MEDZINÁRODNÉ POROVNANIE

Príloha č. 16	Obyvateľstvo, - hrubý domáci produkt, - medziročné tempo rastu HDP, - vývoj nezamestnanosti, - vývoj cien stavebných prác, - vývoj sektora stavebníctva, - medziročné tempo rastu sektora stavebníctva (bytová výstavba, nebytová výstavba, inžinierska výstavba), - stav bytového fondu, - počet dokončených bytov v krajinách Euroconstructu; stavebný sektor krajín Euroconstructu v roku 2008	76
---------------	---	----

TEXTOVÉ PRÍLOHY

Príloha č. 17	Legislatíva vzťahujúca sa k výstavbe a stavebníctvu	85
Príloha č. 18	Informácie o Ministerstve výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky	92
Príloha č. 19	Informácie o Zväze stavebných podnikateľov Slovenska	96

TABUĽKOVÉ PRÍLOHY

I. BYTY A BÝVANIE

Príloha č. 1

Bytová výstavba v SR v roku 2008

Okres kraj	Byty			Priemerná obytná plocha dokončeného bytu SR (m ²)
	začaté v roku 2008	dokončené v roku 2008	rozostavané k 31.12.2008	
SR spolu	28 321	17 184	66 122	70,20
Bratislava I	196	156	384	95,60
Bratislava II	1 363	1 240	3 401	63,70
Bratislava III	1 466	551	3 364	75,20
Bratislava IV	1 580	667	2 410	64,20
Bratislava V	461	399	1 420	65,30
Malacky	515	572	1 404	73,00
Pezinok	903	579	1 701	69,60
Senec	1 633	1 399	2 551	92,90
Bratislavský kraj spolu	8 117	5 563	16 635	74,80
Dunajská Streda	964	734	2 565	70,40
Galanta	660	357	1 467	62,90
Hlohovec	172	167	373	47,90
Piešťany	521	296	1 264	71,90
Senica	337	236	900	63,00
Skalica	333	179	479	65,60
Trnava	1 208	770	3 005	57,60
Trnavský kraj spolu	4 195	2 739	10 053	63,70
Bánovce nad Bebravou	124	54	317	79,40
Ilava	330	145	697	62,60
Myjava	62	53	163	71,10
Nové Mesto nad Váhom	409	237	987	59,30
Partizánske	71	21	275	86,30
Považská Bystrica	373	105	801	74,10
Prievidza	429	266	1 046	60,40
Púchov	219	209	543	57,00
Trenčín	660	380	1 349	70,20
Trenčiansky kraj spolu	2 677	1 470	6 178	64,90
Komárno	274	175	898	69,90
Levice	161	118	709	86,20
Nitra	1 281	667	2 178	66,60
Nové Zámky	576	181	938	83,40
Šaľa	233	89	823	86,10
Topoľčany	213	133	650	59,10
Zlaté Moravce	143	64	340	91,70
Nitriansky kraj spolu	2 881	1 427	6 536	72,40
Bytča	128	71	694	87,70
Čadca	479	386	927	50,00
Dolný Kubín	193	105	398	75,00
Kysucké Nové Mesto	182	101	507	72,40
Liptovský Mikuláš	600	210	1 227	59,80
Martin	632	304	1 051	63,50
Námestovo	366	205	781	88,80
Ružomberok	193	94	686	86,10
Turčianske Teplice	31	14	137	77,70
Tvrdošín	303	139	574	62,80
Žilina	804	509	2 653	71,80
Žilinský kraj spolu	3 911	2 138	9 635	67,90

Okres kraj	Byty			Priemerná obytná plocha dokončené v roku 2008 (m ²)
	začaté v roku 2008	dokončené v roku 2008	začaté v roku 2008	
Banská Bystrica	602	363	1 666	79,70
Banská Štiavnica	26	14	64	98,90
Brezno	154	113	359	51,50
Detva	47	57	190	62,80
Krupina	80	25	114	52,80
Lučenec	194	35	450	66,00
Poltár	20	8	126	73,40
Revúca	5	26	62	62,00
Rimavská Sobota	51	46	330	67,60
Veľký Krtíš	110	78	401	54,80
Zvolen	263	143	519	60,70
Žarnovica	125	75	228	53,90
Žiar nad Hronom	64	19	155	87,40
Banskobystrický kraj spolu	1 741	1 002	4 664	67,20
Bardejov	164	133	466	64,60
Humenné	102	40	282	91,50
Kežmarok	315	151	1 001	88,10
Levoča	152	65	400	68,90
Medzilaborce	1	1	6	59,00
Poprad	542	464	1 059	53,50
Prešov	829	244	1 816	84,00
Sabinov	250	94	669	65,80
Snina	62	30	147	96,60
Stará Ľubovňa	185	138	450	61,60
Stropkov	11	12	94	64,40
Svidník	48	47	167	50,10
Vranov nad Topľou	190	156	520	63,20
Prešovský kraj spolu	2 851	1 575	7 077	68,90
Gelnica	12	22	145	89,50
Košice I	60	68	144	89,40
Košice II	405	312	922	72,10
Košice III	15	9	342	97,90
Košice IV	333	80	516	91,10
Košice - okolie	428	255	1 469	85,00
Michalovce	243	167	552	75,50
Rožňava	92	93	218	56,40
Sobrance	38	10	104	106,10
Spišská Nová Ves	256	143	674	68,20
Trebišov	66	111	258	59,50
Košický kraj spolu	1 948	1 270	5 344	75,30

Prameň: Údaje sú čerpané z podkladov Štatistického úradu SR - zo zisťovaní Štvrťročného výkazu o začatých, rozostavaných a dokončených bytoch (Inv 3 - 04)

Počet dokončených bytov v rokoch 2002 až 2008 v SR na tisíc obyvateľov

Územné členenie: okres, kraj, združený kraj, SR spolu	Dokončené byty na tisíc obyvateľov						
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Bratislava I	6,2	3,0	4,1	4,9	2,8	3,5	3,8
Bratislava II	7,7	6,1	4,1	14,3	8,5	9,2	11,2
Bratislava III	4,4	1,8	4,4	7,7	4,7	23,7	8,9
Bratislava IV	4,4	1,7	6,9	7,5	8,6	10,0	7,0
Bratislava V	2,2	1,9	3,8	2,3	3,2	3,7	3,4
Malacky	3,1	4,6	5,6	4,9	6,3	5,1	8,5
Pezinok	4,1	5,6	6,1	6,3	7,6	6,8	10,1
Senec	7,2	10,5	12,2	14,0	16,9	17,9	23,6
Bratislavský kraj	4,8	4,1	5,6	7,7	7,1	9,5	9,1
Bratislavský	4,8	4,1	5,6	7,7	7,1	9,5	9,1
Dunajská Streda	6,2	4,2	4,3	5,5	4,7	5,6	6,3
Galanta	1,5	3,3	1,9	3,5	2,1	4,2	3,7
Hlohovec	5,2	4,7	1,8	2,9	1,8	3,9	3,7
Piešťany	4,0	5,2	3,8	4,4	4,1	5,6	4,6
Senica	2,5	4,9	2,1	1,9	2,7	1,5	3,9
Skalica	3,8	4,2	2,5	2,3	1,7	2,9	3,8
Trnava	3,1	4,5	3,5	3,6	10,4	7,0	6,0
Trnavský kraj	3,7	4,3	3,0	3,7	4,8	4,8	4,9
Bánovce nad Bebravou	1,6	1,3	1,2	2,0	0,8	0,9	1,4
Ilava	1,4	2,1	1,6	1,9	1,6	1,4	2,4
Myjava	2,6	0,9	2,0	0,8	1,4	0,7	1,9
Nové Mesto nad Váhom	2,8	5,2	1,4	3,1	2,5	2,2	3,8
Partizánske	1,8	1,0	0,9	0,9	0,4	0,6	0,4
Považská Bystrica	1,4	1,4	2,9	1,3	1,9	1,0	1,6
Prievidza	2,0	2,8	1,5	3,4	1,3	1,5	1,9
Púchov	2,6	3,2	3,6	2,9	2,4	3,6	4,6
Trenčín	2,8	3,5	5,2	3,8	4,4	3,5	3,4
Trenčiansky kraj	2,1	2,7	2,5	2,6	2,1	1,9	2,5
Komárno	1,4	1,8	1,7	1,3	1,7	1,5	1,6
Levice	2,0	1,3	0,8	0,8	0,7	0,7	1,0
Nitra	1,7	3,4	2,9	2,1	2,7	2,5	4,1
Nové Zámky	1,1	2,0	1,8	1,3	1,5	1,5	1,2
Šaľa	1,7	4,0	2,9	2,5	2,7	3,3	1,6
Topoľčany	2,9	2,9	2,2	1,6	2,9	2,0	1,8
Zlaté Moravce	2,2	1,4	1,3	1,2	1,4	1,4	1,5
Nitriansky kraj	1,7	2,4	2,0	1,5	1,9	1,8	2,0
Západné Slovensko	2,5	3,1	2,4	2,5	2,8	2,7	3,0
Bytča	3,0	3,3	1,7	2,5	1,5	1,8	2,3
Čadca	4,0	2,3	1,6	2,3	2,5	2,4	4,2
Dolný Kubín	5,1	1,9	2,0	1,4	1,5	2,2	2,7
Kysucké Nové Mesto	3,0	2,6	3,0	2,0	2,4	3,7	3,0
Liptovský Mikuláš	2,8	3,1	1,7	5,4	3,8	4,9	2,9
Martin	1,6	2,4	1,4	2,2	1,2	1,5	3,1
Námestovo	3,9	3,2	4,2	4,2	2,8	3,3	3,5
Ružomberok	4,7	2,1	2,1	1,9	1,2	3,3	1,6
Turčianske Teplice	1,7	3,4	0,8	1,9	4,4	0,5	0,8
Tvrdošín	4,4	2,7	4,8	4,2	2,7	3,0	3,9
Žilina	1,9	2,8	2,9	2,8	3,8	3,0	3,2
Žilinský kraj	3,0	2,7	2,4	2,9	2,6	2,8	3,1

Územné členenie: okres, kraj, združený kraj, SR spolu	Dokončené byty na tisíc obyvateľov						
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Banská Bystrica	3,0	1,2	1,5	1,2	2,8	2,8	3,3
Banská Štiavnica	3,2	3,0	2,5	2,2	0,6	1,9	0,8
Brezno	1,1	1,3	0,9	1,2	1,1	0,9	1,8
Detva	3,1	2,1	1,0	1,4	3,0	1,4	1,7
Krupina	5,3	5,3	1,4	1,6	1,4	1,6	1,1
Lučenec	2,0	0,9	1,2	1,3	1,2	0,8	0,5
Poltár	2,6	0,8	1,0	1,0	0,7	0,9	0,4
Revúca	0,6	0,7	1,1	0,3	0,2	0,5	0,6
Rimavská Sobota	1,5	1,7	1,1	0,5	0,7	1,0	0,6
Veľký Krtíš	0,9	0,7	1,3	0,9	0,6	0,6	1,7
Zvolen	3,3	2,4	1,6	2,6	2,4	2,1	2,1
Žarnovica	2,9	1,3	1,3	1,3	0,9	2,9	2,8
Žiar nad Hronom	1,0	1,2	0,7	0,4	0,5	0,2	0,4
Banskobystrický kraj	2,2	1,5	1,2	1,2	1,4	1,4	1,5
Stredné Slovensko	2,6	2,1	1,8	2,0	2,0	2,1	2,3
Bardejov	2,2	2,1	1,8	1,9	2,0	1,4	1,7
Humenné	4,1	3,0	1,1	2,2	1,1	1,6	0,6
Kežmarok	2,1	2,0	2,5	2,2	3,4	2,9	2,3
Levoča	4,0	3,2	1,4	1,8	1,8	3,2	2,0
Medzilaborce	2,4	1,8	0,4	0,5	0,2	0,4	0,1
Poprad	2,0	2,8	2,1	3,2	1,2	2,3	4,4
Prešov	1,4	2,6	2,1	2,4	1,8	3,0	1,5
Sabinov	4,4	1,8	1,3	3,2	2,9	1,7	1,7
Snina	2,0	0,6	0,7	1,1	0,8	0,7	0,8
Stará Ľubovňa	2,1	1,9	1,3	1,6	1,4	2,4	2,7
Stropkov	2,0	1,0	1,3	1,7	2,8	0,6	0,6
Svidník	2,8	2,7	1,9	1,3	0,4	1,8	1,4
Vranov nad Topľou	2,9	1,5	1,2	2,0	1,1	2,0	2,0
Prešovský kraj	2,4	2,2	1,7	2,2	1,7	2,1	2,0
Gelnica	1,3	3,3	1,6	1,9	1,7	1,7	0,7
Košice I	1,3	0,5	0,3	0,9	0,6	0,6	1,0
Košice II	0,9	1,3	1,0	1,0	1,6	1,1	3,9
Košice III	0,8	1,3	0,4	0,5	0,7	3,1	0,3
Košice IV	1,6	0,5	1,3	0,9	1,2	1,2	1,4
Košice - okolie	3,4	2,6	2,2	2,1	1,7	2,2	2,3
Michalovce	1,3	1,0	0,9	1,2	0,7	0,3	1,5
Rožňava	1,4	1,2	0,4	0,7	0,3	0,7	1,5
Sobrance	1,4	1,3	0,8	0,5	0,3	0,3	0,4
Spišská Nová Ves	2,7	1,9	2,0	1,8	1,5	2,5	1,5
Trebišov	1,2	2,2	0,7	0,9	0,6	1,1	1,1
Košický kraj	1,7	1,6	1,1	1,2	1,0	1,3	1,6
Východné Slovensko	2,1	1,9	1,4	1,7	1,4	1,7	1,8
SR - spolu	2,6	2,6	2,3	2,8	2,7	3,1	3,2

Prameň: Vlastný prepočet podľa „Štvrtročného výkazu o začatých, rozostavaných a dokončených bytoch“, ŠÚ SR, 2002 - 2008 a publikácie Stav a pohyb obyvateľstva v SR, ŠÚ SR, 2002 - 2008

Počet začatých, dokončených a rozostavaných bytov podľa druhu vlastníctva v rokoch 2002 až 2008

Ukazovateľ	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Začaté byty ¹⁾ celkom:	14 607	14 065	16 586	19 796	20 592	18 116	28 321
Verejný sektor spolu a v tom:	3 487	1 577	2 436	3 023	3 374	2 632	3 399
» medzinárodné	-	-	-	-	-	0	0
» štátne	1	-	42	35	1	5	1
» obecné	3 486	1 577	2 394	2 988	3 373	2 627	3 398
Súkromný sektor spolu a v tom:	11 120	12 488	14 150	16 773	17 218	15 484	24 922
» medzinárodné	-	-	-	-	-	0	0
» tuzemské	10 699	12 347	14 089	16 756	17 196	15 452	24 809
» družstevné	418	5	-	-	-	2	52
» združení, politických strán a cirkví	3	12	61	17	19	30	60
» zahraničné	-	124	-	-	3	0	1
Dokončené byty ²⁾ celkom:	14 213	13 980	12 592	14 863	14 444	16 473	17 184
Verejný sektor spolu a v tom:	2 429	3 993	1 546	2 103	2 143	3 155	2 632
» medzinárodné	0	1	1	-	-	0	0
» štátne	32	26	17	71	-	6	1
» obecné	2 397	3 966	1 528	2 032	2 143	3 149	2 631
Súkromný sektor spolu a v tom:	11 784	9 987	11 046	12 760	12 301	13 318	14 552
» medzinárodné	57	1	-	-	-	0	0
» tuzemské	11 452	9 909	10 960	12 443	12 293	13 303	14 527
» družstevné	267	64	77	302	-	2	20
» združení, politických strán a cirkví	8	13	9	11	8	13	4
» zahraničné	-	-	-	4	-	0	1
Rozostavané byty ³⁾ k 31.12. celkom:	46 271	39 593	43 981	48 874	54 086	55 259	66 122
Verejný sektor spolu a v tom:	6 214	4 043	4 628	5 503	6 374	5 600	6 081
» medzinárodné	1	-	-	-	-	0	0
» štátne	372	300	314	237	237	115	114
» obecné	5 841	3 743	4 314	5 266	6 137	5 485	5 967
Súkromný sektor spolu a v tom:	40 057	35 550	39 353	43 371	47 712	49 659	60 041
» medzinárodné	55	53	53	53	53	53	49
» tuzemské	37 968	34 208	38 163	42 533	47 288	49 221	59 521
» družstevné	1 825	1 001	872	570	149	147	177
» združení, politických strán a cirkví	205	161	138	92	99	115	170
» zahraničné	4	127	127	123	123	123	124

¹⁾ Začaté byty sú tie, na ktoré boli vydané stavebné povolenia.

²⁾ Dokončené byty sú tie, na ktoré boli vydané kolaudačné rozhodnutia, potvrdzujúce ich užívateľnosť.

³⁾ Rozostavané byty ku koncu sledovaného obdobia - rozdiel začatých a dokončených bytov podľa údajov ŠÚ SR.

Prameň: Údaje sú čerpané z podkladov Štatistického úradu SR - zo zisťovania štvrtročného výkazu o začatých, rozostavaných a dokončených bytoch (Inv 3 - 04)

II. STAVEBNÍCTVO

Príloha č. 4

Organizačný vývoj podnikateľského prostredia v stavebníctve v rokoch 2001 až 2008

Názov ukazovateľa	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008 ^{*)}
Stavebné podniky podľa veľkostnej štruktúry - počet								
Malé podniky	3 449	4 342	4 591	5 151	5 786	6 170	6 783	8 070
0-9	2 425	3 196	3 344	3 797	4 409	4 630	4 877	5 746
10-19	670	844	910	963	998	1 166	1 472	1 914
20-49	354	302	337	391	379	374	434	410
Stredné podniky	245	248	248	278	261	274	269	273
50-249	245	248	248	278	261	274	269	273
Veľké podniky	23	24	26	20	29	24	22	25
250-499	11	14	16	13	20	17	15	17
500 a viac	12	10	10	7	9	8	7	8
Živnostníci	39 764	41 627	49 226	57 078	62 436	66 757	72 403	82 492
SR spolu	43 481	46 254^x	54 186^x	62 641^x	68 661^x	73 362^x	79 690^x	91 288^x
Stavebná produkcia vykonaná vlastnými zamestnancami podľa veľkostnej štruktúry podnikov, bežné ceny (bez stavebných závodov nestavebných podnikov) - v mil. Sk								
Malé podniky	24 939	25 945	26 070	26 809	33 371	42 427	45 488	48 434
0-9	9 788	10 202	10 286	10 886	11 632	15 587	16 449	29 469
10-19	6 842	7 132	7 798	7 711	10 005	10 417	12 977	
20-49	8 309	8 611	7 986	8 212	11 734	16 422	16 062	
Stredné podniky	16 929	19 861	20 072	21 157	26 079	28 248	32 016	35 225
50-99	7 620	8 722	6 608	8 442	11 397	12 902	13 967	35 225
100-249	9 309	11 139	13 464	12 715	14 682	15 345	18 048	
Veľké podniky	15 464	14 362	17 080	21 344	27 217	31 053	33 031	41 322
250-499	2 020	3 522	4 378	6 112	8 521	7 338	10 575	10 307
500 a viac	13 444	10 840	12 702	15 232	18 696	23 715	22 456	31 015
Živnostníci	20 570	24 097	28 286	32 778	37 136	46 183	52 962	63 620
SR spolu	77 902	84 265	91 508	102 088	123 803	147 910	163 496	188 601
Podiel veľkostnej skupiny podnikov na celkovom objeme stavebnej produkcie - v %								
Malé podniky	32,0	30,8	28,5	26,3	26,0	28,7	27,8	25,7
Stredné podniky	21,7	23,6	21,9	20,7	21,3	19,1	19,6	18,7
Veľké podniky	19,9	17,0	18,7	20,9	22,3	21,0	20,2	21,9
Živnostníci	26,4	28,6	30,9	32,1	30,4	31,2	32,4	33,7
SR spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Priemerný evidenčný počet zamestnancov podľa veľkostnej štruktúry podnikov - fyzické osoby								
Malé podniky	31 347	30 313	28 870	28 750	31 196	32 431	34 834	37 032
0-9	13 262	13 277	12 474	11 416	11 918	12 556	12 722	24 149
10-19	7 680	7 689	8 133	8 530	9 250	9 745	11 176	
20-49	10 405	9 347	8 263	8 804	10 028	10 130	10 936	
Stredné podniky	22 609	24 212	23 715	21 853	24 324	22 422	22 579	23 330
50-99	9 699	11 361	8 970	9 046	10 664	10 884	11 181	23 330
100-249	12 910	12 851	14 745	12 807	13 660	11 538	11 398	
Veľké podniky	18 651	15 548	14 773	13 559	12 724	14 231	14 103	14 340
250-499	3 337	5 637	4 741	4 546	4 160	4 985	5 145	5 007
500 a viac	15 314	9 911	10 032	9 013	8 564	9 246	8 958	9 333
Živnostníci	52 490	57 751	63 796	69 438	74 507	87 563	94 471	105 560
SR spolu	125 097	127 824	131 154	133 600	142 751	155 647	165 987	180 262

Podiel veľkostnej skupiny podnikov na zamestnanosti v stavebníctve - v %								
Malé podniky	25,1	23,7	22,0	21,5	21,9	20,7	21,0	20,5
Stredné podniky	18,1	18,9	18,1	16,4	17,0	14,3	13,6	12,9
Veľké podniky	14,9	12,2	11,3	10,1	8,9	9,1	8,5	8,0
Živnostníci	42,0	45,2	48,6	52,0	52,2	55,9	56,9	58,6
SR spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100 00,0	100,0	100,0
Produktivita práce zo stavebnej produkcie podľa veľkostnej štruktúry podnikov (bez stavebných závodov nestavebných podnikov), bežné ceny - v Sk								
Malé podniky	795 605	855 888	903 011	932 475	1 069 723	1 308 209	1 305 854	1 307 896
0-9	738 051	768 374	824 566	953 573	976 063	1 215 539	1 293 029	1 220 299
10-19	890 925	927 509	958 815	903 941	1 081 592	1 099 112	1 161 106	
20-49	798 604	921 282	966 509	932 762	1 170 083	1 621 154	1 468 704	
Stredné podniky	748 760	820 295	846 363	968 149	1 072 142	1 259 824	1 417 935	1 511 144
50-99	785 606	767 723	736 679	933 269	1 068 723	1 185 445	1 249 185	1 511 144
100-249	721 078	866 772	913 089	992 786	1 074 811	1 329 986	1 583 473	
Veľké podniky	829 131	923 744	1 156 162	1 574 122	2 139 017	2 182 069	2 342 092	2 881 590
250-499	605 453	624 866	923 400	1 344 286	2 048 415	1 471 944	2 055 336	2 058 518
500 a viac	877 871	1 093 735	1 266 163	1 690 047	2 183 027	2 564 934	2 506 790	3 323 154
Živnostníci	391 884	417 257	443 382	472 047	498 423	527 426	560 616	602 690
SR spolu	622 738	659 226	697 710	764 125	867 263	944 227	984 994	1 046 260
Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca podľa veľkostnej štruktúry podnikov (bez stavebných závodov nestavebných podnikov) - v Sk								
Malé podniky	10 467	11 433	12 539	13 801	13 814	14 807	16 086	17 174
0-9	9 354	9 496	11 232	12 327	12 913	13 593	14 799	15 702
10-19	9 970	13 255	13 778	13 920	13 722	14 527	14 822	
20-49	12 252	12 686	13 292	15 597	14 970	16 605	18 874	
Stredné podniky	12 658	13 278	13 553	15 340	16 936	18 670	20 216	22 958
50-99	12 075	12 945	12 913	14 606	16 842	17 133	19 105	22 958
100-249	13 095	13 573	13 942	15 859	17 010	20 120	21 305	
Veľké podniky	14 547	15 776	17 292	19 410	22 567	24 282	26 297	29 345
250-499	12 266	13 684	15 708	18 040	22 331	23 190	24 990	29 178
500 a viac	15 044	16 966	18 041	20 102	22 682	24 871	27 047	29 435
Živnostníci	7 828	8 016	8 301	8 663	9 038	9 487	9 766	10 294
SR spolu	11 077	11 570	12 127	13 106	13 903	14 706	15 570	16 753

x - V tomto počte sú zahrnuté aj podniky s nezisteným počtom zamestnancov (rok 2002 - 13; rok 2003 - 95, rok 2004 - 114, rok 2005 - 149, rok 2006 - 137 podnikov, rok 2007 - 213, rok 2008 - 428 podnikov).

*) - Predbežné údaje

Pramene:

- [1] Ročenka stavebníctva 2005, 2006, 2007, 2008 ŠÚ SR, Bratislava 2005, 2006, 2007, 2008
 [2] Stavebná produkcia, zamestnanci a mzdy v stavebných podnikoch SR 12/2008, ŠÚ SR, Bratislava 2009
 [3] Bulletin 12/2005, 12/2006, 12/2007, 12/2008 ŠÚ SR, Bratislava 2006, 2007, 2008, 2009

Stavebná produkcia vykonaná vlastnými zamestnancami v rokoch 2001 až 2007 podľa krajov a okresov Slovenska ¹⁾

Okres Kraj	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
SR spolu	77 903	84 265	91 508	102 088	123 803	147 910	163 496
Bratislava I	1 675	1 480	1 359	1 442	1 295	1 361	2 234
Bratislava II	10 112	9 310	11 092	11 174	14 223	17 672	17 398
Bratislava III	5 746	4 663	5 422	7 993	10 276	9 141	11 483
Bratislava IV	1 687	2 397	2 237	2 445	2 347	2 426	2 410
Bratislava V	1 233	1 387	1 569	1 719	1 887	2 168	2 392
Malacky	718	710	781	927	991	1 135	1 236
Pezinok	410	512	561	669	729	803	1 064
Senec	747	836	723	879	860	1 000	1 091
Bratislavský kraj spolu	22 328	21 296	23 744	27 247	32 607	35 704	39 308
Dunajská Streda	1 749	1 930	2 244	2 577	3 076	3 995	4 596
Galanta	1 157	1 281	1 607	1 796	2 066	2 636	2 888
Hlohovec	486	640	569	640	893	988	1 059
Piešťany	967	1 120	1 014	1 218	1 295	1 705	1 824
Senica	682	682	875	915	968	1 265	1 324
Skalica	440	441	424	598	642	864	861
Trnava	1 607	2 104	2 036	2 566	2 621	3 245	3 494
Trnavský kraj spolu	7 088	8 198	8 769	10 309	11 561	14 697	16 047
Bánovce nad Bebravou	460	458	495	544	706	869	934
Ilava	521	492	619	725	909	1 010	1 143
Myjava	170	201	231	154	213	241	273
Nové Mesto nad Váhom	380	512	539	707	704	854	1 003
Partizánske	414	301	335	411	480	591	704
Považská Bystrica	1 589	1 352	1 702	1 834	2 164	3 503	3 381
Prievidza	1 991	2 007	2 743	3 430	4 162	4 087	4 411
Púchov	417	373	435	454	502	639	656
Trenčín	1 493	1 409	1 871	1 922	2 340	2 915	3 580
Trenčiansky kraj spolu	7 436	7 105	8 970	10 181	12 179	14 708	16 085
Komárno	489	563	655	739	859	1 265	1 450
Levice	727	851	856	891	1 149	1 600	1 587
Nitra	2 737	3 529	3 756	3 653	4 619	5 698	5 803
Nové Zámky	480	568	765	809	1 064	1 336	1 689
Šaľa	786	1 005	1 070	656	751	932	968
Topoľčany	519	655	698	835	1 071	1 236	1 339
Zlaté Moravce	464	716	1 065	1 104	1 262	1 443	1 669
Nitriansky kraj spolu	6 202	7 887	8 865	8 687	10 775	13 410	14 505
Bytča	311	389	435	512	664	691	878
Čadca	1 063	1 346	1 234	1 395	1 863	1 927	2 172
Dolný Kubín	437	657	820	757	1 000	1 115	1 433
Kysucké Nové Mesto	730	899	809	764	1 231	1 359	1 766
Liptovský Mikuláš	864	1 007	1 122	1 275	1 723	1 659	1 762
Martin	630	818	778	797	999	1 228	1 478
Námestovo	1 162	1 513	1 631	1 769	2 291	2 433	2 492
Ružomberok	288	375	377	421	565	834	809
Turčianske Teplice	70	70	74	110	126	138	168

Okres kraj	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Tvrdošín	294	337	407	526	702	699	782
Žilina	5 036	5 639	6 229	7 133	10 629	12 463	13 842
Žilinský kraj spolu	10 885	13 051	13 916	15 459	21 793	24 545	27 582
Banská Bystrica	2 525	2 604	2 147	2 499	2 406	3 212	3 976
Banská Štiavnica	324	355	354	457	483	567	637
Brezno	312	403	354	418	453	623	790
Detva	71	84	101	113	157	226	272
Krupina	94	119	130	125	132	187	229
Lučenec	438	522	538	450	525	729	879
Poltár	41	30	32	39	85	114	159
Revúca	58	67	82	98	115	159	210
Rimavská Sobota	250	296	254	286	288	414	522
Veľký Krtíš	188	228	221	257	328	475	542
Zvolen	1 176	1 310	1 249	1 093	1 172	1 816	2 016
Žarnovica	175	219	241	274	298	352	429
Žiar nad Hronom	297	420	475	655	707	868	1 042
Banskobystrický kraj spolu	5 947	6 657	6 178	6 764	7 150	9 743	11 704
Bardejov	920	1 089	1 272	1 500	1 586	1 939	2 381
Humenné	515	557	611	695	939	1 236	1 253
Kežmarok	294	313	385	488	542	760	1 051
Levoča	166	204	240	281	283	330	394
Medzilaborce	32	42	47	45	42	51	66
Poprad	1 725	1 626	1 852	2 111	1 759	1 806	2 041
Prešov	1 707	1 995	1 985	2 078	2 425	3 127	3 738
Sabinov	325	420	492	655	830	959	1 271
Snina	361	528	514	510	395	440	596
Stará Ľubovňa	1 112	1 317	1 406	1 520	1 799	2 038	2 331
Stropkov	107	129	146	175	200	279	323
Svidník	235	338	340	368	406	483	532
Vranov nad Topľou	453	518	644	663	857	994	1 108
Prešovský kraj spolu	7 952	9 075	9 934	11 089	12 062	14 441	17 084
Gelnica	99	107	82	129	113	170	184
Košice I	3 424	4 020	3 958	4 413	5 690	7 740	6 406
Košice II	754	888	834	1 055	1 210	1 750	1 451
Košice III	543	297	226	267	267	332	334
Košice IV	2 077	1 982	2 151	2 362	3 651	4 808	6 193
Košice - okolie	714	803	769	816	966	847	886
Michalovce	994	1 301	1 196	1 314	1 489	1 982	2 345
Rožňava	266	227	276	289	323	490	475
Sobrance	71	1 111	127	136	111	134	168
Spišská Nová Ves	860	879	1 097	1 132	1 403	1 783	2 046
Trebišov	263	378	415	439	453	626	691
Košický kraj spolu	10 065	10 995	11 131	12 352	15 677	20 662	21 180

¹⁾ - Podľa sídla podniku, bez stavebných závodov nestavebných podnikov

Prameň: Ročenka stavebníctva 2005, 2006, 2007, 2008, ŠÚ SR, november 2005, 2006, 2007, 2008

Priemerný evidenčný počet zamestnancov v rokoch 2001 až 2007 podľa krajov a okresov Slovenska ¹⁾

Okres kraj	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
SR spolu	125 097	127 824	131 154	133 600	142 751	156 647	165 987
Bratislava I	2 070	1 908	1 807	1 618	1 388	1 357	1 643
Bratislava II	11 180	9 313	8 595	8 226	9 073	9 097	9 328
Bratislava III	5 485	5 180	4 841	5 084	5 120	4 808	4 752
Bratislava IV	2 092	2 387	2 406	2 433	2 018	2 159	2 064
Bratislava V	2 179	2 189	2 214	2 387	2 371	2 534	2 565
Malacky	1 280	1 367	1 445	1 479	1 532	1 767	1 822
Pezinok	841	949	884	1 084	1 133	1 277	1 334
Senec	1 265	1 319	1 215	1 331	1 327	1 557	1 483
Bratislavský kraj spolu	26 391	24 613	23 407	23 642	23 962	24 574	24 991
Dunajská Streda	3 360	3 570	3 714	4 073	4 490	5 467	5 960
Galanta	2 465	2 580	2 879	3 080	3 379	3 912	4 120
Hlohovec	843	1 007	1 085	1 088	1 227	1 291	1 398
Piešťany	1 748	1 882	1 738	1 665	1 790	1 900	1 976
Senica	1 326	1 322	1 666	1 531	1 579	1 782	1 841
Skalica	879	864	873	1 024	1 063	1 233	1 291
Trnava	2 448	2 549	2 814	3 032	3 104	3 521	3 838
Trnavský kraj spolu	13 068	13 774	14 768	15 493	16 632	19 106	20 424
Bánovce nad Bebravou	838	867	914	917	1 023	1 128	1 228
Ilava	868	882	970	1 066	1 231	1 224	1 339
Myjava	304	337	388	350	400	409	437
Nové Mesto nad Váhom	743	756	925	976	1 033	1 125	1 172
Partizánske	701	605	634	714	803	955	1 070
Považská Bystrica	2 772	2 610	2 848	3 045	3 148	3 536	3 699
Prievidza	3 562	3 502	3 776	4 002	4 398	4 827	4 635
Púchov	821	802	863	875	906	1 023	971
Trenčín	2 580	2 450	2 705	2 641	2 852	3 364	3 522
Trenčiansky kraj spolu	13 188	12 811	14 024	14 586	15 794	17 591	18 073
Komárno	1 064	1 186	1 190	1 258	1 384	1 756	2 040
Levice	1 433	1 607	1 518	1 582	1 902	2 325	2 347
Nitra	4 828	5 142	4 925	4 494	5 102	5 783	6 091
Nové Zámky	1 177	1 293	1 489	1 567	1 806	2 143	2 566
Šaľa	1 339	1 481	1 570	1 127	1 209	1 390	1 427
Topoľčany	1 293	1 409	1 410	1 444	1 668	1 790	1 897
Zlaté Moravce	827	883	981	1 034	1 097	1 351	1 469
Nitriansky kraj spolu	11 961	13 001	13 083	12 506	14 168	16 538	17 837
Bytča	740	828	894	1 000	1 073	1 204	1 324
Čadca	2 227	2 406	2 559	2 647	2 969	3 095	3 293
Dolný Kubín	659	844	909	845	1 034	1 088	1 226
Kysucké Nové Mesto	1 227	1 410	1 538	1 458	1 574	1 701	1 818
Liptovský Mikuláš	1 609	1 594	1 643	1 625	1 761	1 933	2 016
Martin	1 324	1 437	1 539	1 564	1 663	1 961	2 134
Námestovo	2 873	3 257	3 611	3 601	4 245	4 203	4 131
Ružomberok	655	703	725	743	885	1 132	1 150
Turčianske Teplice	156	175	188	208	229	229	269
Tvrdošín	665	699	808	943	1 135	1 148	1 146
Žilina	8 419	8 616	8 912	9 020	9 912	10 728	11 377
Žilinský kraj spolu	20 554	21 970	23 327	23 652	26 480	28 422	29 884

Okres kraj	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Banská Bystrica	4 604	4 542	3 888	3 921	3 849	4 055	4 500
Banská Štiavnica	654	716	653	701	750	767	821
Brezno	654	756	716	789	827	964	1 093
Detva	171	185	208	244	309	389	439
Krupina	186	225	256	265	289	289	364
Lučenec	1 035	983	880	896	974	1 046	1 112
Poltár	85	64	82	109	166	191	248
Revúca	131	143	162	196	219	257	332
Rimavská Sobota	586	587	532	551	543	597	727
Veľký Krtíš	383	408	416	474	605	709	781
Zvolen	1 810	1 931	1 682	1 559	1 553	1 732	1 883
Žarnovica	410	447	490	509	587	594	665
Žiar nad Hronom	613	721	771	909	935	1 086	1 253
Banskobystrický kraj spolu	11 321	11 709	10 737	11 123	11 606	12 676	14 218
Bardejov	2 403	2 594	2 750	3 203	3 095	3 354	3 839
Humenné	998	1 042	1 134	1 269	1 397	1 480	1 471
Kežmarok	665	677	797	930	1 016	1 330	1 688
Levoča	447	447	483	524	516	572	634
Medzilaborce	78	57	66	81	77	89	109
Poprad	2 576	2 338	2 504	2 505	2 200	2 374	2 469
Prešov	3 164	3 319	3 344	3 369	3 528	4 041	4 537
Sabinov	693	851	966	1 176	1 350	1 555	1 934
Snina	792	904	1 100	994	784	680	769
Stará Ľubovňa	2 415	2 689	2 771	2 891	3 126	3 389	3 544
Stropkov	249	270	314	370	369	493	512
Svidník	478	692	691	738	784	862	865
Vranov nad Topľou	851	947	1 040	1 195	1 447	1 540	1 568
Prešovský kraj spolu	15 809	16 825	17 959	19 245	19 689	21 759	23 939
Gelnica	188	199	197	229	321	253	287
Košice I	3 687	3 708	3 859	3 536	3 529	3 849	3 712
Košice II	1 418	1 562	1 508	1 451	1 563	1 732	1 614
Košice III	430	438	427	415	402	462	480
Košice IV	2 190	1 992	2 151	2 095	2 503	2 736	2 988
Košice - okolie	886	826	935	963	1 029	1 145	1 273
Michalovce	1 363	1 507	1 581	1 509	1 686	1 988	2 065
Rožňava	466	437	481	460	501	635	751
Sobrance	208	253	344	324	240	233	244
Spišská Nová Ves	1 498	1 614	1 756	1 729	2 061	2 123	2 296
Trebišov	471	584	611	642	684	825	911
Košický kraj spolu	12 805	13 121	13 850	13 353	14 419	15 981	16 621

¹⁾ - Podľa sídla podniku, bez stavebných závodov nestavebných podnikov

Prameň: Ročenka stavebníctva 2005, 2006, 2007, 2008, ŠÚ SR, november 2005, 2006, 2007, 2008

Stavebná produkcia vykonaná vlastnými zamestnancami v rokoch 2004 až 2007 podľa krajov a okresov Slovenska - v stavebných podnikoch s 20 a viac zamestnancami:

A) Podľa sídla podniku

B) V tuzemsku podľa miesta realizácie stavby

Okres Kraj	A)				B)			
	2004	2005	2006	2007	2004	2005	2006	2007
SR spolu	50 713	65 029	75 723	81 108	46 382	59 808	71 322	75 457
Bratislava I	546	399	606	1 213	2 809	2 627	5 113	6 420
Bratislava II	9 495	12 420	16 007	15 204	3 468	4 992	5 496	7 243
Bratislava III	6 966	9 156	8 184	10 300	2 180	1 362	1 687	1 700
Bratislava IV	1 421	1 268	1 414	1 142	1 302	2 458	1 715	2 265
Bratislava V	465	568	851	795	1 105	1 151	1 061	1 080
Malacky	D	D	D	D	915	430	1 490	1 022
Pezinok	D	D	D	D	501	1 789	1 610	789
Senec	197	118	212	161	497	698	702	759
Bratislavský kraj spolu	19 336	24 166	27 552	29 094	12 777	15 507	18 874	21 276
Dunajská Streda	663	935	928	1 292	638	589	1 001	1 358
Galanta	337	354	385	466	330	275	639	763
Hlohovec	D	D	327	D	330	420	926	544
Piešťany	615	646	799	934	429	937	1 512	1 854
Senica	176	178	201	250	142	311	286	628
Skalica	D	D	-	D	284	206	942	703
Trnava	1 176	1 147	1 263	1 359	5 399	4 546	2 914	4 798
Trnavský kraj spolu	3 196	3 678	3 903	4 690	7 552	7 284	8 220	10 647
Bánovce nad Bebravou	161	247	334	293	136	199	213	187
Ilava	D	281	D	357	164	312	201	492
Myjava	D	D	D	D	63	98	103	81
Nové Mesto nad Váhom	267	D	D	D	420	445	777	1 272
Partizánske	D	D	D	-	36	88	38	95
Považská Bystrica	577	710	1 761	1 388	1 360	2 608	904	976
Prievidza	2 333	2 863	2 430	2 513	1 110	951	841	849
Púchov	D	D	D	D	968	904	507	312
Trenčín	858	1 008	1 238	1 622	1 487	1 161	1 982	1 045
Trenčiansky kraj spolu	4 552	5 454	6 540	6 627	5 744	6 766	5 565	5 310
Komárno	129	130	136	202	474	388	351	512
Levice	179	256	380	296	444	492	961	931
Nitra	2 019	2 626	3 113	3 036	1 355	1 766	2 672	1 878
Nové Zámky	68	145	161	275	280	327	381	419
Šaľa	189	D	181	D	137	235	363	320
Topoľčany	320	431	375	346	280	588	374	381
Zlaté Moravce	770	D	913	D	163	293	331	174
Nitriansky kraj spolu	3 674	4 627	5 260	5 376	3 133	4 089	5 435	4 615
Bytča	D	D	D	D	210	759	933	220
Čadca	249	382	278	236	937	646	666	844
Dolný Kubín	365	459	526	702	77	558	844	935
Kysucké Nové Mesto	183	503	561	847	323	118	1 151	112
Liptovský Mikuláš	879	1 194	1 054	1 019	620	1 102	742	1 480
Martin	111	123	252	286	401	586	685	633
Námestovo	172	452	523	508	108	530	195	258
Ružomberok	93	110	239	81	292	399	444	377
Turčianske Teplice	D	D	-	-	18	20	39	46

Okres Kraj	A)				B)			
	2004	2005	2006	2007	2004	2005	2006	2007
Tvrdošín	125	D	D	D	369	240	117	85
Žilina	4 153	6 799	8 121	8 676	2 110	4 751	8 597	5 574
Žilinský kraj spolu	6 360	10 310	1 738	12 640	5 465	9 709	14 414	10 564
Banská Bystrica	800	837	801	1 105	691	1 534	2 391	1 683
Banská Štiavnica	283	314	344	361	49	71	98	85
Brezno	122	112	108	136	162	319	255	217
Detva	-	-	-	-	53	18	25	225
Krupina	D	D	D	D	23	19	82	60
Lučenec	109	178	202	252	208	709	345	433
Poltár	-	-	-	-	3	6	5	14
Revúca	-	-	-	D	24	391	410	86
Rimavská Sobota	D	D	D	D	409	606	203	400
Veľký Krtíš	D	54	75	60	174	138	149	221
Zvolen	361	718	1 062	1 042	902	883	600	1 027
Žarnovica	D	D	D	D	294	879	640	183
Žiar nad Hronom	326	329	309	365	695	561	496	545
Banskobystr. kraj spolu	2 392	2 591	2 982	3 421	3 687	6 134	5 699	5 179
Bardejov	615	589	655	875	161	186	364	312
Humenné	247	472	687	605	286	288	463	357
Kežmarok	D	D	51	93	58	464	184	312
Levoča	D	D	D	D	66	92	186	124
Medzilaborce	-	-	-	-	43	92	78	28
Poprad	1 208	825	721	752	1 129	2 060	2 795	4 863
Prešov	686	1 014	1 338	1 586	812	1 001	1 804	2 737
Sabinov	137	236	257	330	86	164	133	145
Snina	279	167	186	281	93	64	143	123
Stará Ľubovňa	260	455	422	440	141	207	152	204
Stropkov	-	-	D	D	75	57	72	79
Svidník	79	81	96	84	90	65	160	112
Vranov nad Topľou	139	222	242	222	219	141	366	545
Prešovský kraj spolu	3 681	4 101	4 710	5 310	3 259	4 881	6 901	9 942
Gelnica	D	D	D	-	81	67	84	105
Košice I	3 531	4 664	6 269	5 166	1 156	819	1 071	1 689
Košice II	363	450	765	533	577	917	1 274	689
Košice III	D	D	D	D	52	51	75	173
Košice IV	1 699	2 836	3 744	5 262	353	772	1 032	1 520
Košice - okolie	382	446	65	52	398	456	261	324
Michalovce	788	901	1 174	1 625	949	1 061	1 177	1 524
Rožňava	D	D	D	D	276	318	233	286
Sobrance	D	D	D	D	31	140	62	214
Spišská Nová Ves	471	598	760	1 017	243	461	536	602
Trebišov	127	108	17	159	649	376	409	798
Košický kraj spolu	7 522	10 102	13 038	13 951	4 765	5 438	6 213	7 923

Poznámka: D - údaje nie sú uvedené z dôvodu ochrany dôverných dát.

Prameň: Ročenka stavebníctva 2008, ŠÚ SR, november 2008

Štruktúra stavebnej produkcie podľa Klasifikácie produkcie (KP) (v mil. Sk)

Stavebná produkcia vykonaná vlastnými zamestnancami podľa KP ^{*)} (bežné ceny)	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Príprava staveniska	1 650	1 883	1 773	2 325	2 457	2 429	2 211
Pozemné a inžinierske stavby - stavebné práce hrubej stavby	29 881	31 922	34 743	35 753	49 861	58 921	61 971
Práce hrubej stavby budov jednobytových a dvojbytových	1 390	755	943	612	588	795	1 096
Práce hrubej stavby budov viacbytových	1 228	1 961	2 047	1 650	2 783	3 841	6 182
Práce hrubej stavby budov pre priemysel a skladovanie	2 277	2 441	2 881	4 903	7 014	7 750	8 802
Práce hrubej stavby budov pre obchod a služby	2 641	2 288	3 163	2 757	3 927	6 194	6 388
Práce hrubej stavby budov inde neuvedené	1 198	1 325	1 597	1 352	1 551	1 888	1 800
Práce hrubej stavby mostov, visutých diaľnic, tunelov a podchodov	2 961	3 959	3 985	5 379	6 977	6 397	6 750
Práce na stavbe diaľkových potrub. vedení, komunikačných a energetických káblov	1 545	992	1 731	1 861	1 717	2 329	2 477
Práce na stavbe miestnych potrub. vedení a káblov vr. doplnkových konštrukcií	1 667	2 307	2 452	2 397	3 318	4 571	3 740
Práce hrubej stavby objektov pre energetiku, výrobu a ťažbu	387	604	802	591	479	497	457
Práce hrubej stavby ostatných objektov inde neuvedené	854	864	1 365	1 193	1 824	1 771	1 568
Kompletovanie a montáž prefabrikovaných konštrukcií	1 419	1 130	1 488	794	744	927	759
Strešné konštrukcie a krytiny - zastrešovacie práce	830	958	796	812	881	933	1 043
Stavba komunikácií, letiskových a športových plôch - stavebné práce	6 322	7 920	8 147	7 478	12 317	15 091	14 598
Stavba vodohospodárskych diel - stavebné práce hrubej stavby	1 495	746	379	670	635	669	766
Iné špecializované stavebné práce	3 667	3 672	2 967	3 305	5 108	5 267	5 546
Stavebno-inštalčné práce	4 695	4 799	4 745	6 842	7 687	9 095	11 267
Kompletačné a dokončovacie práce	4 374	4 017	3 664	5 544	4 702	4 750	5 239
Omietkárské práce	779	818	768	1 788	1 045	1 039	1 044
Stolárske a zámočnicke práce	859	1 072	818	954	983	945	859
Obkladanie stien a dlážok a kladenie dlážkových krytín	610	739	623	1 040	985	1 122	1 176
Maliarske, natieračské a sklenárske práce	428	471	411	551	489	550	612
Ostatné kompletačné a dokončovacie práce	1 698	917	1 044	1 211	1 200	1 093	1 549
Prenájom stavebných a demolačných strojov a zariadení s obsluhou	102	214	213	250	322	529	420
Stavebná produkcia spolu	40 702	42 835	45 138	50 713	65 029	75 723	81 108

*) V stavebných podnikoch s 20 a viac zamestnancami

Prameň: Ročenka stavebníctva 2005, 2006, 2007, 2008, ŠÚ SR, november 2005, 2006, 2007, 2008

Štruktúra stavebnej produkcie podľa Klasifikácie stavieb (KS)

Stavebná produkcia podľa dodávateľských zmlúv na novej výstavbe a rekonštrukciách podľa KS *) - (bežné ceny)	2004		2005		2006		2007	
	mil. Sk	%	mil. Sk	%	mil. Sk	%	mil. Sk	%
Budovy a v tom:	34 931	57,7	44 369	54,8	53 824	55,4	61 131	57,6
- Bytové budovy	5 225	8,6	8 691	10,7	9 255	9,5	15 633	14,7
- Nebytové budovy	29 706	49,0	35 677	44,1	44 569	45,8	45 498	42,9
Inžinierske stavby a v tom:	25 650	42,3	36 621	45,2	43 397	44,6	44 936	42,4
Dopravná infraštruktúra	14 060	23,2	23 331	28,8	28 197	29,0	26 071	24,6
Potrubné rozvody, telekomunikačné a elektrické rozvody a vedenia	6 707	11,1	8 184	10,1	10 093	10,4	11 356	10,7
Komplexné priemyselné stavby	982	1,6	2 333	2,9	1 303	1,3	1 328	1,3
Ostatné inžinierske stavby	3 901	6,4	2 773	3,4	3 804	3,9	6 181	5,8
Spolu	60 581	100,0	80 990	100,0	97 221	100,0	106 067	100,0

*) V stavebných podnikoch s 20 a viac zamestnancami.

Prameň: Ročenka stavebníctva 2007, 2008, ŠÚ SR, november 2006, 2007, 2008

Vývoj indexov cien stavebných prác (ročné priemery)

Názov ukazovateľa	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007 ^{*)}	2008 ^{*)}
<i>Ceny stavebných prác spolu, 2000 = 100</i>	106,7	112,2	118,0	125,1	130,5	135,6	107,9	113,9
medziročné indexy (predchádzajúci rok = 100)	106,8	105,1	105,2	106,0	104,3	103,9	104,0	105,6
<i>Ceny stavebných prác pre novú výstavbu, modernizácie a rekonštrukcie, 2000 = 100</i>	106,7	112,1	117,8	125,0	130,4	135,5	108,0	113,4
medziročné indexy (predchádzajúci rok = 100)	106,8	105,1	105,1	106,1	104,3	104,1	104,0	105,3
<i>Ceny pre budovy, 2000 = 100</i>	105,9	110,8	115,7	122,8	128,3	133,6	108,4	114,5
medziročné indexy (predchádzajúci rok = 100)	106,0	104,6	104,5	106,1	104,5	104,2	104,5	105,7
<i>Ceny bytových budov, 2000 = 100</i>	106,2	111,5	116,3	124,2	130,2	135,4	108,3	114,5
medziročné indexy (predchádzajúci rok = 100)	106,3	105,0	104,3	106,8	104,9	104,0	104,5	105,7
<i>Ceny nebytových budov, 2000 = 100</i>	105,9	110,6	115,5	122,4	127,7	133,1	108,4	114,5
medziročné indexy (predchádzajúci rok = 100)	106,0	104,4	104,5	106,0	104,3	104,3	104,5	105,7
<i>Ceny pre inžinierske stavby, 2000 = 100</i>	107,9	114,0	121,0	128,4	133,6	138,3	107,5	113,5
medziročné indexy (predchádzajúci rok = 100)	108,0	105,7	106,1	106,1	104,1	103,5	103,6	105,6
<i>Ceny pre opravy a údržbu stavebnej povahy, 2000 = 100</i>	107,0	112,9	119,1	125,7	131,0	136,4	107,7	113,4
medziročné indexy (predchádzajúci rok = 100)	107,1	105,5	105,5	105,6	104,3	104,1	103,6	105,3
<i>Ceny materiálov a výrobkov spotrebovávaných v stavebníctve, 2000 = 100 (výrobné ceny)</i>	103,8	107,1	110,9	117,1	122,3	125,9	106,9	110,4
medziročné indexy (predchádzajúci rok = 100)	106,8	103,2	103,6	105,6	104,4	103,0	105,6	103,3

*) Od roku 2007 stále ceny 2005 = 100

Pramene:

[1] Štatistická ročenka SR 2003, 2004, 2005, ŠÚ SR, Bratislava 2003, 2004, 2005

[2] Indexy stavebných prác, materiálov a výrobkov spotrebovávaných v stavebníctve za 4. štvrťrok 2003, 4. štvrťrok 2004, 4. štvrťrok 2005, 4. štvrťrok 2006, 4. štvrťrok 2007, 4. štvrťrok 2008, ŠÚ SR, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009

III. VÝROBCOVIA V STAVEBNÍCTVE A V PRIEMYSE STAVEBNÝCH LÁTOK

V nasledujúcich prílohách č. 11 až 15 sú uvedené rebríčky najväčších stavebných firiem, výrobcov stavebných materiálov, ťažby stavebných surovín a inžiniersko-projektových a výskumných organizácií v SR a prehľad najväčších stavieb v SR v roku 2008 tak, ako ich zostavila TREND Analyses na základe údajov poskytnutých spoločnosťami (TREND, 28.5.2009, Trend TOP v stavebníctve a realitách 2009).

Príloha č. 11

Najväčšie stavebné firmy v SR podľa výroby za rok 2008¹⁾ (mil. Sk)

P. č.	Organizácia	Výroba		Zmena (%)	Tržby ²⁾		Zmena (%)	Ø počet pracovníkov ¹²⁾	
		2008	2007	08/07	2008	2007	08/07	2008	2007
1.	Doprastav, a.s., Bratislava ^{3), 4)}	11 990	10 173	17,9	11 827	10 181	16,2	3 095	3 236
2.	ZIPP Bratislava, s.r.o., Bratislava ⁵⁾	11 695	7 333	59,5	11 017	6 870	60,4	1 245	1 152
3.	Váhostav - SK, a.s., Žilina	8 368	5 241	59,7	8 507	5 311	60,2	1 638	1 432
4.	Inžinierske stavby, a.s., Košice ^{3), 6)}	7 795	n	n	7 795	7 367	5,8	1 339	1 363
5.	Strabag, s.r.o., Bratislava ⁵⁾	4 653	3 766	23,5	4 673	3 578	30,6	589	536
6.	Skanska BS, a.s., Prievidza ⁷⁾	3 380	2 868	17,9	3 205	2 730	17,4	694	731
7.	Eurovia - Cesty, a.s., Košice ⁸⁾	2 967	2 432	22,0	2 957	2 413	22,5	639	614
8.	Metrostav SK, a.s., Bratislava ⁴⁾	2 620	2 908	-9,9	2 664	2 860	-6,8	341	364
9.	In Vest, s.r.o. Šaľa	2 548	2 024	25,9	2 571	1 951	31,1	515	498
10.	Chemkostav, a.s., Michalovce	2 147	1 323	62,3	2 110	1 313	60,7	346	267
11.	Skybau, s.r.o., Žilina ⁹⁾	2 104	2 461	-14,5	2 109	2 457	-14,1	461	451
12.	Elektrovod Holding, a.s., Bratislava	2 070	1 413	46,6	2 039	1 417	43,9	404	364
13.	Cesty Nitra, a.s., Nitra ⁶⁾	n	1 629	n	1 893	1 622	16,8	240	229
14.	Goldbeck, s.r.o., Bratislava ¹⁰⁾	1 826	728	150,7	1 826	728	150,7	-	-
15.	Ingsteel, s.r.o., Bratislava	1 783	1 819	-2,0	1 782	1 815	-1,8	278	247
16.	Hornex, a.s., Bratislava	1 746	1 082	61,4	1 744	1 090	60,0	107	93
17.	Hant Ba, a.s., Považská Bystrica	1 685	1 614	4,4	1 607	1 565	2,7	92	73
18.	Dynamik Holding, a.s., Nitra	1 372	1 259	9,0	1 532	1 402	9,3	109	103
19.	PSJ Hydrotranzit, a.s., Bratislava	1 500	782	91,8	1 415	756	87,2	224	222
20.	Keraming, a.s., Trenčín	1 407	1 322	6,5	1 408	1 322	6,5	179	167
21.	ViOn, a.s., Zlaté Moravce	799	797	0,3	1 231	1 157	6,4	372	369
22.	Tubau, a.s., Bratislava	1 199	1 078	11,2	1 167	1 075	8,5	438	349
23.	Reding, a.s., Bratislava	828	897	-7,6	1 037	854	21,5	183	182
24.	Ruukki Slovakia, s.r.o., Bratislava ¹¹⁾	n	n	n	967	n	n	-	-
25.	Stamart Martin, s.r.o., Martin ⁷⁾	856	710	20,5	898	758	18,4	86	93

Prameň: TREND, 28.5.2009, Trend TOP v stavebníctve a realitách 2009

¹⁾ Ak nie je uvedené inak, údaje sú individuálne podľa slovenských účtovných štandardov

²⁾ Tržby za predaj vlastných výrobkov, služieb a tovaru

³⁾ Uvedené sú individuálne údaje podľa medzinárodných štandardov pre finančné výkazníctvo IFRS

⁴⁾ Materské spoločnosti Doprastavu a Metrostavu SK sú majetkovo prepojené

⁵⁾ ZIPP Bratislava a Strabag patria do skupiny Strabag

⁶⁾ Inžinierske stavby a Cesty Nitra patria do skupiny Colas

⁷⁾ Skanska BS, Skanska DS a Stamart patria do skupiny Skanska

⁸⁾ Eurovia - Cesty a APS Alian patria do skupiny Vinci

⁹⁾ Údaje sú predbežné, spoločnosť má odloženú daňovú povinnosť

¹⁰⁾ Údaje sú za hospodársky rok končiaci sa 31. marca 2008

¹¹⁾ Spoločnosť 29. novembra 2008 prevzala Steel Mont, s.r.o., Holič

¹²⁾ Vráťane pracovníkov, ktorí nie sú internými zamestnancami, ale spoločnosť ich najíma cez personálny lízing

n - nedostupný údaj

Najväčší výrobcovia stavebných materiálov v SR podľa tržieb za rok 2008 (mil. Sk)

P. č.	Výrobcovia	Tržby ¹⁾		Zmena (%)	Podiel exportu na tržbách (%)	Ø počet pracovníkov
		2008	2007	08/07	2008	2008
1.	Holcim (Slovensko), a.s., Rohožník	4 636	3 975	16,6	n	603
2.	Východoslovenské stavebné hmoty, a.s., Turňa n/Bodvou	2 805	2 277	23,2	45,6	573
3.	Slovenské magnezitové závody, a.s., Jelšava	2 284	2 231	2,4	91,7	1 270
4.	Považská cementáreň, a.s., Ladce	2 268	1 915	18,4	28,3	372
5.	Baumit, s.r.o., Bratislava	1 971	1 804	9,3	n	147
6.	Xella Slovensko, s.r.o., Šaštín - Stráže	1 630	1 257	29,6	n	214
7.	Cemmac, a.s., Horné Srnie	1 515	1 347	12,5	33,7	254
8.	Slovmag, a.s., Lubeník	1 318	1 437	-8,3	80,6	963
9.	Premac, s.r.o., Bratislava	1 203	1 009	19,2	-	258
10.	Zapa beton SK, s.r.o., Bratislava	1 175	1 057	11,1	-	149
11.	Bramac - strešné systémy, s.r.o., Ivanka pri Nitre	1 009	806	25,2	n	132
12.	TBG Doprastav, a.s., Bratislava	956	822	16,3	n	134
13.	Icopal, a.s., Štúrovo	841	772	8,9	65,2	104
14.	Calmit, s.r.o., Bratislava	758	617	22,9	15,6	230
15.	Rova - SK, a.s., Spišská Nová Ves	651	575	13,2	6,1	73
16.	Váhostav-SK - Prefa, s.r.o., Horný Hričov	571	414	37,8	n	122
17.	Prefa, s.r.o., Sučany	568	573	-0,9	-	391
18.	PRP, s.r.o., Veľký Krtíš	441	302	45,8	69,1	125
19.	Polyform, s.r.o., Podolíneec	388	420	-7,8	7,5	65
20.	Mediterran Slovakia, s.r.o., Vlčany	343	295	16,2	33,5	68

Prameň: TREND, 28.5.2009, Trend TOP v stavebníctve a realitách 2009

¹⁾ Tržby za predaj vlastných výrobkov, služieb a tovaru
n - nedostupný údaj

Ťažba stavebných surovín podľa tržieb za rok 2008 (mil. Sk)

P. č.	Organizácia	Tržby ¹⁾		Zmena %	Export		Ø počet pracovníkov
		2008	2007	08/07	2008	2007	2008
1.	Alas Slovakia, s.r.o., Bratislava	1 240	1 012	22,5	21,6	21,5	286
2.	Eurovia - Kameňolomy, s.r.o., Košice	406	397	2,3	73,4	49,1	169
3.	Štrkopiesky Batizovce, s.r.o., Batizovce	340	199	70,9	0,05	-	49
4.	VSK Mineral, s.r.o., Košice	286	203	40,9	n	n	97
5.	KSR - Kameňolomy SR, s.r.o., Zvolen	255	212	20,3	2,7	n	71
6.	KAS, a.s., Zlaté Moravce	211	176	19,9	7,1	9,5	149
7.	Kameňolomy, s.r.o., Nové Mesto nad Váhom	185	159	16,4	22,5	26,3	103
8.	PK Doprastav, a.s., Žilina	183	177	3,4	3,4	3,4	106
9.	Kerkosand, s.r.o., Šajdíkove Humence	157	150	4,7	64,8	68,5	49
10.	IS-LOM Maglovec, s.r.o., Košice	147	129	14,0	n	n	n

Prameň: TREND, 28.5.2009, Trend TOP v stavebníctve a realitách 2009

¹⁾ Tržby za predaj vlastných výrobkov, služieb a tovaru

Príloha č. 14

Inžiniersko-projektové a výskumné organizácie v SR podľa tržieb za rok 2008 (mil. Sk)

P. č.	Organizácia	Tržby ¹⁾		Zmena %	Ø počet pracovníkov		Zmena %
		2008	2007	08/07	2008	2007	08/07
1.	Dopravoprojekt, a.s., Bratislava	632	584	8,3	224	234	-4,3
2.	Geoconsult, s.r.o., Bratislava	400	271	47,7	57	59	-3,4
3.	Reming Consult, a.s., Bratislava	344	260	32,2	71	69	2,9
4.	Alfa 04, a.s., Bratislava	248	144	71,7	47	39	20,5
5.	PIO Keramoprojekt, a.s., Trenčín	186	120	54,9	96	81	18,5
6.	Proma, s.r.o., Žilina	170	145	17,7	64	48	33,3
7.	Intech, s.r.o., Bratislava	169	237	-28,7	35	35	0,0
8.	GasOil Engineering, a.s., Poprad	162	143	12,9	140	131	6,9
9.	Prodex, s.r.o., Bratislava	113	180	-37,4	50	53	-5,7
10.	Amberg Engineering Slovakia, s.r.o., Bratislava	110	89	23,7	27	28	-3,6
11.	Bung Slovensko, s.r.o., Bratislava	55	31	75,2	n	n	n
12.	Hydrocoop, s.r.o., Bratislava	52	36	45,8	19	19	0,0
13.	Stapring, a.s., Nitra	50	45	11,2	48	48	0,0
14.	De Bondt, s.r.o., Trenčín	45	48	-7,6	17	16	6,3
15.	ÚEOS - Komercia, a.s., Bratislava ²⁾	40	14	189,1	21	22	-4,5
16.	VPÚ Deco Bratislava, a.s., Bratislava	38	31	23,8	34	36	-5,6
17.	Elhyco, s.r.o., Bratislava	20	10	92,3	16	16	0,0
18.	Energoprojekty, a.s., Bratislava	16	25	-38,3	16	17	-5,9

Prameň: TREND, 28.5.2009, Trend TOP v stavebníctve a realitách 2009

¹⁾ Tržby za predaj vlastných výrobkov, služieb a tovaru

²⁾ Údaje sú predbežné

n - nedostupný údaj

Príloha č. 15

Najväčšie pozemné a inžinierske stavby v SR odovzdané do užívania v roku 2008

Zhotoviteľ	Stavba	Stavebné náklady v tis. Sk bez DPH realizované v roku 2008
Váhostav - SK, a.s., Žilina	D1 Sverepec - Vrtižer, II. Úsek 4,900 - 9,595 km	1 708 437
Metrostav SK, a.s., Bratislava	Polyfunkčné centrum River Park II, Bratislava	1 190 898
Váhostav - SK, a.s., Žilina	Odkanalizovanie horných Kysúc	989 143
Inžinier. stavby, a.s. Košice	D1 Važec - Mengusovce	922 588
Chemkostav, a.s. Michalovce	Pitná voda a kanalizácia v povodí rieky Torysy, Prešov	859 017
Inžinier. stavby, a.s. Košice	D1 Svinia - Prešov	821 161
In Vest, s.r.o., Šaľa	Obchodno-spoločenské centrum Mlyny, Nitra	820 000
ZIPP, s.r.o., Bratislava	Vienna Gate, Bratislava	657 880
Hornex, a.s., Bratislava	Nová administratívna budova SPP, Bratislava	645 600
Inžinierske stavby, a.s., Košice	Vranov, pitná voda a kanalizácia	533 099
Ingsteel, s.r.o., Bratislava	Výrobný závod Velux, Partizánske	518 993
Strabag, s.r.o., Bratislava	Preložka cesty II/520 Nová Bystrica - Oravská Lesná	482 992
ZIPP, s.r.o., Bratislava	Vinársky komplex In Vino Modra	466 724
Metrostav SK, a.s., Bratislava	Novostavba polyfunkčného objektu Staré Grunty, Bratislava	456 605
Chemkostav, a.s., Michalovce	Obytný súbor III Veže, Bajkalská ulica, Bratislava	425 317

Prameň: TREND, 28.5.2009, Trend TOP v stavebníctve a realitách 2009

IV. MEDZINÁRODNÉ POROVNANIE

Príloha č. 16

V tejto prílohe sú uvedené vybrané údaje za roky 2005 - 2009 za krajiny Euroconstructu^{*}, a to: - obyvateľstvo; - hrubý domáci produkt, - medziročné tempo rastu HDP, - vývoj nezamestnanosti, - vývoj cien stavebných prác, - vývoj sektora stavebníctva (bytová výstavba, nebytová výstavba, inžinierska výstavba); - medziročné tempo rastu sektora stavebníctva; - stav bytového fondu, - počet dokončených bytov. Osobitne je uvedený stavebný sektor krajín združenia Euroconstructu v roku 2008.

Obyvateľstvo v rokoch 2005 - 2009 (v tis. osôb)

Krajina	2005	2006	2007	2008	2009 ^P
Rakúsko	8 233	8 282	8 325	8 350	8 380
Belgicko	10 479	10 548	10 620	10 693	10 769
Česká republika	10 234	10 267	10 323	10 468	10 500
Dánsko	5 411	5 427	5 447	5 476	5 500
Fínsko	5 255	5 277	5 300	5 326	5 350
Francúzsko	60 825	61 399	61 771	62 106	62 449
Nemecko	82 440	82 320	82 220	82 060	81 900
Maďarsko	10 075	10 064	10 049	10 035	10 020
Írsko	4 134	4 240	4 339	4 422	4 422
Taliansko	58 751	59 131	59 619	59 875	60 121
Holandsko	16 334	16 358	16 405	16 487	16 536
Nórsko	4 606	4 640	4 681	4 737	4 799
Poľsko	38 157	38 125	38 116	38 136	38 101
Portugalsko	10 563	10 586	10 604	10 623	10 645
Slovenská republika	5 387	5 391	5 398	5 405	5 411
Španielsko	43 038	43 758	44 475	45 283	45 828
Švédsko	9 048	9 113	9 183	9 256	9 301
Švajčiarsko	7 501	7 558	7 619	7 718	7 783
Spojené kráľovstvo	60 238	60 587	60 975	61 422	61 868
Krajiny Euroconstruct-u spolu	450 699	453 071	455 468	457 878	459 683

^P prognóza

Prameň: Euroconstruct Varšava, jún 2009

* **Euroconstruct** je skupina, resp. sieť, ktorá bola založená v roku 1975 niekoľkými výskumnými organizáciami ako študijná skupina pre výskum a prognózovanie v stavebníctve. Odvtedy sa rozšírila a zahŕňa väčšinu západoeurópskych krajín (15 krajín - Rakúsko, Belgicko, Dánsko, Fínsko, Francúzsko, Nemecko, Írsko, Taliansko, Holandsko, Nórsko, Portugalsko, Španielsko, Švédsko, Švajčiarsko, Spojené Kráľovstvo) ako aj niektoré krajiny strednej a východnej Európy (4 krajiny - Česká republika, Maďarsko, Poľsko, Slovenská republika). Jej cieľom je poskytovanie informácií, analýz a prognóz v oblasti stavebníctva a s ním súvisiacich trhov pre orgány a inštitúcie, prijímajúce rozhodnutia v tejto oblasti, za účelom zvýšenia efektívnosti ich činnosti. Sieť Euroconstruct-u je rozšírená aj na pobaltské štáty (prostredníctvom fínskeho partnera) a na Japonsko.

Výskum Euroconstruct-u sa zameriava na: - krátkodobé a strednodobé prognózy a trendy vývoja stavebníctva v Európe; - analýzy štrukturálnych zmien, podnikateľské stratégie a konkurencieschopnosť v stavebnom priemysle; - marketingové štúdie pre priemyselné materiály a tovary a služby využívané v odboroch výstavby. Výskum a prognózy Euroconstruct-u sú určené pre potreby mnohých druhov podnikania, resp. činností, vrátane: - stavebných kontraktorov; - výrobcov a predajcov, dodávajúcich stavebné materiály, výrobky a zariadenia; - bánk, finančných a úverových inštitúcií; - vládnych orgánov; - Európskej komisie.

Za každú krajinu môže byť členom Euroconstruct-u len jedna inštitúcia (organizácia). Za Slovenskú republiku je stálym členom **ÚEOS - Komercia, a.s.**, Ružová dolina 27, 824 69 Bratislava (spracovateľ publikácie Ročenka slovenského stavebníctva). ÚEOS - Komercia, a.s. (predtým Ústav ekonomiky a organizácie stavebníctva) je stálym členom Euroconstruct-u od roku 1991.

Hrubý domáci produkt v rokoch 2005 - 2009 v mld. euro (ceny roka 2008)

Krajina	2005	2006	2007	2008	2009 ^P
Rakúsko	225,3	232,9	240,1	244,5	239,1
Belgicko	321,6	330,6	339,9	343,9	331,9
Česká republika	129,1	136,6	146,1	148,6	146,4
Dánsko	224,8	232,2	235,9	233,3	227,5
Fínsko	168,8	177,1	184,5	186,2	175,0
Francúzsko	1 850,4	1 894,8	1 934,6	1 948,1	1 916,9
Nemecko	2 332,0	2 401,0	2 460,1	2 492,0	2 342,5
Maďarsko	98,2	102,1	103,2	103,8	97,6
Írsko	168,0	177,6	188,3	183,9	166,8
Taliansko	1 532,5	1 563,1	1 588,1	1 572,2	1 506,2
Holandsko	544,3	562,8	582,5	594,1	573,3
Nórsko	286,4	292,9	302,0	308,1	302,8
Poľsko	304,1	323,0	344,6	361,5	361,5
Portugalsko	160,8	163,0	166,1	166,1	160,3
Slovenská republika	52,8	57,3	63,3	67,3	65,7
Španielsko	1 005,5	1 044,4	1 082,6	1 095,2	1 057,5
Švédsko	257,7	268,8	275,8	275,2	264,5
Švajčiarsko	305,5	315,9	326,4	331,5	323,6
Spojené kráľovstvo	1 703,0	1 750,7	1 803,5	1 816,3	1 751,9
Krajiny Euroconstruct-u spolu	11 670,8	12 026,8	12 367,6	12 471,8	12 011,0

^P prognóza

Prameň: Euroconstruct Varšava, jún 2009

Medziročné tempo rastu HDP % (ceny roka 2008)

Krajina	2005	2006	2007	2008	2009 ^P
Rakúsko	2,9	3,4	3,1	1,8	-2,2
Belgicko	1,7	2,8	2,8	1,2	-3,5
Česká republika	5,0	5,8	7,0	1,7	-1,5
Dánsko	2,5	3,3	1,6	-1,1	-2,5
Fínsko	2,8	4,9	4,2	0,9	-6,0
Francúzsko	1,9	2,4	2,1	0,7	-1,6
Nemecko	0,8	3,0	2,5	1,3	-6,0
Maďarsko	4,2	3,9	1,1	0,6	-6,0
Írsko	6,4	5,7	6,0	-2,3	-9,3
Taliansko	0,7	2,0	1,6	-1,0	-4,2
Holandsko	2,0	3,4	3,5	2,0	-3,5
Nórsko	2,7	2,3	3,1	2,0	-1,7
Poľsko	3,6	6,2	6,7	4,9	0,0
Portugalsko	0,9	1,4	1,9	0,0	-3,5
Slovenská republika	6,5	8,5	10,4	6,4	-2,4
Španielsko	3,6	3,9	3,7	1,2	-3,4
Švédsko	3,3	4,3	2,6	-0,2	-3,9
Švajčiarsko	2,5	3,4	3,3	1,6	-2,4
Spojené kráľovstvo	2,1	2,8	3,0	0,7	-3,6
Krajiny Euroconstruct-u spolu	2,0	3,1	2,8	0,8	-3,7

^P prognóza

Prameň: Euroconstruct Varšava, jún 2009

Vývoj nezamestnanosti^{*)} v rokoch 2005 - 2009 v %

Krajina	2005	2006	2007	2008	2009 ^P
Rakúsko	5,2	4,8	4,4	3,8	5,0
Belgicko	8,4	8,2	7,5	7,0	8,5
Česká republika	7,9	7,1	5,3	4,4	5,7
Dánsko	5,1	3,9	2,8	1,8	3,5
Fínsko	8,4	7,7	6,9	6,4	9,0
Francúzsko	8,9	8,8	8,0	7,4	9,1
Nemecko	11,2	10,3	8,7	7,5	8,6
Maďarsko	7,2	7,5	7,7	8,0	10,0
Írsko	4,4	4,2	4,5	7,7	13,4
Taliansko	7,7	6,8	6,1	6,7	8,6
Holandsko	6,5	5,5	4,5	3,9	5,5
Nórsko	4,6	3,4	2,5	2,6	3,7
Poľsko	17,7	13,8	9,6	7,7	9,5
Portugalsko	7,6	7,7	8,0	7,6	9,3
Slovenská republika	16,2	13,3	11,0	9,6	12,0
Španielsko	8,7	8,3	8,6	13,9	18,3
Švédsko	7,8	7,1	6,2	6,1	8,7
Švajčiarsko	3,8	3,3	2,8	2,6	3,5
Spojené kráľovstvo	4,9	5,5	5,3	5,8	7,9

^P prognóza   *) **Poznámka:** v percentách z aktívneho obyvateľstva

Prameň: Euroconstruct Varšava, jún 2009

Vývoj cien stavebných prác v rokoch 2005 - 2009 (medziročné % zmeny)

Krajina	2005	2006	2007	2008	2009 ^P
Rakúsko	1,8	2,7	3,8	4,4	3,0
Belgicko	3,3	5,3	2,9	3,9	-1,3
Česká republika	3,0	2,9	4,1	4,5	4,6
Dánsko	2,4	4,7	6,4	2,7	-5,0
Fínsko	3,6	3,8	5,9	3,9	-2,0
Francúzsko	3,2	5,1	4,5	7,5	-2,0
Nemecko	0,9	1,9	6,7	2,9	2,0
Maďarsko	4,2	7,1	6,3	6,5	3,5
Írsko	3,9	6,4	2,0	-3,2	-6,7
Taliansko	4,1	3,5	3,6	3,7	2,8
Holandsko	2,1	3,3	2,2	3,5	1,5
Nórsko	4,9	5,7	7,7	6,1	0,0
Poľsko	2,3	3,6	11,1	4,0	0,5
Portugalsko	3,3	4,4	3,3	5,8	1,0
Slovenská republika	4,3	3,9	4,0	5,7	1,8
Španielsko	3,6	6,8	4,6	4,6	0,8
Švédsko	3,2	4,4	4,6	4,8	1,5
Švajčiarsko	2,2	3,1	4,0	3,6	0,8
Spojené kráľovstvo	5,1	3,2	4,7	1,8	0,1

^P prognóza

Prameň: Euroconstruct Varšava, jún 2009

Sektor stavebníctva v rokoch 2005 - 2009 v mil. euro (ceny roka 2008)

Krajina	2005	2006	2007	2008	2009 ^P
Rakúsko	29 904	31 159	32 030	32 829	32 501
Belgicko	31 604	33 833	35 056	35 201	34 418
Česká republika	19 899	21 564	22 919	23 049	22 304
Dánsko	28 591	31 356	31 943	30 253	27 766
Fínsko	26 985	27 877	29 578	29 610	25 687
Francúzsko	203 162	212 369	219 672	214 221	202 522
Nemecko	242 459	254 587	259 136	267 057	257 167
Maďarsko	11 813	11 555	11 091	10 540	10 202
Írsko	33 511	35 839	36 195	29 720	19 431
Taliansko	204 165	206 049	205 851	196 877	182 877
Holandsko	69 765	72 432	76 008	78 053	73 545
Nórsko	29 973	31 588	34 432	34 949	32 908
Poľsko	30 770	34 284	38 636	43 000	45 369
Portugalsko	29 432	27 865	27 743	26 413	23 768
Slovenská republika	4 528	5 256	5 572	6 067	5 809
Španielsko	204 369	216 537	223 066	184 530	149 965
Švédsko	20 192	21 461	21 993	21 845	21 219
Švajčiarsko	35 740	35 378	34 760	34 674	35 228
Spojené kráľovstvo	180 973	182 890	187 087	186 669	172 761
Krajiny Euroconstruct-u spolu	1 437 835	1 493 879	1 532 768	1 485 557	1 374 690

^P prognóza

Prameň: Euroconstruct Varšava, jún 2009

Medziročné tempo rastu sektora stavebníctva % (ceny roka 2008)

Krajina	2005	2006	2007	2008	2009 ^P
Rakúsko	-0,4	4,2	2,8	2,5	-1,0
Belgicko	4,0	7,0	3,6	0,4	-2,2
Česká republika	6,2	8,4	6,3	0,6	-3,2
Dánsko	4,7	9,7	1,9	-5,3	-8,2
Fínsko	4,2	3,3	6,1	0,2	-13,3
Francúzsko	3,2	4,5	3,4	-2,5	-5,5
Nemecko	-3,0	5,0	1,8	3,1	-3,7
Maďarsko	8,0	-2,2	-4,0	-5,0	-3,2
Írsko	11,6	6,9	1,0	-17,9	-34,6
Taliansko	-0,1	1,0	-0,1	-4,3	-7,5
Holandsko	3,3	3,8	4,9	2,7	-5,8
Nórsko	7,0	5,4	9,0	1,5	-5,8
Poľsko	6,9	11,4	12,7	11,3	5,5
Portugalsko	-3,9	-5,3	-0,4	-4,8	-10,0
Slovenská republika	16,6	16,1	6,0	8,9	-4,3
Španielsko	5,6	6,0	3,0	-17,3	-18,7
Švédsko	1,4	6,3	2,5	-0,7	-2,9
Švajčiarsko	2,9	-1,0	-1,7	-0,2	1,6
Spojené kráľovstvo	-0,9	1,1	2,3	-0,2	-7,5
Krajiny Euroconstruct-u spolu	1,7	3,9	2,6	-3,1	-7,5

^P prognóza

Prameň: Euroconstruct Varšava, jún 2009

Bytová výstavba v rokoch 2005 - 2009 v mil. euro (ceny roka 2008)

Krajina	2005	2006	2007	2008	2009 ^P
Rakúsko	12 246	12 814	13 030	13 406	13 772
Belgicko	13 888	15 109	15 743	15 458	15 156
Česká republika	3 476	4 097	4 613	4 524	4 396
Dánsko	14 605	15 795	16 500	15 263	13 231
Fínsko	11 161	11 696	11 638	10 700	9 442
Francúzsko	97 737	101 972	103 498	100 388	95 805
Nemecko	131 776	139 236	139 456	140 764	136 583
Maďarsko	3 458	3 151	3 323	3 400	3 291
Írsko	22 166	23 205	21 537	15 213	8 215
Taliansko	98 332	101 772	101 079	96 148	86 286
Holandsko	35 631	37 196	38 986	39 304	36 376
Nórsko	11 701	12 415	13 161	11 985	10 370
Poľsko	8 180	8 729	9 992	11 422	10 576
Portugalsko	15 280	14 381	13 917	12 569	9 955
Slovenská republika	1 104	1 281	1 579	1 767	1 703
Španielsko	104 471	111 993	114 358	82 345	54 425
Švédsko	8 340	9 075	9 265	8 431	7 268
Švajčiarsko	16 606	16 420	15 956	15 538	15 554
Spojené kráľovstvo	77 476	77 632	77 825	73 833	64 227
Krajiny Euroconstruct-u spolu	687 634	717 969	725 456	672 458	596 631

^P prognóza

Prameň: Euroconstruct Varšava, jún 2009

Medziročné tempo rastu bytovej výstavby % (ceny roka 2008)

Krajina	2005	2006	2007	2008	2009 ^P
Rakúsko	-2,0	4,6	1,7	2,9	2,7
Belgicko	4,9	8,8	4,2	-1,8	-2,0
Česká republika	5,5	17,9	12,6	-1,9	-2,8
Dánsko	11,7	8,1	4,5	-7,5	-13,3
Fínsko	4,5	4,8	-0,5	-8,0	-11,7
Francúzsko	5,0	4,3	1,5	-3,0	-4,6
Nemecko	-3,9	5,7	0,2	0,9	-3,0
Maďarsko	-4,0	-8,9	5,5	2,3	-3,2
Írsko	14,6	4,7	-7,2	-29,4	-46,0
Taliansko	3,2	3,5	-0,7	-4,9	-10,2
Holandsko	4,5	4,4	4,8	0,8	-7,5
Nórsko	9,5	6,1	6,0	-8,9	-13,5
Poľsko	4,5	6,7	14,5	14,3	-7,4
Portugalsko	-4,7	-5,9	-3,2	-9,7	-20,8
Slovenská republika	22,6	16,1	23,2	11,9	-3,6
Španielsko	6,1	7,2	2,1	-28,0	-33,9
Švédsko	8,6	8,8	2,1	-9,0	-13,8
Švajčiarsko	4,9	-1,1	-2,8	-2,6	0,1
Spojené kráľovstvo	-0,4	0,2	0,2	-5,1	-13,0
Krajiny Euroconstruct-u spolu	2,5	4,4	1,0	-7,3	-11,3

^P prognóza

Prameň: Euroconstruct Varšava, jún 2009

Nebytová výstavba v letech 2005 - 2009 v mil. euro (ceny roka 2008)

Krajina	2005	2006	2007	2008	2009 ^P
Rakúsko	10 247	10 571	10 737	10 004	8 716
Belgicko	11 671	12 351	13 458	13 868	13 353
Česká republika	7 722	8 848	9 645	8 808	8 164
Dánsko	6 989	8 021	7 858	8 367	7 574
Fínsko	10 545	10 838	12 641	13 440	10 902
Francúzsko	61 717	63 683	66 444	65 564	61 586
Nemecko	64 379	67 434	71 235	76 888	71 902
Maďarsko	3 648	3 981	4 101	4 150	3 623
Írsko	6 377	7 355	9 128	8 379	5 306
Taliansko	61 726	60 616	60 796	58 096	54 579
Holandsko	18 317	18 557	20 048	21 315	20 113
Nórsko	11 873	12 733	14 609	15 948	14 510
Poľsko	12 958	14 394	16 043	17 170	17 314
Portugalsko	6 360	6 134	6 478	6 543	6 379
Slovenská republika	2 025	2 394	2 417	2 784	2 320
Španielsko	48 551	49 475	50 596	47 395	38 893
Švédsko	6 065	6 251	6 379	6 436	5 940
Švajčiarsko	11 633	11 479	11 374	11 325	11 319
Spojené kráľovstvo	81 195	84 350	88 356	89 745	84 541
Krajiny Euroconstruct-u spolu	443 998	459 465	482 343	486 225	447 034

^P prognóza

Prameň: Euroconstruct Varšava, jún 2009

Medziročné tempo rastu nebytovej výstavby % (ceny roka 2008)

Krajina	2005	2006	2007	2008	2009 ^P
Rakúsko	-0,1	3,2	1,6	-6,8	-12,9
Belgicko	2,8	5,8	9,0	3,0	-3,7
Česká republika	1,0	14,6	9,0	-8,7	-7,3
Dánsko	-1,3	14,8	-2,0	6,5	-9,5
Fínsko	7,5	2,8	16,7	6,3	-18,9
Francúzsko	1,3	3,2	4,3	-1,3	-6,1
Nemecko	-2,0	4,7	5,6	7,9	-6,5
Maďarsko	10,2	9,2	3,0	1,2	-12,7
Írsko	16,1	15,3	24,1	-8,2	-36,7
Taliansko	-2,3	-1,8	0,3	-4,4	-6,0
Holandsko	-1,0	1,3	8,0	6,3	-5,6
Nórsko	7,5	7,2	14,7	9,2	-9,0
Poľsko	5,8	11,1	11,5	7,0	0,8
Portugalsko	-3,2	-3,5	5,6	1,0	-2,5
Slovenská republika	4,5	18,2	1,0	15,2	-16,7
Španielsko	1,9	1,9	2,3	-6,3	-17,9
Švédsko	-1,9	3,0	2,0	0,9	-7,7
Švajčiarsko	5,5	-1,3	-0,9	-0,4	-0,1
Spojené kráľovstvo	-0,5	3,9	4,8	1,6	-5,8
Krajiny Euroconstruct-u spolu	0,6	3,5	5,0	0,8	-8,1

^P prognóza

Prameň: Euroconstruct Varšava, jún 2009

Inžinierska výstavba v rokoch 2005 - 2009 v mil. euro (ceny roka 2008)

Krajina	2005	2006	2007	2008	2009 ^P
Rakúsko	7 410	7 773	8 263	9 419	10 013
Belgicko	6 046	6 373	5 855	5 876	5 909
Česká republika	8 701	8 620	8 660	9 717	9 743
Dánsko	6 997	7 541	7 585	6 623	6 961
Fínsko	5 279	5 344	5 299	5 470	5 343
Francúzsko	43 708	46 713	49 730	48 269	45 131
Nemecko	46 304	47 917	48 446	49 404	48 681
Maďarsko	4 708	4 423	3 667	2 990	3 289
Írsko	4 967	5 278	5 530	6 127	5 911
Taliansko	44 107	43 661	43 976	42 633	41 255
Holandsko	15 816	16 678	16 973	17 434	17 057
Nórsko	6 399	6 440	6 662	7 016	8 029
Poľsko	9 633	11 160	12 601	14 408	17 480
Portugalsko	7 791	7 350	7 348	7 301	7 435
Slovenská republika	1 400	1 581	1 576	1 516	1 786
Španielsko	51 347	55 069	58 112	54 790	56 647
Švédsko	5 786	6 135	6 349	6 978	8 011
Švajčiarsko	7 501	7 479	7 430	7 811	8 355
Spojené kráľovstvo	22 302	20 908	20 906	23 090	23 993
Krajiny Euroconstruct-u spolu	306 202	316 443	324 968	326 872	331 029

^P prognóza

Prameň: Euroconstruct Varšava, jún 2009

Medziročné tempo rastu inžinierskej výstavby % (ceny roka 2008)

Krajina	2005	2006	2007	2008	2009 ^P
Rakúsko	2,0	4,9	6,3	14,0	6,3
Belgicko	4,4	5,4	-8,1	0,4	0,6
Česká republika	11,6	-0,9	0,5	12,2	0,3
Dánsko	-2,0	7,8	0,6	-12,7	5,1
Fínsko	-2,6	1,2	-0,8	3,2	-2,4
Francúzsko	2,0	6,9	6,5	-2,9	-6,5
Nemecko	-1,8	3,5	1,1	2,0	-1,5
Maďarsko	16,9	-6,0	-17,0	-18,5	10,0
Írsko	-4,4	6,2	4,8	10,8	-3,5
Taliansko	-4,1	-1,0	0,7	-3,0	-3,2
Holandsko	5,9	5,5	1,8	2,7	-2,2
Nórsko	1,9	0,7	3,4	5,3	14,4
Poľsko	10,7	15,9	12,9	14,3	21,3
Portugalsko	-2,9	-5,7	0,0	-0,6	1,8
Slovenská republika	33,8	12,9	-0,3	-3,8	17,8
Španielsko	8,2	7,2	5,5	-5,7	3,4
Švédsko	-4,4	6,0	3,5	9,9	14,8
Švajčiarsko	-4,8	-0,3	-0,7	5,1	7,0
Spojené kráľovstvo	-3,8	-6,3	0,0	10,5	3,9
Krajiny Euroconstruct-u spolu	1,3	3,3	2,7	0,6	1,3

^P prognóza

Prameň: Euroconstruct Varšava, jún 2009

Bytový fond v rokoch 2005 - 2009 (v tis. bytov)

Krajina	2005	2006	2007	2008	2009 ^P
Rakúsko	3 879	3 910	3 941	3 963	3 986
Belgicko	4 830	4 885	4 935	4 983	5 026
Česká republika	4 061	4 090	4 131	4 165	4 198
Dánsko	2 842	2 868	2 896	2 924	2 950
Fínsko	2 667	2 700	2 732	2 760	2 780
Francúzsko	30 610	30 952	31 293	31 620	31 950
Nemecko	37 500	37 610	37 680	37 700	37 800
Maďarsko	4 170	4 209	4 238	4 268	4 294
Írsko	1 686	1 770	1 851	1 915	1 955
Taliansko	28 378	28 705	29 037	29 350	29 624
Holandsko	6 859	6 912	6 967	7 029	7 086
Nórsko	2 390	2 410	2 445	2 465	2 480
Poľsko	12 905	13 005	13 128	13 281	13 415
Portugalsko	5 470	5 533	5 590	5 642	5 684
Slovenská republika	1 943	1 956	1 958	1 972	1 987
Španielsko	23 210	23 859	24 496	25 290	26 000
Švédsko	4 406	4 436	4 470	4 501	4 524
Švajčiarsko	3 749	3 792	3 835	3 877	3 921
Spojené kráľovstvo	25 497	25 710	25 889	26 080	26 196
Krajiny Euroconstruct-u spolu	207 052	209 312	211 497	213 785	215 857

^P prognóza

Prameň: Euroconstruct Varšava, jún 2009

Počet dokončených bytov v rokoch 2005 - 2009 v tis.

Krajina	2005	2006	2007	2008	2009 ^P
Rakúsko	42,5	42,5	44,0	41,3	42,1
Belgicko	48,0	56,1	56,0	51,6	49,3
Česká republika	32,9	30,2	41,6	38,7	34,4
Dánsko	28,1	28,3	29,0	24,0	15,0
Fínsko	34,2	33,9	35,5	30,7	24,0
Francúzsko	365,0	405,0	412,0	400,0	347,0
Nemecko	213,8	220,6	185,3	172,9	164,4
Maďarsko	41,1	33,9	36,2	36,1	32,0
Írsko	86,2	88,2	78,0	51,3	20,0
Taliansko	260,1	293,4	299,3	280,7	242,8
Holandsko	67,0	72,4	80,2	78,9	71,9
Nórsko	29,5	28,6	31,0	28,6	20,0
Poľsko	114,1	115,2	133,8	165,2	177,5
Portugalsko	74,6	65,6	59,8	52,5	42,3
Slovenská republika	14,9	14,4	16,5	17,2	16,5
Španielsko	668,0	749,0	795,0	720,0	250,0
Švédsko	26,8	35,2	36,3	30,4	19,6
Švajčiarsko	38,0	42,0	42,6	41,2	42,2
Spojené kráľovstvo	193,5	193,9	208,7	170,0	116,0
Krajiny Euroconstruct-u spolu	2 378,3	2 548,4	2 620,8	2 431,3	1 727,0

^P prognóza

Prameň: Euroconstruct Varšava, jún 2009

Stavebný sektor krajín združenia Euroconstructu v roku 2008 zoradený podľa výšky podielu stavebnej produkcie na celkovom objeme (ceny roka 2008)

Krajina	Stavebná produkcia stavebného sektora v mil. euro	Vývoj stavebnej produkcie 2008/2007 v %	Počet obyvateľov v tis.	Stavebná produkcia na obyvateľa euro/obyv.	Podiel stavebnej produkcie z celku v %
Nemecko	267 057	3,1	82 060	3 254	17,98
Francúzsko	214 221	-2,5	62 106	3 449	14,42
Taliansko	196 877	-4,3	59 875	3 288	13,25
Spojené kráľovstvo	186 669	-0,2	61 422	3 039	12,57
Španielsko	184 530	-17,3	45 283	4 075	12,42
Holandsko	78 053	2,7	16 487	4 734	5,25
Poľsko	43 000	11,3	38 136	1 128	2,89
Belgicko	35 201	0,4	10 693	3 292	2,37
Nórsko	34 949	1,5	4 737	7 378	2,35
Švajčiarsko	34 674	-0,2	7 718	4 493	2,33
Rakúsko	32 829	2,5	8 350	3 932	2,21
Dánsko	30 253	-5,3	5 476	5 525	2,04
Írsko	29 720	-17,9	4 422	6 721	2,00
Fínsko	29 610	0,2	5 326	5 560	1,99
Portugalsko	26 413	-4,8	10 623	2 486	1,78
Česká republika	23 049	0,6	10 468	2 202	1,55
Švédsko	21 845	-0,7	9 256	2 360	1,47
Maďarsko	10 540	-5,0	10 035	1 050	0,71
Slovenská republika	6 067	8,9	5 405	1 122	0,41
Euroconstruct spolu	1 485 557	-3,1	457 878	3 254	100,00

Poznámka: Za Slovensko je uvedená stavebná produkcia v tuzemsku (bez prác v zahraničí)
Rátané konverzným kurzom 1 EUR = 30,1260 SKK

Štruktúra stavebnej produkcie v % podľa smerov výstavby za jednotlivé krajiny v roku 2008

Krajina	Stavebná produkcia stavebného sektora v mil. euro	Bytová výstavba v % zo stavebnej produkcie	Nebytové budovy v % zo stavebnej produkcie	Inžinierska výstavba v % zo stavebnej produkcie
Západná Európa	1 402 901	46,4	32,3	21,3
Východná Európa	82 656	25,5	39,8	34,6
Nemecko	267 057	52,7	28,8	18,5
Španielsko	184 530	44,6	25,7	29,7
Spojené kráľovstvo	186 669	39,6	48,1	12,4
Francúzsko	214 221	46,9	30,6	22,5
Taliansko	196 877	48,8	29,5	21,7
Holandsko	78 053	50,4	27,3	22,3
Írsko	29 720	51,2	28,2	20,6
Švajčiarsko	34 674	44,8	32,7	22,5
Rakúsko	32 829	40,8	30,5	28,7
Nórsko	34 949	34,3	45,6	20,1
Dánsko	30 253	50,5	27,7	21,9
Belgicko	35 201	43,9	39,4	16,7
Poľsko	43 000	26,6	39,9	33,5
Portugalsko	26 413	47,6	24,8	27,6
Fínsko	29 610	36,1	45,4	18,5
Švédsko	21 845	38,6	29,5	31,9
Česká republika	23 049	19,6	38,2	42,2
Maďarsko	10 540	32,3	39,4	28,4
Slovenská republika	6 067	29,1	45,9	25,0
Euroconstruct spolu	1 485 557	45,3	32,7	22,0

Prameň: Euroconstruct Varšava, jún 2009

TEXTOVÉ PRÍLOHY

Príloha č. 17

Legislatíva vzťahujúca sa k výstavbe a stavebníctvu

Harmonizácia slovenských predpisov s európskymi predpismi v oblasti stavebníctva je jednou z rozhodujúcich požiadaviek, ktoré boli a sú kladené na stavebníctvo. Najdôležitejšie záväzné predpisy Európskeho spoločenstva, ktoré sa jednoznačne alebo z podstatnej časti vzťahujú na výstavbu a stavebníctvo, sa týkajú nasledovných okruhov:

Technické požiadavky na stavebné výrobky:

- Smernica Rady 89/106/EHS o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov vzťahujúcich sa na stavebné výrobky, v znení smernice 93/68/EHS a Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1882/2003 - gestorom implementácie do slovenskej legislatívy je MVRR SR. Táto smernica je základným európskym predpisom v oblasti stavebníctva (Construction Products Directive - CPD)*.
- Súbor Rozhodnutí Komisie k smernici o stavebných výrobkoch - gestor za oblasť požiarnej odolnosti MV SR, gestor za oblasť ostatných technických požiadaviek na výrobky MVRR SR.

Bezpečnosť výrobkov:

- Smernica Rady 85/374/EHS o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov o zodpovednosti za chybné výrobky, v znení smernice 1999/34/ES.
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/95/ES o všeobecnej bezpečnosti výrobkov.
- Rozhodnutie Komisie 2004/418/ES, ktoré ustanovuje usmernenia pre riadenie systému Spoločenstva pre rýchlu výmenu informácií (RAPEX) a pre oznámenia predkladané v súlade s čl. 11 smernice 2001/95/ES.
- Rozhodnutie Komisie 2004/905/ES, ktorým sa stanovujú zásady oznamovania nebezpečných spotrebiteľských výrobkov príslušným orgánom členských štátov výrobcami a distribútormi v súlade s čl. 5 ods. 3 smernice 2001/95/ES Európskeho parlamentu a Rady.

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri stavebných prácach:

- Smernica Rady 92/57/EHS o zavedení minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadaviek na dočasných alebo lokálne sa meniacich staveniskách.

Ochrana životného prostredia všeobecne:

- Smernica Rady 85/337/EHS o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie, v znení smerníc 97/11/ES a 2003/35/ES Európskeho parlamentu a Rady.
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/42/ES o posudzovaní účinkov určitých plánov a programov na životné prostredie.
- Smernica Rady 96/61/ES o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia, v znení smerníc 2003/35/ES a 2003/87/ES Európskeho parlamentu a Rady, Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1882/2003 a Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 166/2006.
- Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady 1411/2001/ES o rámci Spoločenstva pre spoluprácu na podporu trvalo udržateľného rozvoja miest.

Ochrana proti huku pri stavebných prácach:

- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/88/ES zo 14. decembra 2005, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2000/14/ES o aproximácii právnych predpisov členských štátov, ktoré sa týkajú emisie hluku v prostredí pochádzajúcej zo zariadení používaných vo voľnom priestranstve.

---

* Účelom smernice je zabezpečiť zjednotenie základných požiadaviek, kladených vo verejnom záujme na stavebné výrobky a zabezpečiť voľný pohyb týchto výrobkov v rámci EÚ i na území štátov Európskeho hospodárskeho priestoru. Smernica stanovuje základné požiadavky na stavby, definuje technické špecifikácie ako dokumenty, rešpektovaním ktorých je možné zabezpečiť splnenie požiadaviek smernice aplikovaných na stavebné výrobky, určuje zásady preukazovania zhody stavebných výrobkov s týmito technickými špecifikáciami a zásady umiestňovania označenia CE na výrobkoch alebo ich obaloch.

- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/49/ES, ktorá sa týka posudzovania a riadenia environmentálneho hluku.

Úspora energií v budovách:

- Smernica Rady 78/170/EHS o výkone zdrojov tepla na vykurovanie priestorov a prípravu teplej úžitkovej vody v nových alebo existujúcich nepriemyselných budovách a o izolácii rozvodov tepla a teplej úžitkovej vody pre domácnosť v nových nepriemyselných budovách.
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/91/ES o energetickej náročnosti budov - gestor MVR SR (odbor stavebníctva).

Verejné stavebné zákazky (verejné obstarávanie):

- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/17/ES z 31. marca 2004 o koordinácii postupov obstarávania subjektov pôsobiacich v odvetviach vodného hospodárstva, energetiky, dopravy a poštových služieb v znení nariadenia Komisie (ES) č. 1874/2004 z 28. októbra 2004, ktorým sa menia a dopĺňajú smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/17/ES a 2004/18/ES, pokiaľ ide o ich prahy uplatňovania v oblasti postupov uzatvárania zmlúv.
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/18/ES z 31. marca 2004 o koordinácii postupov pri zadávaní verejných zákaziek na práce, verejných zákaziek na dodávku tovaru a verejných zákaziek na služby, v znení nariadenia Komisie (ES) č. 1874/2004 z 28. októbra 2004, ktorým sa menia a dopĺňajú smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/17/ES a 2004/18/ES, pokiaľ ide o ich prahy uplatňovania v oblasti postupov uzatvárania zmlúv.
- Smernica Rady 89/665/EHS z 21. decembra 1989 o koordinácii zákonov, nariadení a administratívnych ustanovení vzťahujúcich sa na používanie overovacieho konania pri udeľovaní verejných objednávok na tovary a verejné práce (Smernica o verejných opravných prostriedkoch).
- Smernica Rady 92/13/EHS z 25. februára 1992, ktorou sa koordinujú zákony, nariadenia a administratívne ustanovenia vzťahujúce sa na aplikáciu pravidiel Spoločenstva na postupy verejného obstarávania subjektami pôsobiacimi v odvetviach vodného hospodárstva, energetiky, dopravy a telekomunikácií (Smernica o opravných prostriedkoch verejnoprospešných podnikov).
- Smernica Komisie 2005/51/ES zo 7. septembra 2005, ktorou sa mení a dopĺňa príloha XX k smernici Európskeho parlamentu a Rady 2004/17/ES a príloha VIII k smernici Európskeho parlamentu a Rady 2004/18/ES o verejnom obstarávaní.
Gestorom je úrad pre verejné obstarávanie.

Kvalifikácia v stavebníctve:

- Smernica Rady 85/384/EHS o vzájomnom uznávaní diplomov, osvedčení a iných dokladov o formálnych kvalifikáciách v oblasti architektúry a o opatreniach na uľahčenie účinného uplatňovania práva usadiť sa a slobody poskytovať služby, v znení smerníc Rady 85/614/EHS, 86/17/EHS, 90/658/EHS, smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/19/ES a smernice Rady 2006/10/ES.

Ďalej je uvedený prehľad vybraných právnych noriem, ktoré sa vzťahujú k výstavbe a stavebníctvu na Slovensku:

Územné plánovanie a stavebný poriadok

Zákon č. 50/1976 Zb.

o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov (stavebný zákon) v znení zákona č. 103/1990 Zb., zákona č. 262/1992 Zb., zákona č. 136/1995 Z.z., zákona č. 199/1995 Z.z., nález Ústavného súdu SR č. 286/1996 Z.z., zákona č. 229/1997 Z.z. (ÚZ uverejnené pod č. 109/1998 Z.z.), zákona č. 175/1999 Z.z., zákona č. 237/2000 Z.z., zákona č. 416/2001 Z.z., zákona č. 553/2001 Z.z., nález Ústavného súdu SR č. 217/2002 Z.z., zákona č. 103/2003 Z.z., zákona č. 245/2003 Z.z., zákona č. 417/2003 Z.z., zákona č. 608/2003 Z.z., zákona č. 541/2004 Z.z., zákona č. 290/2005 Z.z., zákona č. 479/2005 Z.z., zákona č. 24/2006 Z.z., zákona č. 218/2007 Z.z., zákona č. 540/2008 Z.z. a zákona č. 66/2009 Z.z.

Vyhláška MŽP SR č. 532/2002 Z.z.

ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie

Vyhláška FMŽP č. 378/1992 Zb.

ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška č. 85/1976 Zb. o podrobnejšej úprave územného konania a stavebnom poriadku v znení vyhlášky č. 155/1980 Zb.

Odborné orgány a profesie činné vo výstavbe, iné inštitúcie**Zákon č. 455/1991 Zb.**

o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon), úplné znenie uvedené pod č. 106/2002 Z.z. v znení zákona č. 261/2002 Z.z., zákona č. 284/2002 Z.z., zákona č. 506/2002 Z.z., zákona č. 190/2003 Z.z., zákona č. 219/2003 Z.z., zákona č. 245/2003 Z.z., zákona č. 423/2003 Z.z., zákona č. 515/2003 Z.z., zákona č. 586/2003 Z.z., zákona č. 602/2003 Z.z., zákona č. 347/2004 Z.z., zákona č. 350/2004 Z.z., zákona č. 365/2004 Z.z., zákona č. 420/2004 Z.z., zákona č. 533/2004 Z.z., zákona č. 544/2004 Z.z., zákona č. 578/2004 Z.z., zákona č. 624/2004 Z.z., zákona č. 650/2004 Z.z., zákona č. 656/2004 Z.z., zákona č. 725/2004 Z.z., zákona č. 8/2005 Z.z., zákona č. 93/2005 Z.z., zákona č. 331/2005 Z.z., zákona č. 340/2005 Z.z., zákona č. 351/2005 Z.z., zákona č. 470/2005 Z.z., zákona č. 473/2005 Z.z., zákona č. 491/2005 Z.z., zákona č. 555/2005 Z.z., zákona č. 567/2005 Z.z., zákona č. 124/2006 Z.z., zákona č. 126/2006 Z.z., zákona č. 99/2007 Z.z., zákona č. 193/2007 Z.z., zákona č. 218/2007 Z.z., zákona č. 358/2007 Z.z., zákona č. 577/2007 Z.z., zákona č. 112/2008 Z.z., zákona č. 445/2008 Z.z. a zákona č. 448/2008 Z.z.

Zákon č. 136/1995 Z.z.

o odbornej spôsobilosti na vybrané činnosti vo výstavbe a o zmene a doplnení zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov

Zákon č. 416/2001 Z.z.

o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky

Zákon SNR č. 293/1992 Zb.

o úprave niektorých vlastníckych vzťahov k nehnuteľnostiam v znení zákona č. 323/1992 Zb., zákona č. 162/1995 Z.z., zákona č. 181/1995 Z.z. a zákona č. 393/2000 Z.z.

Zákon č. 91/2004 Z.z.

úplné znenie zákona Slovenskej národnej rady z 29. apríla 1992 č. 317/1992 Zb. o dani z nehnuteľností, ako vyplýva zo zmien a doplnení vykonaných zákonom Národnej rady Slovenskej republiky z 19. marca 1993 č. 87/1993 Z.z., zákonom NR SR z 9. júla 1993 č. 159/1993 Z.z., zákonom NR SR z 15. decembra 1993 č. 317/1993 Z.z., zákonom NR SR zo 17. novembra 1995 č. 279/1995 Z.z., zákonom NR SR z 19. júna 1996 č. 205/1996 Z.z., zákonom z 21. novembra 1997 č. 329/1997 Z.z., zákonom z 24. augusta 1999 č. 219/1999 Z.z., zákonom z 9. novembra 2001 č. 493/2001 Z.z. a zákonom z 23. októbra 2003 č. 476/2003 Z.z.

Zákon NR SR č. 162/1995 Z.z.

o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení zákona NR SR č. 222/1996 Z.z., zákona č. 255/2001 Z.z. (ÚZ uverejnené pod č. 3/2002 Z.z.), zákona č. 419/2002 Z.z., zákona č. 173/2004 Z.z., zákona č. 568/2007 Z.z., zákona č. 669/2007 Z.z. a zákona č. 384/2008 Z.z.

Vyhláška ÚGKKS SR č. 79/1996 Z.z.

ktorou sa vykonáva zákon Národnej rady Slovenskej republiky o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení vyhlášky č. 72/1997 Z.z., č. 533/2001 Z.z. a č. 647/2004 Z. z.

Zákon NR SR č. 215/1995 Z. z.

o geodézii a kartografii v znení zákona č. 423/2003 Z.z., zákona č. 346/2007 Z.z. a zákona č. 600/2008 Z.z.

Zákon č. 362/2005 Z.z.

úplné znenie zákona SNR č. 138/1992 Zb. o autorizovaných architektoch a autorizovaných stavebných inžinieroch, ako vyplýva zo zmien a doplnení vykonaných zákonom č. 236/2000 Z.z., zákonom č. 554/2001 Z.z., zákonom č. 533/2003 Z.z., zákonom č. 624/2004 Z.z., zákonom č. 555/2005 Z.z., zákonom č. 459/2007 Z.z. zákonom č. 298/2008 Z.z. (ÚZ uverejnené pod č. 10/2009 Z.z.)

Zákon č. 382/2004 Z.z.

o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 570/2005 Z.z., zákona 93/2006 Z.z. a zákona č. 522/2007 Z.z.

Vyhláška MS SR č. 490/2004 Z.z.

ktorou sa vykonáva zákon č. 382/2004 Z.z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov č. 500/2005 Z.z., zákona č. 534/2008 Z.z. a zákona č. 33/2009 Z.z.

Vyhláška MS SR č. 500/2005 Z.z.

ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 490/2004 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon č. 382/2004 Z.z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Technické požiadavky na stavebné výrobky

Vyhláška MVRR SR č. 158/2004 Z.z.

ktorou sa ustanovujú skupiny stavebných výrobkov s určenými systémami preukazovania zhody a podrobnosti o používaní značiek zhody

Vyhláška MVRR SR č. 119/2006 Z.z.

ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky č. 158/2004 Z.z., ktorou sa ustanovujú skupiny stavebných výrobkov s určenými systémami preukazovania zhody a podrobnosti o používaní značiek zhody

Zákon č. 314/2004 Z.z.

úplné znenie zákona č. 90/1998 Z.z. o stavebných výrobkoch, ako vyplýva zo zmien a doplnení vykonaných zákonom č. 264/1999 Z.z., zákonom č. 413/2000 Z.z., zákonom č. 134/2004 Z.z. a zákonom č. 173/2008 Z.z. (ÚZ uverejnené pod č. 69/2009 Z.z.)

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri stavebných prácach a užívaní stavieb

Zákon č. 124/2006 Z.z.

o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov č. 309/2007 Z.z., zákona č. 140/2008 Z.z. - účinnosť zákona od 1.5.2008

Vyhláška MPSVR SR č. 500/2006 Z.z.

ktorou sa ustanovuje vzor záznamu o registrovanom pracovnom úraze

Vyhláška MZ SR č. 504/2006 Z.z.

o spôsobe hlásenia, registrácie a evidencie choroby z povolania a ohrozenia chorobou z povolania

Vyhláška MPSVR SR č. 718/2002 Z.z.

na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti technických zariadení

Nariadenie vlády SR č. 115/2006 Z.z.

o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou hluku v znení nariadenia vlády SR č. 555/2006 Z.z.

Nariadenie vlády SR č. 387/2006 Z.z.

o požiadavkách na zaistenie bezpečnostného a zdravotného označenia pri práci

Nariadenie vlády SR č. 391/2006 Z.z.

o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na pracovisko

Nariadenie vlády SR č. 392/2006 Z.z.

o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri používaní pracovných prostriedkov

Nariadenie vlády SR č. 393/2006 Z.z.

o minimálnych požiadavkách na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vo výbušnom prostredí

Nariadenie vlády SR č. 395/2006 Z.z.

o minimálnych požiadavkách na poskytovanie a používanie osobných ochranných pracovných prostriedkov

Nariadenie vlády SR č. 396/2006 Z.z.

o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisko

Zákon č. 125/2006 Z.z.

o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov č. 309/2007 Z.z., zákona č. 462/2007 Z.z. a zákona č. 555/2007 Z.z.

Zákon č. 355/2007 Z.z.

o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov č. 140/2008 Z.z., zákona č. 540/2008 Z.z. a zákona č. 461/2008 Z.z.

Zákon č. 126/2006 Z.z.

o verejnom zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov č. 295/2007 Z.z., zákona č. 355/2007 Z.z. a zákona č. 359/2007 Z.z.

Nariadenie vlády SR č. 145/2006 Z.z.

ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 40/2002 Z.z. o ochrane zdravia pred hlukom a vibráciami v znení neskorších predpisov

Vyhláška MŽP SR č. 532/2002 Z.z.

ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie

Zákon č. 199/2009 Z.z.

ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarimi v znení zákona 438/2002 Z.z., zákona č. 215/2004 Z.z., zákona č. 347/2004 Z.z., zákona 562/2005 Z.z., zákona č. 519/2007 Z.z. a zákona č. 445/2008 Z.z.

Zákon č. 479/2007 Z.z.

Úplné znenie zákona č. 311/2001 Z.z. Zákonník práce, ako vyplýva zo zmien a doplnkov vykonaných zákonom č. 165/2002 Z.z., zákonom č. 408/2002 Z.z., zákonom č. 413/2002 Z.z., zákonom č. 210/2003 Z.z., zákonom č. 461/2003 Z.z., zákonom č. 5/2004 Z.z., zákonom č. 365/2004 Z.z., zákonom č. 82/2005 Z.z., zákonom č. 131/2005 Z.z., zákonom č. 244/2005 Z.z., zákonom č. 570/2005 Z.z., zákonom č. 124/2006 Z.z., zákonom č. 231/2006 Z.z. a zákonom č. 348/2007 Z.z.

Ochrana životného prostredia**Zákon č. 587/2004 Z.z.**

o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov č. 277/2005 Z.z., zákona č. 276/2007 Z.z., zákona č. 661/2007 Z.z., zákona č. 514/2008 Z.z. a zákona č. 160/2009 Z.z.

Vyhláška MŽP SR č. 157/2005 Z.z.

ktorou sa vykonáva zákon č. 587/2004 Z.z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Zákon č. 17/1992 Zb.

o životnom prostredí v znení zákona č. 127/1994 Z.z., zákona č. 287/1994 Z.z., zákona č. 171/1998 Z.z., zákona č. 211/2000 Z.z. a zákona č. 332/2007 Z.z.

Zákon č. 223/2001 Z.z.

o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 553/2001 Z.z., zákona č. 96/2002 Z.z., zákona č. 261/2002 Z.z., zákona č. 393/2002 Z.z., zákona č. 529/2002 Z.z., zákona č. 188/2003 Z.z., zákona č. 245/2003 Z.z., zákona č. 525/2003 Z.z., zákona č. 24/2004 Z.z., zákona č. 443/2004 Z.z., zákona č. 587/2004 Z.z., zákona č. 733/2004 Z.z., zákona č. 479/2005 Z.z., zákona 532/2005 Z.z., zákona č. 571/2005 Z.z. a zákona č. 127/2006 Z.z., zákona č. 514/2008 Z.z., zákona č. 515/2008 Z.z., zákona č. 519/2008 Z.z. a zákona č. 160/2009 Z.z.

Vyhláška MŽP SR č. 283/2001 Z.z.

o vykonaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch v znení vyhlášky č. 509/2002 Z.z., vyhlášky č. 128/2004 Z.z. a vyhlášky č. 599/2005 Z.z. a zákona č. 301/2008 Z.z.

Vyhláška MŽP SR č. 284/2001 Z.z.

ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení vyhlášky č. 409/2002 Z.z. a vyhlášky č. 129/2004 Z.z.

Vyhláška MŽP SR č. 208/2005 Z.z.

o nakladaní s elektrozariadeniami a s elektroodpadom

Zákon č. 17/2004 Z.z.

o poplatkoch za uloženie odpadov v znení zákona č. 587/2004 Z.z.

Zákon č. 469/2002 Z.z.

o environmentálnom označovaní výrobkov v znení zákona č. 587/2004 Z.z.

Vyhláška MŽP SR č. 258/2003 Z.z.

ktorou sa vykonáva zákon o environmentálnom označovaní výrobkov

Zákon č. 543/2002 Z.z.

o ochrane prírody a krajiny v znení zákona č. 525/2003 Z.z., zákona č. 205/2004 Z.z., zákona č. 364/2004 Z.z., zákona č. 587/2004 Z.z., zákona č. 15/2005 Z.z., zákona č. 479/2005 Z.z., zákona č. 24/2006 Z.z., zákona č. 359/2007 Z.z. a zákona č. 454/2007 Z.z.

Zákon č. 478/2002 Z.z.

o ochrane ovzdušia a ktorým sa dopĺňa zákon č. 401/1998 Z.z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia v znení neskorších predpisov (zákon o ovzduší) v znení zákona č. 245/2003 Z.z., zákona č. 525/2003 Z.z., zákona č. 541/2004 Z.z., zákona č. 572/2004 Z.z., zákona č. 587/2004 Z.z., zákona č. 725/2004 Z.z., zákona č. 230/2005 Z.z., zákona č. 479/2005 Z.z., zákona č. 532/2005 Z.z., zákona č. 571 /2005 Z.z., zákona 203/2007 Z.z. a zákona č. 529/2007 Z.z.

Zákon č. 401/1998 Z.z.

o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia v znení zákona č. 161/2001 Z.z. zákona č. 553/2001 Z.z., zákona č. 478/2002 Z.z., zákona č. 525/2003 Z.z., zákona č. 587/2004 Z.z., zákona č. 571 /2005 Z.z., zákona 203/2007 Z.z., zákona č. 529/2007 Z.z. a zákona č. 515/2008 Z.z.

Vyhláška MŽP SR č. 202/2003 Z.z.

ktorou sa ustanovujú podrobnosti o odbornom posudzovaní a o oprávnení na meranie emisií a kvality ovzdušia

Vyhláška MŽP SR č. 706/2002 Z.z.

o zdrojoch znečisťovania ovzdušia, o emisných limitoch, o technických požiadavkách a všeobecných podmienkach prevádzkovania, o zozname znečisťujúcich látok, o kategorizácii zdrojov znečisťovania ovzdušia a o požiadavkách zabezpečenia rozptylu emisií znečisťujúcich látok v znení vyhlášky č. 410/2003 Z.z., vyhlášky č. 260/2005 Z.z., vyhlášky č. 575/2005 Z.z. a vyhlášky č. 631/2007 Z.z.

Vyhláška MŽP SR č. 409/2003 Z.z., ktorou sa ustanovujú emisné limity, technické požiadavky a všeobecné podmienky prevádzkovania zdrojov a ich zariadení, v ktorých sa používajú organické rozpúšťadlá v znení vyhlášky č. 132/2006 Z.z. a zákona č. 457/2007 Z.z.

Zákon č. 245/2003 Z.z.

o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 205/2004 Z.z., zákona č. 220/2004 Z.z., zákona č. 572/2004 Z.z., zákona č. 587/2004 Z.z. a zákona č. 532/2005 Z.z.

Vyhláška MŽP SR č. 391/2003 Z.z.

ktorou sa vykonáva zákon č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov č. 63/2008 Z.z.

Zákon č. 442/2002 Z.z.

o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z.z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení zákona č. 525/2003 Z.z., zákona č. 364/2004 Z.z., zákona č. 587/2004 Z.z. a 230/2005 Z.z.

Zákon č. 364/2004 Z.z.

o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení zákona č. 587/2004 Z.z., zákona č. 230/2005 Z.z., zákona č. 479/2005 Z.z., zákona č. 532/2005 Z.z. a zákona č. 359/2007 Z.z.

Zákon č. 666/2004 Z.z.

o ochrane pred povodňami, zmena zákona č. 332/2007 Z.z.

Zákon č. 24/2006 Z.z.

o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov č. 275/2007 Z.z. a zákona č. 454/2007

Vyhláška MŽP SR č. 113/2006 Z.z.

ktorou sa ustanovujú podrobnosti odbornej spôsobilosti na účely posudzovania vplyvov na životné prostredie

Zákon č. 491/2005 Z.z.

o environmentálnom overovaní a registrácii organizácií v schéme Európskeho spoločenstva pre environmentálne manažérstvo a audit a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Úspora energií v budovách**Zákon č. 555/2005 Z.z.**

o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení zákona č. 17/2007 Z.z. a zákona č. 476/2008 Z.z.

Vyhláška MVRR SR č. 625/2006 Z.z.

ktorou sa vykonáva zákon č. 555/2005 Z.z. o energetickej hospodárnosti budov a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Verejné stavebné zákazky

Zákon č. 260/2007 Z.z.

ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 254/1998 Z.z. o verejných prácach

Vyhláška č. 83/2008 Z.z.

ktorou sa vykonáva zákona č. 254/1998 Z.z. o verejných prácach v znení zákona č. 260/2007 Z.z. - účinnosť od 15.3.2008

Zákon č. 25/2006 Z.z.

o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 282/2006 Z.z., zákona č. 102/2007 Z.z., zákona č. 232/2008 Z.z., zákona č. 442/2008 Z.z. a zákona č. 213/2009 Z.z.

Zákon č. 282/2006 Z.z.

ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 576/2004 Z.z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Zákon č. 102/2007 Z.z.

ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 147/2001 Z.z. o reklame a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a o zmene zákona č. 25/2006 Z.z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 282/2006 Z.z.

Pozemky a byty

Zákon SNR č. 330/1991 Zb.

o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách v znení zákona SNR č. 293/1992 Zb., zákona č. 323/1992 Zb. a zákona č. 187/1993 Z.z. (ÚZ uverejnené pod č. 12/1994 Z.z.), zákona č. 180/1995 Z.z., zákona č. 222/1996 Z.z., zákona č. 80/1998 Z.z., zákona č. 256/2001 Z.z., zákona č. 420/2002 Z.z., zákona č. 518/2003 Z.z., zákona č. 217/2004 Z.z., zákona č. 523/2004 Z.z., zákona č. 549/2004 Z.z., zákona č. 571/2007 Z.z., zákona č. 285/2008 Z.z. a zákona č. 66/2009 Z.z.

Zákon NR SR č. 180/1995 Z.z.

o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov

Vyhláška MPH SR č. 38/2005 Z.z.

o určení hodnoty pozemkov a porastov na nich na účely pozemkových úprav

Zákon č. 220/2004 Z.z.

o ochrane poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 359/2007 Z.z., zákona č. 219/2008 Z.z. a zákona č. 540/2008 Z.z.

Zákon NR SR č. 182/1993 Z.z.

o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení zákona NR SR č. 151/1995 Z.z., zákona č. 158/1998 Z.z., zákona č. 173/1999 Z.z., zákona č. 252/1999 Z.z., zákona č. 400/2002 Z.z., zákona č. 512/2003 Z.z., zákona č. 367/2004 Z.z., zákona č. 469/2005 Z.z., zákona č. 268/2007 Z.z. a zákona č. 325/2007 Z.z.

Zákon č. 607/2003 Z.z.

o štátnom fonde rozvoja bývania v znení zákona č. 523/2004 Z.z., zákona č. 536/2004 Z.z., zákona č. 349/2007 Z.z. a zákona č. 518/2008 Z.z.

**Informácie o MINISTERSTVE VÝSTAVBY A REGIONÁLNEHO ROZVOJA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky (ďalej len „MVRR SR“)

Sídlo: Prievozská 2/B, 825 25 Bratislava 26

Minister: **Ing. Igor Štefanov**

Štátny tajomník I. : JUDr. Martin Glváč

Štátny tajomník II. : Ing. Daniel Ács

Vedúci služobného úradu: Mgr. Peter Brázda

Kontakt: e-mail - informacie@build.gov.sk

MVRR SR sa organizačne člení na (platné od 15.6.2009):

- a. kanceláriu ministra,
- b. útvary priamo riadené ministrom,
- c. útvar štátneho tajomníka I.,
- d. útvar štátneho tajomníka II.,
- e. útvary priamo riadené vedúcim úradu
a tri špecializované odborné útvary
- f. sekciu stavebníctva a bytovej politiky,
- g. sekciu stratégie rozvoja regiónov,
- h. Agentúru na podporu regionálneho rozvoja.

Sekcia stavebníctva a bytovej politiky

Hlavným poslaním sekcie stavebníctva a bytovej politiky je zabezpečovanie koordinácie pri výkone bytovej politiky, v oblasti stavebníctva a verejných prác, riadenie štátnej stavebnej správy a realizovanie činností z oblasti vedy a výskumu. Plní úlohy vyplývajúce z kompetencií ministerstva v oblasti stavebnej výroby a stavebných výrobkov, úlohy vyplývajúce z kompetencií ministerstva v oblasti bytovej politiky, ktoré súvisia s koncepciou štátnej bytovej politiky, úlohy spojené s poskytovaním podpôr pre rozvoj bývania a so správou Štátneho fondu rozvoja bývania, plní koncepčné, legislatívne a ďalšie úlohy štátnej politiky zamerané na stavebný poriadok, štátny stavebný dohľad, územné plánovanie, sankcie, vyvlastnenie a oprávnenie na výkon vybraných činností vo výstavbe upravených zákonom. Zabezpečuje kompetencie ministerstva v oblasti verejných prác, pričom z hľadiska svojej kompetencie komplexne plní koncepčné, legislatívne a ďalšie úlohy štátnej politiky, vykonáva štátnu expertízu, štátny dozor a overovanie záverečných technických a ekonomických hodnotení, upravených zákonom o verejných prácach a vyhlášky, ktorou sa vykonáva zákon o verejných prácach, prostredníctvom zákonne definovaných kontrolných nástrojov napomáha účinnému a transparentnému využitiu verejných investícií, ktorými sú zabezpečované politiky štátu a Európskej únie. Sekcia ďalej vypracúva koncepcie v oblasti rozvoja vedy a techniky, zabezpečuje prípravu, riešenie, koordináciu kontrolu, vyhodnocovanie úloh výskumu a vývoja v oblasti výstavby a regionálneho rozvoja financovaných z dotácií z kapitoly rozpočtu

ministerstva, zabezpečuje prezentáciu výsledkov výskumu a vývoja formou odborných podujatí (konferencie, semináre, workshopy, poradenské dni, sprievodné odborné podujatia výstav veľtrhov, festivalov súvisiacich s pôsobnosťou ministerstva a pod.) vydávaním odborných publikácií a pod.

Generálny riaditeľ sekcie: Ing. Peter Černega
e-mail: peter.cernega@build.gov.sk

Sekcia stavebníctva a bytovej politiky má štyri odbory a jedno samostatné oddelenie:

- *Odbor stavebníctva* (oddelenie stavebníctva; oddelenie preukazovania zhody)
- *Odbor bytovej politiky* (oddelenie ekonomiky bývania; oddelenie koncepcie bývania)
- *Odbor štátnej stavebnej správy a územného plánovania* (oddelenie technickej politiky, oddelenie stavebného poriadku; oddelenie územného plánovania)
- *Odbor verejných prác* (oddelenie expertných činností; oddelenie štátneho dozoru)
- *Samostatné oddelenie pre vedu a výskum*

Sekcia stratégie rozvoja regiónov

Hlavným poslaním sekcie stratégie rozvoja regiónov je gestorovanie oblasti regionálneho rozvoja rezortného a nadrezortného charakteru, tvorba stratégie a koncepcie rozvoja regiónov - riadenie regionálneho rozvoja, tvorba hlavných strategických a programových dokumentov, plnenie funkcie centrálného koordinačného orgánu (CKO) a funkcie riadiaceho orgánu (RO) pre CSF, OP ZI, KF, OP TP. Sekcia tvorí koncepcie, stratégie a národné programy regionálneho rozvoja, tvorí právne predpisy v oblasti regionálneho rozvoja, tvorí hlavné koncepčné materiály v oblasti štátnej politiky regionálneho rozvoja, zabezpečuje koordináciu činností orgánov štátnej správy, územnej samosprávy a iných sociálno-ekonomických partnerov pri realizácii politiky regionálneho rozvoja. Sekcia plní úlohy na úseku efektívneho, správneho riadenia a koordinácie implementácie pomoci zo štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu EÚ v oblasti programovania, implementácie, monitorovania, hodnotenia a publicity. Vykonáva funkciu a úlohy riadiaceho orgánu pre Rámec podpory Spoločenstva (CSF) v programovom období 2004 - 2006 a funkciu a úlohy Centrálného koordinačného orgánu pre Národný strategický referenčný rámec (NSRR) v programovom období 2007 - 2013, vykonáva funkciu a úlohy riadiaceho orgánu pre Operačný program Základná infraštruktúra, riadiaceho orgánu pre Kohézny fond pre programové obdobie 2004 - 2006 a riadiaceho orgánu pre Operačný program Technická pomoc pre programové obdobie 2007 - 2013.

Generálny riaditeľ sekcie: Ing. Michal Sántai, MBA
e-mail: michal.santai@build.gov.sk

Sekcia stratégie rozvoja regiónov má dve samostatné oddelenia a tri odbory:

- *Samostatné oddelenie kontroly riadenia programov*
- *Samostatné oddelenie pre informovanosť a publicitu*
- *Odbor pre regionálnu politiku* (oddelenie stratégie; oddelenie riadenia regionálneho rozvoja)
- *Odbor koordinácie fondov EÚ* (oddelenie metodiky; oddelenie monitorovania; oddelenie hodnotenia; oddelenie riadenia technickej pomoci)
- *Odbor riadenia programov*

Agentúra na podporu regionálneho rozvoja

Hlavným poslaním agentúry je monitorovanie a vyhodnocovanie programov PHARE, realizácia operačných programov v rámci programovacieho obdobia v oblasti regionálneho rozvoja, riadenie pomoci pre Bratislavský kraj, realizácia operačných programov v rámci Iniciatív Spoločenstva v oblasti cezhraničnej spolupráce.

Agentúra monitoruje projekty PHARE so zameraním na ich udržateľnosť, a tým na ochranu finančných záujmov Európskeho spoločenstva a zabezpečuje monitorovací proces ukončených projektov PHARE na mieste.

Agentúra realizuje činnosti riadiaceho orgánu pre Regionálny operačný program, je zodpovedná za zabezpečenie programovania, implementácie, monitorovania účinnosti pomoci, hodnotenia, finančného riadenia a informovania verejnosti o operačnom programe.

Agentúra realizuje činnosti riadiaceho orgánu pre program pomoci pre Bratislavský kraj, je zodpovedná za zabezpečenie programovania, implementácie, monitorovania účinnosti pomoci, hodnotenia, finančného riadenia a informovania verejnosti o operačnom programe.

Agentúra riadi a koordinuje implementáciu operačných programov (OP) podľa platných programových dokumentov SR, zabezpečuje koncepčnú a metodickú činnosť v oblasti prípravy, programovania a riadenia OP a koordinovania zainteresovaných subjektov, vypracúva riadiacu dokumentáciu súvisiacu s programom. Ďalej podporuje implementáciu projektov občianskej vybavenosti a projektov vybavenosti územia, vykonáva úlohy riadiaceho orgánu, národného orgánu, resp. národného koordinátora v rámci programov cezhraničnej spolupráce.

Agentúra zabezpečuje prevod finančných prostriedkov EÚ a spolufinancovania zo štátneho rozpočtu konečným prijímateľom/prijemcom pomoci, realizuje predbežnú finančnú kontrolu, vedie účtovníctvo a zabezpečuje výkazníctvo súvisiace s realizáciou projektov EÚ, realizuje činnosti platobnej jednotky ministerstva pre Európsky fond regionálneho rozvoja.

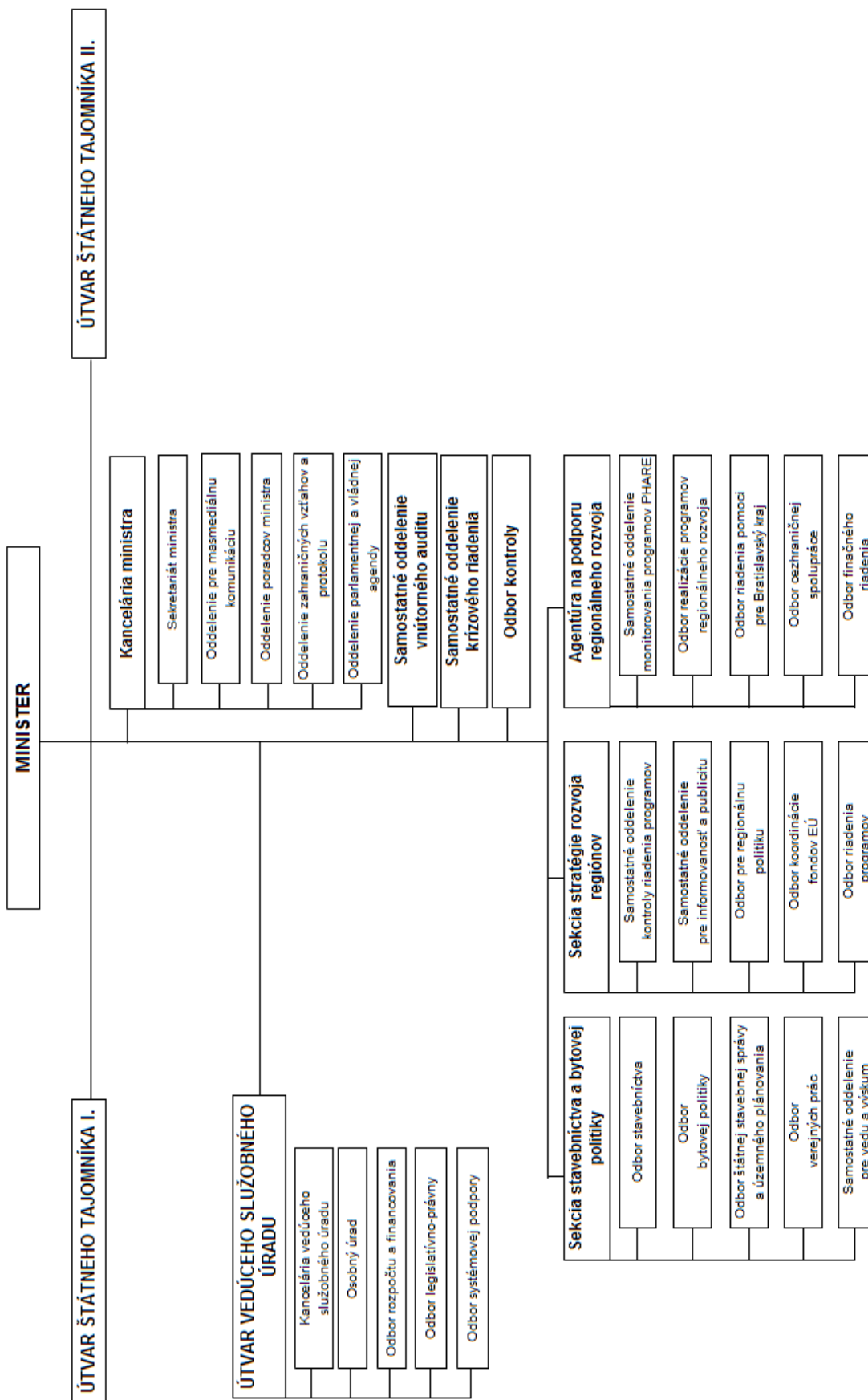
Generálny riaditeľ agentúry: PhDr. Radoslav Behúl
e-mail: radoslav.behul@build.gov.sk

Agentúra má jedno samostatné oddelenie a štyri odbory:

- *Samostatné oddelenie monitorovania programov PHARE*
- *Odbor realizácie programov regionálneho rozvoja* (oddelenie riadenia programov; oddelenie implementácie projektov občianskej infraštruktúry; oddelenie implementácie projektov vybavenosti územia; oddelenie financovania projektov regionálnej infraštruktúry; oddelenie kontroly realizácie programov regionálneho rozvoja)
- *Odbor riadenia pomoci pre Bratislavský kraj* (oddelenie riadenia programov pomoci pre Bratislavský kraj; oddelenie implementácie programov pomoci pre Bratislavský kraj; oddelenie finančného riadenia programov pomoci pre Bratislavský kraj; oddelenie kontroly riadenia programov pomoci pre Bratislavský kraj)
- *Odbor cezhraničnej spolupráce* (oddelenie riadenia programov cezhraničnej spolupráce; oddelenie spoločného technického sekretariátu; oddelenie kontroly cezhraničnej spolupráce)
- *Odbor finančného riadenia* (oddelenie finančnej kontroly programov EÚ; oddelenie výkonu platieb programov EÚ; oddelenie účtovníctva pre programy EÚ)

Na obr. č. 1 je uvedená aktuálna organizačná štruktúra Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky (od 15.6.2009).

Organizačná štruktúra Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja SR

Informácie o ZVÄZE STAVEBNÝCH PODNIKATEĽOV SLOVENSKA

Zväz stavebných podnikateľov Slovenska (ZSPS) bol zaregistrovaný 14.9.1990 na základe zakladajúcej zmluvy členov o združení zo dňa 23.8.1990. ZSPS je nezávislé, dobrovoľné, nepolitické a záujmové združenie podnikateľských subjektov v oblasti stavebnej výroby, výroby a predaja stavebných látok, projektovania, inžinieringu, vývoja, výskumu, dopravy a mechanizácie.

Hlavným poslaním ZSPS je:

- presadzovať záujmy slovenských stavebných podnikateľov v dialógu s orgánmi národnej rady, vlády, štátnej správy, samosprávy, odbormi, politickými stranami a hnutiami,
- chrániť kolektívne a individuálne záujmy svojich členov,
- pomáhať členom ZSPS v presadzovaní ich podnikateľských zámerov,
- vytvárať optimálne podmienky pre rozvoj prosperujúceho stavebného trhu,
- zabezpečovať širokú informovanosť členskej základne o:
  - *legislatívnych otázkach,*
  - *stavebnom trhu na Slovensku a v zahraničí,*
  - *novinkách v stavebných technológiách a v stavebných materiáloch,*
  - *vnútrozväzových otázkach.*

V záujme zvyšovania úrovne, kvality a efektívnosti podnikania a zvyšovania prestíže a dobrého mena ZSPS a jeho členov, prijala členská základňa Etický kódex ZSPS s jeho zásadami odbornými, súťažnými, spolupráce a riešenia sporov.

Pre aktívny výkon činnosti ZSPS sú v súlade so stanovami vytvorené a sformované orgány ZSPS - Valné zhromaždenie, Prezídium a Riadiaci výbor, Dozorná rada a Zmierovací súd.

Pre operatívnu prácu je vytvorený Sekretariát, ktorého činnosť vyplýva z prijatej koncepcie ZSPS. Sekretariát ZSPS má samostatné odborné úseky a referáty v oblastiach:

Úseky

- Úsek sektorovej politiky, legislatívy a stratégie
- Úsek vnútorných a zahraničných vzťahov
- Úsek komunikácie a propagácie
- Úsek ekonomiky a administratívnych služieb.

Referáty

- Referát štatistík a analýz
- Referát projektov z eurofondov
- Referát publikačných a vzdelávacích aktivít.

V ZSPS sú pre operatívnu a odbornú činnosť vytvorené vnútorné štruktúry - ako odborné komisie a odvetvové sekcie.

Pre odborné posúdenie zložitých problémov súvisiacich s podnikateľskou praxou, hospodársko-právnymi vzťahmi, odbornotechnickými problémami a sociálnymi otázkami, vo väzbe na verejné inštitúcie zamestnávateľov a zamestnancov sú vytvorené komisie:

Komisie

- Komisia technická
- Komisia hospodárska
- Komisia sociálna
- Komisia pre zahraničné vzťahy.

Podnikateľské záujmy presadzujú odvetvové sekcie, ktoré združujú špecialistov podľa odvetvovej špecializácie do sekcií:

- Sekcia pre bytovú výstavbu
- Sekcia pre dopravnú infraštruktúru
- Sekcia stavebných materiálov.

Prácu v jednotlivých regiónoch Slovenska s členskou základňou ako aj s potencionálnymi členmi zväzu koordinujú príslušní členovia Prezídia a Dozornej rady ZSPS.

Osobitnú pozornosť venuje ZSPS zahraničným vzťahom. Od roku 1994 je riadnym členom Európskej federácie stavebného priemyslu FIEC. Toto členstvo a zahraničné aktivity ZSPS sú významným zdrojom informácií pre členskú základňu ZSPS, ktoré umožňujú a uľahčujú slovenským stavebným podnikateľom uplatniť svoje schopnosti pri prácach v zahraničí. ZSPS má podpísané dvojstranné dohody o spolupráci s vyše desiatimi zahraničnými partnerskými zväzmi, čo mu umožňuje pružne informovať členskú základňu o dianí na európskom stavebnom trhu.

ZSPS má uzatvorené partnerské dohody s viac ako desiatimi významnými inštitúciami v rámci SR (Slovenská obchodná a priemyselná komora, Slovenská technická univerzita v Bratislave, Ekonomická univerzita v Bratislave, stavebné fakulty vysokých škôl v Bratislave, Žiline a Košiciach, Slovenská komora stavebných inžinierov, Slovenský zväz stavebných inžinierov, atď.), s ktorými spoločne realizuje pripomienkovanie legislatívnych návrhov, zapája sa do tvorby systému výchovy dorastu pre stavebný priemysel a sleduje podmienky pre zabezpečenie exportných a kapacitných schopností stavebného priemyslu.

ZSPS je členom Republikovej únie zamestnávateľov (RÚZ), ktorá je vrcholovým orgánom zamestnávateľských zväzov a združení na Slovensku. Vzhľadom na početnosť svojej členskej základne a aktivít vo vnútri zväzu má svoje miesto v Prezídiu RÚZ.

ZSPS ako reprezentant stavebných podnikateľov Slovenska sa v priebehu svojho viac ako 15-ročného pôsobenia dostal do trvalého povedomia nielen podnikateľov, ale aj širokej verejnosti a toto svoje postavenie si aj naďalej udržiava a rozvíja v prospech transparentného podnikateľského prostredia v stavebníctve.

SEKRETARIÁT ZSPS

Sídlo:

Sabinovská 14, 821 02 Bratislava

tel.: 02/43 633 263

fax: 02/43 426 336

e-mail: sekretariat@zsps.sk

www.web.zsps.eu.sk

Vedenie Sekretariátu:

Ing. Ján Nemeč, riaditeľ úradu

tel.: 02/43 633 263 e-mail: sekretariat@zsps.sk; nemeč@zsps.sk

Zdenka Novosedlíková, sekretárka a asistentka riaditeľa

tel.: 02/49 246 246 e-mail: sekretariat.zsps@zsps.sk

Ing. arch. Peter Kovačik,

manažér sektorovej politiky, legislatívy a stratégie

tel.: 02/43 633 263 e-mail: kovacik@zsps.sk

Ing. Štefan Kučera, PhD.,

manažér vnútorných vzťahov

tel.: 02/43 633 263 e-mail: kucera@zsps.sk

RIADIACE ORGÁNY ZSPS

VALNÉ ZHROMAŽDENIE

Je najvyšším orgánom ZSPS a má právo rozhodovať o všetkých jeho činnostiach.

PREZÍDIUM ZSPS

Je kolektívnym riadiacim orgánom ZSPS, ktorý má právo rozhodovať o základných otázkach realizácie programu ZSPS vrátane jeho podnikateľských aktivít, kontrolovať prácu Riadiaceho výboru a usmerňovať činnosť aparátu ZSPS.

- **Ing. Zsolt Lukáč, prezident**
FinetIS, s.r.o., Bratislava, majiteľ
- **Ing. Oto Hornáček, 1. viceprezident**
HORNEX, a.s., Bratislava, predseda predstavenstva a generálny riaditeľ
- **Ing. Jaroslav Jarábek, MBA, viceprezident**
Inžinierske stavby, a.s., Košice, generálny riaditeľ
- **Ing. Dušan Mráz, viceprezident**
DOPRASTAV, a.s., Bratislava, podpredseda predstavenstva a generálny riaditeľ
- **Ing. Peter Kašša, viceprezident**
ZIPP Bratislava, spol. s r.o., Bratislava
- **RNDr. Ján Kato, viceprezident**
VÁHOSTAV - SK, a.s., Žilina, predseda predstavenstva a generálny riaditeľ
- **Ing. Vladimír Boroš, viceprezident**
Knauf Insulation, s.r.o., Nová Baňa, obchodný riaditeľ a prokurista spoločnosti
- **Ing. Juraj Dančíšin, člen**
EUROVIA - cesty, a.s., Košice, generálny riaditeľ
- **Ing. Ján Hyža, člen**
Cesty Nitra, a.s., Nitra, generálny riaditeľ

- **Ing. Emília Jusková, členka**
SIBAMAC, a.s., Bratislava, predsedkyňa predstavenstva
- **Ing. Tibor Kún, člen**
TM-STAV, s.r.o., Dunajská Streda, majiteľ
- **Ing. Jiří Zachar, člen**
SLOVEKO, a.s., Banská Bystrica, generálny riaditeľ
- **Ing. Miroslav Molčan, člen**
SEMOS, spol. s r.o., Prešov, konateľ
- **Ing. Branislav Sališ, člen**
BCI, a.s., Žilina, generálny riaditeľ
- **Ing. Miroslav Novosedlík, člen**
Novosedlík, spol. s r.o., Nitra, predseda predstavenstva a generálny riaditeľ
- **Ing. Jozef Saloka, člen**
Ekostav, a.s., Michalovce, predseda predstavenstva
- **Ing. Igor Strempek, člen**
HBH, a.s., Považská Bystrica, generálny riaditeľ
- **Ing. Ján Nemeč, tajomník - člen s hlasom poradným**
Sekretariát ZSPS, riaditeľ úradu

DOZORNÁ RADA ZSPS

Je dozorným orgánom, ktorý kontroluje a dohliada na celú činnosť ZSPS.

- **Ing. Dušan Fedorek, predseda**
PIENSTAV, a.s., Stará Ľubovňa, výkonný riaditeľ
- **Ing. Anton Viazanko, člen**
DURISOL-STAV, spol. s r.o., Bratislava, riaditeľ
- **Ing. Martin Dovál, člen**
Ipeľské tehelne, a.s., Lučenec, riaditeľ
- **Ing. Jaroslav Zigo, člen**
PREFA Sučany, a.s., Sučany, generálny riaditeľ
- **Ing. Ján Jaško, člen**
URANPRES, spol. s r.o., Spišská Nová Ves, generálny riaditeľ

HLAVNÉ ÚLOHY ZSPS NA ROK 2009

A. Zmiernenie dopadov finančnej a hospodárskej krízy na sektor stavebného podnikania

Zintenzívniť spoluprácu s vládnymi orgánmi, ministerstvami, ostatnými ústrednými orgánmi štátnej správy, výbormi a poslancami NR SR v oblasti prípravy a realizácie vládnych opatrení znižovania negatívnych dopadov hospodárskej krízy na stavebný sektor ako aj v oblasti prípravy operatívnych opatrení, koncepcných materiálov a právnych predpisov upravujúcich podmienky podnikania v stavebníctve.

Dosiahnuť, aby kvalitné podnikateľské prostredie v stavebníctve bolo vládou SR vnímané ako jeden z pilierov udržania slovenskej ekonomiky a stavebný sektor patril medzi priority štátnej hospodárskej politiky.

V súvislosti s tým sledovať, aktívnym a legitímnym lobingom samostatne, alebo prostredníctvom Republikovej únie zamestnávateľov vyžadovať pružné legislatívne zmeny právnych predpisov a opatrenia týkajúce sa:

- skvalitnenia a zrýchlenia prípravy územia na výstavbu najmä znížením počtu procedúr súvisiacich s územným a stavebným povoľovaním,
- realizácie projektov PPP a programov výstavby dopravnej a technickej infraštruktúry,
- zásadného zvýšenia podpory bývania a novej bytovej výstavby, stimulácie rozvoja nájomného bývania a vstupu súkromného kapitálu do výstavby nájomných bytov, obnovy bytového fondu vrátane odstraňovania porúch stavebných konštrukcií a zateplovania budov z prostriedkov štátu a fondov Európskej únie,
- maximálneho a včasného čerpania prostriedkov fondov Európskej únie, predovšetkým Regionálneho operačného programu, Operačného programu Doprava a Operačného programu Konkurencieschopnosť a hospodársky rast, v ktorých sú najväčšie príležitosti pre stavebných podnikateľov,
- daňových reforiem, prechodného zníženia DPH, resp. zníženia DPH pre verejných investorov (mestá, obce, štát) pri verejných zákazkách na stavebné práce,
- zrýchlenia verejného obstarávania a transparentnosti zadávania verejných zákaziek stavebných prác,
- vyváženia povinností obstarávateľov a dodávateľov v zmluvných obchodných a platobných podmienkach a zárukách za kvalitu diela,
- úloh ZSPS v oblasti skvalitnenia výchovy stavebných odborníkov v zmysle zákona o odbornom vzdelávaní,
- prípravy sociálnych zákonov (BOZP, zákon o kolektívnom vyjednávaní a pod.) a novelizácie Zákonníka práce s cieľom podporiť rast zamestnanosti.

B. Pôsobenie na orgány vlády a verejnú správu

Presadiť zastúpenie ZSPS ako hlavného predstaviteľa stavebného podnikateľského sektora v Rade pre hospodársku krízu, Prostredníctvom tlačových správ a tlačových konferencií informovať verejnosť o stave a vývoji slovenského stavebníctva, názoroch a návrhoch stavebných podnikateľov na politiku vlády v oblasti sociálnych, ekonomických a spoločenských opatrení na zníženie dopadov finančnej a hospodárskej krízy na podnikateľské prostredie a ekonomiku Slovenska.

Vytvoriť Radu pre stavebníctvo a architektúru SR (RSA SR) ako mimovládne, neziskové a profesijné združenie právnických osôb pôsobiace na úseku stavebníctva a architektúry v Slovenskej republike a prostredníctvom neho koordinovať úsilie partnerských zväzov a komôr tak, aby sa vytvárali optimálne podmienky (verejno-správne, legislatívne a ekonomické) pre rozvoj stavebníctva a uplatnili oprávnené záujmy členov ZSPS.

Koordinovať a sústrediť úsilie RSA SR a zväzu s cieľom presadenia záujmov našich členov najmä na:

B.1. Ministerstve výstavby a regionálneho rozvoja SR

- v oblasti vytvorenia ucelenej koncepcie a programu komplexnej regenerácie sídiel, finančného zabezpečenia novej bytovej výstavby, obnovy, opravy a údržby, zateplovania a odstraňovania systémových porúch bytových domov v programoch ministerstva a zvýšiť rozpočet Štátneho fondu rozvoja bývania,
- v rámci tohoročnej aktualizácie koncepcie štátnej bytovej politiky nastaviť optimálne podmienky vstupu súkromného kapitálu, stavebných podnikateľov a developerov do systému výstavby nájomných bytov podporovaných štátom,
- pri príprave, realizácii rozvojových projektov a maximálnom čerpaní štrukturálnych fondov EÚ vo všetkých operačných programoch, najmä Regionálneho operačného

programu zo zdrojov EÚ v rámci Národného strategického referenčného rámca Slovenskej republiky na roky 2007-2013,

- v oblasti rozvoja úloh výskumu a vývoja v stavebníctve s dôrazom na oblasť znižovania energetickej náročnosti budov a podpory podnikateľských subjektov (program minimálnej podpory), ktoré majú priamy dopad na zvyšovanie konkurencieschopnosti stavebných podnikov.

B.2. Ministerstve dopravy pôšt a telekomunikácií SR a Národnej diaľničnej spoločnosti, resp. Slovenskej správe ciest

- docielenia zmeny pravidiel, ktorými sa určujú jednotkové sadzby a ceny pri výstavbe diaľnic, rýchlostných ciest a ciest I. triedy s cieľom ich zosúladiť so zákonom o ochrane hospodárskej súťaže, s ostatnými slovenskými všeobecne záväznými právnymi predpismi a s európskou legislatívou,
- pripomienkovania a sledovania aplikácie nových vzorových zmluvných podmienok vydávaných Národnou diaľničnou spoločnosťou s cieľom vytvárania kvalitných, korektných a vyvážených obchodných vzťahov.,

B.3. Ministerstve hospodárstva SR a Ministerstve výstavby a regionálneho rozvoja SR

- v rámci hodnotenia plnenia štátnej koncepcie energetickej a efektívnosti SR, stanovených strategických cieľov a priorít, akčných plánov, programov a nástrojov, verejných a súkromných zdrojov, prostriedkov štrukturálnych fondov EÚ, vrátane porovnania výsledkov a trendov energetickej hospodárnosti a využívania obnoviteľných zdrojov u nás a krajinách EÚ,
- analýzy plnenia úloh štátom prijatej koncepcie energetickej hospodárnosti budov do roku 2010, s výhľadom do roku 2020 s výstupom návrhov a opatrení na jej efektívnu implementáciu,
- vypracovania stratégie a koncepcie energetickej hospodárnosti a využívania obnoviteľných zdrojov energie z hľadiska ekonomických, ekologických a sociálnych dopadov na spoločnosť a návrh opatrení v oblasti štátnej podpory obnovy bytových domov na nízkoenergetický štandard a výstavby nízkoenergetických a pasívnych bytových a rodinných domov.

B.4. Ministerstve školstva SR a samosprávnych krajoch

- v rámci spolupráce pri zvyšovaní úrovne stredného odborného školstva cestou efektívneho zapojenia stavebných podnikateľov do procesu vzdelávania a odbornej prípravy mladých na povolanie v stavebníctve,
- pokračovať v projekte vytvorenia Regionálnych centier vzdelávania pre potreby stavebnej praxe financovateľného z prostriedkov štrukturálnych fondov EÚ.

B.5. Ministerstve pôdohospodárstva SR

- odloženia, alebo aspoň podstatného prechodného zníženia výšky odvodov za trvalý záber poľnohospodárskej pôdy podľa zákona č. 219/2008 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy, ktorý ohrozuje prílev zahraničných investícií a ich etablovanie v prirodzených rozvojových póloch hospodárskeho rozvoja Slovenska.

B.5. Úrade pre verejné obstarávanie SR

- pri novelizácii zákona o verejnom obstarávaní s cieľom zvýšenia investičného efektu verejných financií, najmä zrýchlením a racionalizovaním procesu a zvýšením transparentnosti výberu dodávateľov stavebných prác.

C. Koordinácia a súčinnosť s odbormi, nevládnymi organizáciami a verejnosťou

Úlohou ZSPS v tejto oblasti je najmä zvyšovanie autority a spoločenskej prestíže zväzu. Cieľom je upevnenie vedomia spoločnosti o perspektívnosti stavebníctva na Slovensku, jeho problémoch ale i úspechoch doma i v zahraničí.

Vo všetkých formách spolupráce, komunikácie, propagácie a informovania o činnosti zväzu treba predstaviť lídrov a vrcholových manažérov slovenského stavebníctva, napredovania technického a technologického vybavenia stavebných podnikov, stupňujúce nároky na odborné vzdelanie a zručnosť pracovníkov v stavebníctve. Ukázať reálne možnosti pracovného uplatnenia, spoločenského zaradenia a hmotného zabezpečenia najmä mladých odborníkov v sektore stavebníctva.

So záujmovými združeniami, komorami a ostatnými organizáciami spolupracovať pri presadzovaní záujmov slovenského stavebníctva, najmä:

- C.1. V sociálnom dialógu s Integrovaným odborovým zväzom (IOZ) zasadzovať sa o to, aby rast miezd zohľadňoval vývoj produktivity práce a za udržanie čo najväčšej suverenity SR v oblasti pracovno-právnej legislatívy.
- C.2. Posilňovať odborný kredit zväzu generovaním aktivít a podnetov na koncepčné a legislatívne zmeny potrebné na rozvoj podnikateľského prostredia a v súvislosti s tým:
  - sústrediť sa na organizovanie podujatí pre odbornú i laickú verejnosť s jasným poslanstvom propagácie rozvoja stavebníctva, vytvárania priaznivého prostredia pre podnikanie v sektore stavebníctva a jeho multiplikačného efektu na slovenskú ekonomiku a zamestnanosť, ako je napr. Partnerský deň ZSPS,
  - prehodnotiť organizačnú a finančnú účasť zväzu na organizácii spoločenských podujatí, racionalizovať úlohu zväzu pri organizácii a vyhlasovaní výsledkov súťaže ABF SLOVAKIA Stavba roka a pod.
- C.3. S ostatnými zväzmi a združeniami, ako sú SKSI, SKA, Slovenský zväz stavebných inžinierov, Slovenská asociácia konzultačných inžinierov, atď., koordinovať stanoviská v komunikácii s ústrednými orgánmi štátnej správy, vládou i parlamentom najmä na báze RSA SR, pričom ako najsilnejší zväz v tomto združení profilovať jeho činnosť na efektívne vytváranie podnikateľského prostredia a uplatnenie oprávnených potrieb členov zväzu.
- C.4. Orientovať sa na spoluprácu s vysokoškolskou a výskumno-vývojovou základňou stavebného smeru s cieľom využitia jej odborného potenciálu pri spracúvaní koncepčných a legislatívnych iniciatív; podporovať:
  - zaradenie výdavkov na výskum u tretích subjektov (výskumní pracovníci, univerzity, a pod.) medzi daňovo uznateľné náklady,
  - tvorbu individuálnych školských vzdelávacích programov pre stredné školy v spolupráci s významnými miestnymi a regionálnymi zamestnávateľmi ako aj výučbu stavebného manažmentu na vysokých školách a prvkov podnikania na stredných školách.

D. Medzinárodná spolupráca a zahraničné aktivity

Zahraničnú a medzinárodnú spoluprácu orientovať na uplatnenie slovenských stavebných firiem na zahraničných trhoch. Pokračovať v udržiavaní dobrých vzťahov ZSPS so zahraničnými partnermi:

- racionálne formovať účasť vo Federácii európskeho stavebného priemyslu (FIEC) na získavanie argumentov, poznatkov a skúseností pri formovaní domáceho podnikateľského prostredia a možností presadzovania záujmov slovenského stavebníctva v európskom kontexte,
- koordinovať úsilie o zabezpečenie podmienok optimalizovania stavebníctva v období krízového hospodárskeho vývoja s partnerským Svazom podnikateľů ve stavebnictví (SPS) v ČR,
- rozvinúť bilaterálne vzťahy s krajinami prioritného záujmu členov ZSPS mimo EÚ (Rusko, Ukrajina, Kazachstan, Azerbajdžan, Čína a pod.) s osobitným zreteľom na spoluprácu členských firiem so zahraničnými,
- zabezpečovať marketingovú podporu uplatnenia slovenských firiem a ich výrobkov v krajinách prioritného záujmu.

E. Rozvoj stavebnej výroby

Presadzovať realizáciu operačných programov Národného strategického referenčného rámca Slovenskej republiky na roky 2007-2013. V súvislosti s tým najmä:

- žiadať podstatné zvýšenie objemu verejného financovania bytovej výstavby, obnovy a zatepľovanie bytového fondu v SR,
- presadzovať vstup súkromného kapitálu a developerov do nájomnej bytovej výstavby,
- podporovať výstavbu priemyselných parkov, výrobných objektov a dopravných stavieb s cieľom znižovania regionálnych rozdielov v SR.

F. Činnosť a služby ZSPS

Sústrediť činnosť sekretariátu na riešenia aktuálnych problémov členov zväzu, ale aj na koncepčné riešenia úloh v legislatívnej oblasti zabezpečovaním odborných materiálov ako podkladu pre účinný lobing predstaviteľov zväzu a slovenského stavebníctva. V súvislosti s tým:

- v súlade s komunikačnou stratégiou presadzovať objektívny obraz dnešného stavebníctva, jeho perspektívnosť a atraktívnosť pre mladých; pozornosť verejnosti orientovať na kvalitu stavieb, schopnosti manažmentu a predstavenie vedúcich osobností slovenského stavebníctva,
- skvalitňovať internú a externú komunikáciu a pravidelné informovanie členskej základne o činnosti zväzu, problémoch, úlohách a cieľoch najmä prostredníctvom webovej stránky ZSPS, ako hlavného nástroja internej i externej komunikácie a propagácie ZSPS,
- aktivizovať činnosť odborných komisií a sekcií; aj naďalej sa orientovať sa na vytváranie menších, akcieschopných pracovných skupín zameraných na konkrétne koncepčné, legislatívne, technické, hospodárske či sociálne riešenia,
- organizačne a administratívne kvalitne zabezpečiť činnosť všetkých orgánov ZSPS a vytvárať podmienky pre rozširovanie členskej základne,
- účasťou v relevantných projektoch využívajúcich granty a fondy EÚ získavať ako doplnkové zdroje na financovanie činnosti ZSPS,
- modernizovať vybavenia sekretariátu na úroveň potrebnú pre kvalitný výkon služieb pre členov zväzu.

POUŽITÉ PODKLADY

1. Štatistická správa o základných vývojových tendenciách v hospodárstve SR v roku 2008, ŠÚ SR, marec 2009 - tabuľky č. 1-4, 11-13, 15-16, 17, 22-24, 30, 45; komentáre
2. Štatistická ročenka Slovenskej republiky 2008, ŠÚ SR, Bratislava 2008
3. Bulletin 12/2008, ŠÚ SR, marec 2008 - tabuľka č. 19, Príloha č. 4
4. Stavebná produkcia, zamestnanci a mzdy v stavebných podnikoch SR 12/2008, ŠÚ SR, február 2008 - tabuľky č. 18, 20-21, 23, 27-28, 31, 46, Príloha č. 4
5. Stav zákaziek a finančné ukazovatele stavebných podnikov SR za 4. štvrťrok 2008, ŠÚ SR, február 2009 - tabuľka č. 29
6. Ročenka stavebníctva 2008, ŠÚ SR, november 2008 - tabuľky 18, 21, 27-28, Prílohy č. 4-9
7. Správa z Eroconstructu-u, Varšava, jún 2009 - Príloha č. 16
8. Indexy cien stavebných prác, materiálov a výrobkov spotrebovávaných v stavebníctve SR za 4. štvrťrok 2008, ŠÚ SR, január 2009 - tabuľky č. 13-14, Príloha č. 10
9. Skrytá ekonomika v neformálnom sektore vo svetle verejnej mienky v roku 2007, ŠÚ SR, október 2007
10. Zahraničný obchod Slovenskej republiky 12/2008, ŠÚ SR, marec 2008 - tabuľky č. 44-45
11. TREND, 28.5.2009, Trend TOP v stavebníctve a realitách 2009 - Prílohy č. 11-15
12. Podklady pre tabuľky č. 25 a 26, č. 32 až 42 poskytol na vyžiadanie ŠÚ SR
13. Ročenka slovenského stavebníctva 2008, publikácia MVRR SR a ZSPS, Bratislava 2008
14. MVRR SR - <http://www.build.gov.sk> - Príloha č. 18
15. Podklady zo Zväzu stavebných podnikateľov Slovenska - Príloha č. 19
16. <http://www.finance.gov.sk>
17. <http://www.statistics.sk> (Slovstat, Regstat) - tabuľky č. 1-7, 17, 22, 43-44
18. <http://www.nbs.sk> - tabuľky č. 8-10
19. <http://www.etrend.sk>
20. <http://www.nadsme.sk>
21. Zbierky zákonov 1992 - 2009, <http://www.zbierka.sk>, <http://jaspi.justice.gov.sk> - Príloha č. 17